Autoarea bestsellerurilor *O iubeam* și *Împreună*

POLIROM

Anna Gavalda

O viață mai bună

BIBLIOTECA POLIROM

Anna Gavalda

O viaţă mai bună

Traducere din limba franceză
şi note de Ada Tanasă

POLIROM
2016

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-6540-2
ISBN PDF: 978-973-46-6541-9
ISBN print: 978-973-46-6023-0

Coperta: Radu Răileanu
Pe copertă: © iStockphoto.com/alexkichAnna Gavalda

ANNA GAVALDA (n. 1970) este una dintre cele mai apreciate romanciere franceze contemporane. A debutat în 1999, cu volumul de povestiri *Aş vrea să mă aştepte şi pe mine cineva* (Polirom, 2006), distins cu Le Grand Prix RTL-Lire 2000. Acesta a fost urmat de romanele *O iubeam* (2002; Polirom, 2003, 2014) şi *Împreună* (2005; Polirom, 2005, 2011, 2014), ajunse imediat pe listele de bestselleruri din toată Europa şi adaptate pentru marele ecran. A mai publicat cîteva volume de povestiri, cărţi pentru adolescenţi şi romanele *Cea care alină* (2008; Polirom, 2008), *Darul unei zile* (2009; Polirom, 2010) şi *Billie* (2013; Polirom, 2015).

1. *Mathilde*
2. *Yann*

lui Marianne

Mathilde

actul întâi

1.

O cafenea de lângă Arcul de Triumf. Stau aproape întotdeauna în acelaşi loc. Undeva în spate, în stânga, după bar. Nu citesc, nu mă mişc, nu-mi verific telefonul, aştept pe cineva.

Aştept pe cineva care n-o să vină niciodată şi, fiindcă mă plictisesc, mă uit cum se lasă seara peste L'Escale de l'Étoile.

Ultimii colegi, ultimele pahare, ultimele glume răsuflate, maree staţionară timp de vreo oră şi Parisul se destinde în sfârşit: taxiurile dau târcoale, tinerele îşi fac apariţia, patronul mai stinge din lumini şi chelnerii se înviorează. Pun câte o lumânare micuţă pe fiecare masă – una falsă, care pâlpâie, dar nu curge – şi mă presează discret: trebuie să mai beau ceva sau să mă car.

Mai beau ceva.

E a şaptea oară, pe lângă primele două, când vin în mlaştina asta ca să mă adap pe înserate. Sunt sigură, fiindcă am păstrat toate notele de plată. La început mi-am închipuit probabil că era drept amintire, din obişnuinţă sau fetişism, dar astăzi?

Astăzi recunosc că e ca să mă agăţ de ceva când bag mâna în buzunarul paltonului.

Dacă hârtiuţele astea există, ei bine, asta e dovada că… că ce, de fapt?

Că nimic.

Că viaţa e scumpă peste drum de Soldatul necunoscut.

2.

Ora unu noaptea. Din nou chix. Mă întorc acasă.

Stau pe lângă cimitirul Montmartre. N-am mers atâta în viaţa mea. Aveam o bicicletă – poreclită Jeannot –, dar am pierdut-o zilele trecute. Nu mai ştiu exact când. După un chef la nişte oameni pe care nu-i cunoşteam şi care locuiesc, cred, aproape de gara Saint-Lazare.

Un băiat mă condusese la el acasă. La braţul lui eram veselă, însă în patul lui nu mai eram la fel. Litiera pisicii, motivele pilotei lui, afişul cu *Fight Club* deasupra patului de la Ikea, nu… nu mai suportam.

Ţineam la băutură mai bine decât prevăzusem.

Era prima oară când mi se întâmpla aşa ceva, să dau cu piciorul unei asemenea ocazii trezindu-mă dintr-odată, şi îmi părea tare rău. Mi-ar fi plăcut totuşi. Da, mi-ar fi plăcut să mă las dusă de val un picuţ. Îmi plăcea chestia asta. Şi-apoi, să-ţi facă Brad Pitt şi Edward Norton lipeala nici nu era prea rău. Dar uite că corpul meu mă trădase.

Cum se putea?

Corpul meu.

Atât de drăguţ…

Pe moment aş fi refuzat să recunosc, însă în seara asta, după toţi kilometrii ăştia de marş solitar şi golul ăsta, şi nimicul ăsta, şi toate lipsurile, peste tot, tot timpul, mă înclin: el era.

El era parazitul, şi în aşternuturile alea hidoase se vedea pentru prima oară cum mă rodea pe dinăuntru.

Dezgolită, dezamăgită, cu spatele la perete, eram perplexă când am auzit o voce păstoasă liniştindu-mă…

— Ei… Poţi să rămâi totuşi…

Dacă aş fi avut o carabină în mâini, aş fi ţintit spre cap.

Din cauza acelui „totuşi“, acelui dispreţ, acelei favori acordate *in fine* idioatei care nu i-o supsese.

Bang.

Tremuram. Pe scări, pe stradă şi căutându-mi bicicleta la piciorul felinarelor. Tremuram de furie. Niciodată nu mai fusesem în aşa hal.

Simţeam în gură un gust de vomă şi scuipam pe jos ca să scap de el.

Nefiind în stare să strâng o flegmă demnă de numele ăsta, mă împroşcam singură cu scuipat, pe mânecă, pe eşarfa mea drăguţă, iar asta era bine, pentru că altfel cum aş fi explicat atâta ură?

Trăiam viaţa pe care o meritam, trăiam… *totuşi*.

3.

Mă numesc Mathilde Salmon. Am douăzeci şi patru de ani. Oficial sunt încă studentă, învăţ istoria artei (frumoasă invenţie), dar în viaţa reală lucrez pentru cumnatul meu. Cel bogat, cel frumos, cel cool. Cel care-şi scarpină întruna vârful nasului şi nu poartă niciodată cravată. Conduce o mare agenţie de creaţie digitală care se ocupă de design, branding şi dezvoltare web (traduc: dacă ai nişte prafuri şi vrei să le vinzi pe net, el o să-ţi facă un magazin online drăguţ şi un parcurs cu săgeţi până la pagina de plată) (securizată) şi m-a corupt anul trecut.

El avea nevoie de mercenari, eu – de bani de buzunar, era ziua mea şi am bătut palma ciocnind paharele. Sunt şi contracte de muncă mai proaste.

Fiind studentă, beneficiez de o grămadă de reduceri la cinematografe, muzee, săli de sport şi restaurante universitare, dar cum îmi petrec cea mai mare parte din timp în faţa unui ecran, ca să mă tâmpesc şi să câştig mult prea bine pentru a mă întoarce la cantină, nu profit de cine ştie ce.

Lucrez de acasă, în ritmul meu şi la negru, am mii de nume, mii de adrese, mii de nick-uri şi tot atâtea avataruri şi scriu comentarii false cât e ziua de lungă. Gândiţi-vă la controlorul de la Porte des Lilas[1], e exact aceeaşi chestie.

Clocesc atâtea că aş putea să cânt:

Fac comentarii, mici comentarii, întruna mici comentarii,
Comentarii de mâna a doua
Comentarii de mâna întâi…

Mi se transmit liste interminabile de site-uri, urmate de menţiunea „de înjurat“ sau *„praise only“*[2] (când e vorba de o chestie şic, e întotdeauna în engleză în lumea digitală) ca să-i destabilizez şi apoi să-i dezumflu de tot pe eventualii clienţi înainte de-a le oferi, însă numai după ce-au plătit gras, păreri pozitive de care gem forumurile de discuţii şi cele mai bune poziţii posibile pe Google.

Exemplu: societatea superyoyo.com fabrică şi comercializează super yoyo-uri, însă din cauză că site-ul său este super învechit [a se vedea, ca să vă convingeţi, toate comentariile răutăcioase lăsate, scăpate, aruncate, şeruite, bloguite, cache-uite, spot-uite, tweet-uite, poke-uite, tag-uite, solicitate, board-uite, dislike-uite, delolizate[3] sau chat-uite pe ici, pe colo de Micheline T. (mandea), Jeannotdu41 (eu), Choubi_angel (io), Helmutvonmunchen (Ich) sau NYUbohemiangirls (eu şi cu mine)], ei bine, e super nelinişte la Yoyoland. În fine, domnul şi doamna Yoyo, care au fost informaţi despre isprăvile cumnatului meu printr-o stratagemă pe cât de încâlcită, pe atât de ingenioasă (dar ar lua prea mult s-o explic aici) (şi toate astea n-au nici o importanţă) clachează şi vin să-l implore: le trebuie neapărat un site nou-nouţ. Păi, da! E o chestiune de viaţă şi de moarte pentru întreprindere! El, mare domn, se învoieşte până la urmă să-i ajute şi, trei săptămâni mai târziu, ce minune, când tastezi „yo“ sau „yoy“ pe net, ai şi ajuns la Yoyoland (nu şi dacă tastezi „y“ simplu, dar muncim pe brânci pentru asta) şi din nou „ce“ şi din nou „minune“, mandea comandă zece bucăţi de căciulă pentru cei şase nepoţi, eu exultă şi dă asigurări că o să vorbească despre ele în toate spoturile la super yoyo-uri din lume, io zice k-i prea prea kool – !!! Ich ar frea informatzii k să defină refânzător de yoyo-uri pe sektor, iar eu şi cu mine suntem aşaaa de încântaţi *fiin'că yoyo-urile sunt aşaaa de franţuzeşti*.

Ei, asta-i tot: comentez. Iar cumnatu-meu, de când cu apartamentul lui imens din arondismentul XVI, caută întruna să se diversifice.

E un fals plan bun, ştiu. Aş fi mult mai inspirată dacă mi-aş termina (începe) lucrarea de master „De la Regina Wilhelmina a Ţărilor de Jos la Paul Jouanny, istoria şi concepţia caravanelor de acuarelişti şi a altor rulote folosite de pictori în aer liber“ (colosal, nu-i aşa?) sau dacă m-aş gândi la viitor, la ceasul meu biologic şi la punctele mele de pensie, vai, mi-am pierdut credinţa pe drum şi nu mai visez decât să trăiesc şi eu după tipar.

Pentru că totul e trucat… Pentru că totul e doar comentarii… Pentru că polii sunt pe cale să se topească, bancherii primesc în sfârşit despăgubiri, ţăranii se spânzură prin şurile lor şi băncile publice sunt scoase pentru a împiedica vagabonzii să se aşeze… Sincer? De ce m-aş mai obosi să-mi rup spinarea muncind într-o lume ca asta, hm?

Ca s-o uit, m-am băgat în afacerea dubioasă a lui cumnatu-meu şi a lui Larry Page[4]: mint de dimineaţă până seara şi de seara până dimineaţa

dansez.

Mă rog… dansam. Acum strâng cureaua şi hoinăresc sub clar de lună aşteptând un tip care nici măcar nu ştie că-l aştept.

Zău că n-are importanţă.

Totuşi trebuie să fiu debusolată, în mare lipsă, emotivă ca să ajung în punctul ăsta.

1. Aluzie la melodia „Le Poinçonneur des Lilas“, compusă şi interpretată de Serge Gainsbourg în 1958.

2. Doar de lăudat (engl.).

3. *Lol* – prescurtare a expresiei englezeşti *laughing out loud* (a râde în hohote) folosită în limbajul internauţilor.

4. Om de afaceri american, fondator al Google împreună cu Sergey Brin.

4.

Pauline şi Julie D., cele două fete cu care împart un apartament de 110 m^2 în rue Damrémont, sunt surori gemene. Una lucrează în domeniul bancar, cealaltă – în domeniul asigurărilor. Atitudine rock'n-roll. N-avem nimic în comun şi tocmai ăsta e secretul coabitării noastre armonioase: eu sunt acasă când nu sunt ele, iar când se întorc ele, eu sunt plecată.

Ele ţin socotelile şi eu le recepţionez pachetele (tâmpenii PayPal), eu le aduc cornuri şi ele duc gunoiul.

E formidabil.

Mi se par cam prostuţe, dar sunt foarte mulţumită că am fost selectată la castingul lor. Organizaseră o serie de audiţii gen *În căutarea noii colege de apartament aproape perfecte* (Dumnezeule…) (colosal…) (încă un episod de neuitat din tinereţea mea nebunatică…) şi eu am fost Aleasa. Chiar dacă n-am prea înţeles de ce. La vremea aia eram controloare, dar ce zic eu, controloare, agentă! agentă de pază! la muzeul Marmottan şi cred că influenţa lui moş Monet lucrase în favoarea mea: o fată îngrijită şi care petrecea atâta timp printre *Nymphaeae*[1] era neapărat onestă.

Pe scurt, cam prostuţe, ziceam.

Parisul nu era decât un obiectiv obligatoriu în CV-urile lor. Nu le plăcea deloc şi visau să se întoarcă să trăiască în Roubaix, unde rămăseseră tatăl, mama şi Papouille, motanul lor gras, şi unde se retrag cât mai des posibil.

Profit deci de norocul meu chior (un super apartament numai pentru mine în fiecare weekend şi lavetele lor din microfibră împăturite frumos sub chiuveta din bucătărie ca să cureţe voma tuturor prietenilor mei) înainte de-a se hotărî să se întoarcă de tot în provincie.

Să zicem că profitam. Acum… nu mai ştiu. Cred că încep să nu le mai suport… (Când se întorc, înşiră peste tot balerini de casă Isotoner şi ascultă

Chante France[2] la micul dejun, uneori, e nasol), totuşi problema e la mine, îmi dau seama. Ele sunt întotdeauna la fel de discrete şi au grijă să dea sonorul mai încet când mă pierd printre aburii cafelei lor instant din cicoare. N-am nimic să le reproşez.

Da, eu şi numai eu sunt vinovată de agitaţia mea. Se fac deja trei luni de când nu-mi mai place nimic, de când nu mai ies din casă, de când nu mai beau…

De când am luat-o razna.

*

Acum trei luni, apartamentul era încă un şantier.

Nu era într-o stare prea bună şi Pauline (cea mai dezgheţată dintre cele două) îl convinsese pe proprietar să ne lase să-l renovăm şi să ne scadă în schimb din chirie costul facturii finale. (O frază cam complicată şi care nu-mi aparţine, vă asigur!) S-au entuziasmat ca nişte copile pe chestia asta, au făcut calcule, au desenat planuri, au răsfoit cataloage şi au cerut o grămadă de devize pe care le-au comentat seri la rând lipăindu-şi ceaiul. M-am întrebat chiar dacă nu cumva îşi greşiseră cariera.

Toate pregătirile astea de război mă contrariaseră. Ca să am parte de un pic de linişte, fusesem obligată să dezertez şi să mă duc să-mi mâzgălesc comentariile în furnicarul cumnatului meu, împreună cu toţi drăguţii ăia de geekşi formataţi 2.0, dar, mă rog, recunosc că electricitatea lăsa de dorit (când era aprins cuptorul, computerul meu se tot restarta), că totul se cojea şi că baia nu era prea practică (trebuia să sari întruna peste un bideu vechi). Nu m-am ocupat de nimic şi, când mi-au propus să plătim renovările cash ca să recuperăm TVA-ul (măcar atât!) şi să ne punem bine cu domnul Carvalho (antreprenorul ales, grozav de şmecher şi de ocupat), nu m-am lăsat rugată.

Nici dinspre partea asta nu mă sperii uşor.

De ce amintesc toate astea? Pentru că fără şantajul moderat al acestui domn „copleşit“ de contribuţiile lui sociale, fără creşterea neprevăzută a taxei pe valoare adăugată în domeniul construcţiilor şi fără lăcomia noastră, a tuturor, toate şi toţi – fiindcă tot el a luat partea leului –, n-aş fi aici, în cartierul ăsta deprimant, contemplându-mi neantul.

Povestesc:

1. Gen de plante din care fac parte nuferii.
2. Post de radio parizian, înfiinţat în 1994 şi dedicat cântecelor franţuzeşti.

5.

O cafenea de lângă Arcul de Triumf. Stăteam undeva în spate, în stânga, după bar. Nu citeam, nu mă mişcam, nu-mi verificam telefonul, o aşteptam pe Julie.

Colega mea de apartament, cea care lucrează la BNP (ea îi zice BNP Paribas[1]) şi calculează, până la virgulă, tot ce poate fi împărţit între noi (chirie, cheltuieli, bonusuri, utilităţi, bacşişuri, capsule de detergent, calendarul pompierilor, suluri de curpapir, gel de duş, preş de intrare şi aşa mai departe, şi câte şi mai câte alte chiţibuşuri).

Ne dăduserăm întâlnire în vinerea aia, spre sfârşitul după-amiezii, într-un bistrou de lângă slujba ei.

Mă cam enervase să traversez Parisul doar de dragul ei, însă ştiam că are un tren de prins şi că eu eram totuşi cea care se omoară… ăăă… cel mai puţin cu munca dintre noi.

Trebuia să-mi dea părţile lor de caşcaval pentru zugravul nostru delapidator preferat, cu care aveam întâlnire a doua zi dimineaţă, adică un plic umflat cu 10.000 de euro cash.

Ei, da… Totuşi… Era Versailles.

Profitasem de după-amiaza asta liberă ca să dau o raită prin magazine – pe vremea aia eram încă o bruneţică absolut normală: proastă, veselă, superficială şi cheltuitoare –, şi o aşteptam strângând cu mare grijă lângă mine sacoşele cu gablonzuri, accesorii, cosmeticale şi alte perechi de pantofi inutile aşezate lângă mine pe bancheta de moleschin.

Mă zgâisem la kilometri întregi de vitrine şi beam un mojito ca să-mi mai vin în fire.

Eram frântă, lefteră, jenată cât încape şi nespus de fericită.

Fetele o să înţeleagă.

*

A sosit chiar la ţanc, în taioraşul ei gri-şoarece. N-avea timp să mai bea ceva, bine, da, fie, dar atunci măcar un pahar cu Vittel. A aşteptat să plece chelnerul, a aruncat câteva priviri bănuitoare în jur şi în cele din urmă a scos un plic din servietă, încredinţându-mi-l cu aerul ăla îndurerat pe care-l au toţi bancherii când sunt siliţi să-ţi dea bani.

— Nu-l pui în geantă? a întrebat neliniştită.

— Ba da, ba da. Sigur. Scuze.

— Sunt totuşi ceva bani…

Să mă vadă învârtind frunzele de mentă în pahar n-avea darul s-o liniştească deloc.

— O să ai grijă, da?

Am încuviinţat cu gravitate (biata de ea, dac-ar fi ştiut că nu un pic de rom şi de lămâie verde aveau să-mi sucească mâinile…) şi am băgat mălaiul în geantă, pe care am ţinut-o mai departe pe genunchi ca s-o liniştesc.

— Ce de-a bancnote de-o sută… La început le pusesem într-un plic de la bancă, însă după aia mi-am zis că nu e prea discret. Din cauza logoului, înţelegi… Aşa că l-am schimbat.

— Ai făcut foarte bine, am răspuns eu dând din cap.

— Şi-apoi, ai văzut, nu l-am închis, ca să poţi adăuga partea ta…

— Perfect!

Şi pentru că nu se relaxa deloc:

— Ei, hai, Julie… Stă bine acolo…, am oftat trecându-mi cureaua genţii peste cap. Uite! Sunt un adevărat saint-bernard! Canalia de Antonio o să-şi primească euroii. Nu-ţi face griji.

A schiţat o chestie din buze, ceva aproape imperceptibil, un zâmbet sau un oftat, greu de zis, apoi s-a apucat să studieze nota.

— Las-o, o plătesc eu. Hai, şterge-o, dacă nu, o să pierzi trenul. Pupă-i pe ai tăi din partea mea şi spune-i lui Pauline că i-a venit coletul.

S-a ridicat, a aruncat o ultimă privire plină de nelinişte spre geanta mea încăpătoare, şi-a strâns mai bine trenciul pe ea şi a plecat, cu regret parcă, să-şi petreacă weekendul în sânul familiei.

Doar că pe urmă, în cafeneaua aia de lângă Arcul de Triumf, stând undeva în spate etc., mi-am căutat mobilul. Marion îmi dăduse un mesaj –

voia să ştie dacă mai aveam pata pusă pe rochiţa bleu pe care-o ochiserăm împreună săptămâna trecută, când eram lefteră, şi dacă aveam vreun plan pentru seara aia.

Am sunat-o şi am trăncănit o groază. I-am descris prada mea în cele mai mici detalii, nu o rochiţă, ci o pereche de pantofi cu toc trăsnet, nişte clame adorabile şi nişte desuuri super, chiar aşa, ştii, un sutien ca alea de la Eres, cu cupele aşa şi pe dincolo şi bretelele aşa şi pe dincolo, nişte chiloţei drăguţi foc, nu, nu, mă jur, nu sunt scumpi deloc şi sunt chiar frumoşi, zău, ştii, genul care dau de-nţeles că, sub hainele alea sobre, eşti o nebunatică şi bla-bla-bla şi tranca-tranca şi oau.

Pe urmă i-am povestit ce mină constipată avea colega mea de apartament, mai că cerea un purgativ, şi despre plicul fără logo şi cum mi-am pus geanta Upla în jurul gâtului, ca o mare ghidă de cercetaşi franţuji, ca s-o liniştesc şi, bineînţeles, am trăncănit şi mai şi pe chestia asta.

La sfârşit am vorbit de treburi serioase, adică de organizarea serii, de cine avea să vină şi cu ce să ne îmbrăcăm. Fără să uităm o primă trecere în revistă a tuturor masculilor tineri care urmau probabil să fie acolo, fiecare cu profilul lui detaliat: kilometraj, uzură a pneurilor, situaţie familială, bilanţul calităţilor şi fiabilitatea întreprinderii.

Toată flecăreala aia îmi făcuse sete şi comandasem încă un mojito ca să mă menţin în formă.

Ce tot crănţăneşti acolo? s-a mirat dintr-odată prietena mea. Gheaţă pisată, i-am mărturisit. Cum poţi? m-a întrebat oripilată şi eu am făcut o aluzie idioată, cu puternice conotaţii sexuale, la avantajul de a-ţi plăcea să crănţăneşti cuburi de gheaţă în unele împrejurări ale vieţii.

Fanfaronadă, bineînţeles. Lăudăroşenie pură, îndoielnică, pescuită dintr-un vechi SAS[2] ca s-o aud hlizindu-se prosteşte pe buna mea prietenă, şi de care uitasem, însă care avea să mă izbească în faţă câteva zile mai târziu, ca să-mi tragă o spaimă zdravănă.

O să vedem de ce.

În cele din urmă Marion a închis, eu am lăsat două bancnote pe masă, mi-am luat raniţa şi, abia când am vrut să-mi caut legătura de chei ca să-mi dezleg bicicleta, am început s-o iau razna.

Aveam toate celelalte lucruri, pantofii, cremele antirid şi chiloţeii cu buline, însă îmi lipsea singura geantă care conta cu adevărat.

Rahat, am murmurat, ce idioată… şi m-am întors în cel mai rapid galop, continuând să mă fac în toate felurile.

1. Grup bancar înfiinţat în anul 2000 prin fuziunea dintre Banca naţională din Paris (BNP) şi Paribas.
2. Serie de romane de spionaj, cuprinzând în jur de 200 de volume, scrisă de Gérard de Villiers între anii 1965-2013.

6.

Cum mai transpiram dintr-odată… Şi ce reci erau picăturile mici şi fine care mi se prelingeau pe şira spinării… Şi picioarele… Cum mi se mai înmuiaseră… Şi cum se luptau să păşească pe pământul care fugea de sub ele…

Totuşi gândeam, mă gândeam.

Mă gândeam traversând zebra în claxoanele şoferilor înmărmuriţi. Îmi spuneam: Ei, hai, abia dacă au trecut câteva minute, abia dacă am făcut câteva sute de metri. E încă acolo. Sigur a văzut-o chelnerul şi a strâns-o când a băgat în buzunar bacşişul generos, a pus-o deoparte şi o să mi-o dea înapoi în două minute, ridicând ochii spre cer: Of, fetele astea…

Linişteşte-te, fetiţo, linişteşte-te.

Era cât pe ce să mă calce o maşină, şi nu mă linişteam deloc.

Bancheta încă era călduţă, urma feselor mele se vedea încă pe moleschin, bancnotele mele stăteau cuminţi pe masă şi geanta mea era de negăsit.

7.

Chelnerii nu pricepeau nimic. Patronul nu pricepea nimic. Nu, nu strânseseră nici un lucru, totuşi, având în vedere cartierul, nu trebuia să te mire nimic. Chiar săptămâna trecută le dispăruseră nişte săpuniere. Da, aţi auzit bine: săpuniere. De neînchipuit, aşa-i? Fuseseră deşurubate. Ce lume! Ca să nu mai vorbim de plantele verzi din jurul terasei, pe care erau obligaţi să le lege cu lanţuri în fiecare seară. Ei? Şi feţele de masă? Ştiţi câte se fură într-un an? Chiar aşa. Spuneţi o cifră să vedem.

Bineînţeles, nici nu auzeam încâlceala asta de plângeri. Mi se rupea de ele. Eram înnebunită de panică, şi dacă nu văzuseră pe nimeni ieşind după plecarea mea însemna că hoţul era încă prin preajmă.

Am făcut turul sălii şi am dat ocol încet terasei, uitându-mă atent la banchete, scaune, genunchi, pe sub mese şi prin cuiere. Am deranjat oamenii, mi-am cerut scuze, mi-am înghiţit lacrimile, am coborât la toalete, Femei, Bărbaţi, Intrarea interzisă, am pătruns în bucătărie, am pus întrebări, i-am îmbrâncit pe cei care voiau să mă dea afară, am implorat, promis, clacat, înjurat, zâmbit, glumit, detaliat, scanat, zoomat, supravegheat uşa de la intrare şi în sfârşit m-am resemnat: nu se zărea nici urmă de geantă sau de suspect la orizont.

Eram minţită. Sau îmi pierdusem minţile.

Tot ce se poate. Deja nu le mai aveam, cred. Nu mai gândeam, despicam firul în patru: o pierdusem pe drumul pe care-l făcusem cu bicicleta? Cureaua genţii cedase doar ca să mă pedepsească fiindcă îmi bătusem joc de simpaticele lidere de cercetaşi? Fusesem victima vreunui pungaş îndemânatic pe Champs-Élysées? Era după-amiaza în care ieşeam? În celelalte zile ale săptămânii eram internată într-un sanatoriu?

Am plecat dărâmată, însoţită de încurajările lor de circumstanţă deprimante:

Ne pare sincer rău, micuţă domnişoară. Lăsaţi-ne un număr de telefon în caz că. Şi verificaţi toate pubelele din cartier. Ştiţi, numai banii îi interesează, de restul se debarasează imediat. Aşteptaţi puţin înainte să depuneţi plângere, chiar dacă actele, asta-i sigur, valorează mai mult ca aurul în zilele noastre. Oricum, vă spun, cu toţi romii ăştia care se plimbă pe Champs-Élysées de vreo doi ani, nu trebuie să te mai mire nimic.

Haideţi… Mult curaj!

Afară am izbucnit în plâns de ciudă.

Pe mine. Pe prostia mea. Pe toate sacoşele alea ridicole pe care le ţineam în mâini. Pe toate chestiile alea de care n-aveam nevoie şi mă durea în cot, dar care atârnau greu…

Şi pentru talismanele mele, şi pentru mărunţişurile mele azvârlite alandala, şi pentru pozele mele… Şi pentru telefon, şi pentru trusa drăguţă de machiaj, şi pentru chei, şi pentru adresa mea, şi pentru adresa noastră alături de chei, şi pentru yalele de schimbat, şi pe fetele care erau departe şi nu se arătau prea înţelegătoare când venea vorba de-o gafă ca asta… Şi pentru cardul meu, şi pentru portofelul care-mi plăcea aşa de tare, şi pentru banii mei, şi pentru banii lor… Da, banii lor, la naiba!, 10.000 de euro! 10.000 de euro pe care trebuia să-i dau individului ăluia mâine-dimineaţă. Cum puteam să fiu aşa proastă? A, da, la vorbit aiurea cu Marion la telefon eram expertă, dar cum mi se încredinţa o treabă importantă, n-aveai pe cine să te bizui.

Ce să fac? Ce trebuie să fac? Cum mă cheamă? De ce sunt aşa o pacoste? De ce? Unde-o să mă ducă toată chestia asta? Unde-i Sena? Mamă, Fecioară Marie, Dumnezeule, ajutaţi-mă!

Doamne, fă să. Doamne, îţi promit că. Iisuse, Marie, Sfinte Iosif, nu par, aşa-i, dar mă gândesc super des la voi, ştiţi şi… Şi cei 10.000 de euro, fir-ar să fie! Ce-oi fi având în capul ăsta? Cum pot să fiu aşa tâmpită? Of… Sfinte Anton… Sfinte Anton din Padova, descoperă-mi toate micile ascunzători… Milă… Pozele mele, telefonul, mesajele arhivate, contactele mele, amintirile, viaţa mea, prietenii mei… Şi bicicleta mea de-acum… Bicicleta mea cu antifurt care mă privea ca pe-o imbecilă şi care avea să dispară şi ea! Şi n-aveam bani nici măcar de taxi… Darămite să le dau înapoi ceva domnişoarelor mele din Rochefort[1]… Dumnezeule, cardul meu, PIN-ul, numărul de urgenţă pentru blocare, prietenii mei, abonamentul meu nelimitat la cinema, filmuleţul cu primii paşi ai lui Louison, rimelul meu

Dior, rujul meu Coco, agenda, cheile de la birou, poza la minut care îmi plăcea aşa de mult, cu Philou şi cu mine la hipermarketul U din Plancoët… şi carnetul meu pe care îl adoram şi toate amintirile strecurate înăuntru… şi pila mea de unghii… şi cei 10.000 de euroi… şi… of…

Şi-am plâns.

Mult.

Mult tare.

Câteodată, unele lacrimi nu fac decât să le atragă pe toate celelalte. Am plâns mult. Am plâns pentru toate. Toate chestiile care nu mi-au plăcut niciodată la mine, toate tâmpeniile nemărturisite pe care le făcusem până atunci şi toate lucrurile pe care le pierdusem pe drum de când ajunsesem la o vârstă la care să înţeleg că unele lucruri se pierd pentru totdeauna.

Am plâns de la Place de l'Étoile până la Place de Clichy.

Am plâns tot Parisul. Mi-am plâns toată viaţa.

1. Aluzie la musicalul *Les demoiselles de Rochefort*, realizat de Jacques Demy şi lansat în 1967.

8.

Portăreasa avea o dublură. Zău dacă nu-mi venea s-o pup. Ba chiar i-am mângâiat şi potaia pentru că şi-a dat osteneala s-o caute. Am găsit telefonul fix, mi-am blocat cardul, am scotocit prin dosarul „Renovări“ şi i-am lăsat un mesaj lui senhor Carvalho ca să câştig timp. Ce fericire, în nenorocirea mea, să dau peste robotul telefonic. Deşi mă-ndoiesc profund că a reuşit să priceapă vreun cuvinţel din bolboroseala mea de *confuziune către 'mnezeu*. Ce contează, deocamdată sunt necontactabilă. M-am încuiat cu cheia, i-am trimis un e-mail disperat lui Marion, am făcut duş, am cotrobăit prin lucrurile fetelor, le-am şterpelit somniferele, am tras plapuma peste biata zdreanţă care ajunsesem şi am închis ochii repetându-mi laitmotivul de tot rahatul al lui Scarlett O'Hara: Şi mâine e o zi.

Tu vorbeşti, pacoste mică, tu vorbeşti…

Mâine va fi şi mai rău…

Îmi venea să mor. Ştiu, e o prostie, nu te poţi aştepta la genul ăsta de miracol doar după două pilule de Donormyl, însă, ei bine, uite de ce-aveam eu chef în seara aia: să-mi stea mama la căpătâi, îngânând un cântec duios şi mângâindu-mi tâmplele pe vecie.

Cântam încet de tot, ca să-ncetez să mai plâng în hohote, şi când mi-au secat lacrimile, am plecat să caut o sticlă sau două ca să-mi fac un nou stoc.

*

Mă costase deja destul că împrumutasem 3.000 de euro de la cumnatu-meu ca să completez partea mea, aşa că nu mă vedeam ducându-mă să-i mai cer de zece ori mai mulţi…

Avusesem deja parte de micul lui discurs despre veveriţe, greieri şi furnici. Nu foarte răutăcios, nu, însă cu-adevărat penibil. Un pic condescendent. Un pic paternalist.

Nu-mi place să mi se vorbească de parc-aş fi o mucoasă. Maică-mea a murit când am făcut şapteşpe ani şi Arthur Rimbaud n-are decât să se ducă naibii cu ţapii de bere şi limonada lui. Poţi să devii foarte serios la vârsta asta de rahat. Totul e să n-o arăţi. Îţi vezi de drum cu buzunarele găurite, cumperi o grămadă de tâmpenii ca să compensezi şi ce ai mai de preţ inevitabil pierzi. Bun, OK, e trist, însă ştii asta şi te descurci ca şi cu restul. Totuşi, nu şi cu predicile. Nu mai poţi. Oamenii care *ştiu* şi care îţi explică cum e cu viaţa, ăstora le-o tai din scurt.

Aşezată pe jos în întuneric lângă uşa cuptorului, le lăsam domnului Gordon's şi doamnei Smirnoff grija de a-mi domoli amărăciunea şi a o îmbălsăma. N-o să mă lansez într-un delir psihotic, însă când a murit a trebuit să strâng din dinţi (aveam oare de-ales?), şi pierderea genţii, care fusese a ei, cu tot ce avea înăuntru, legături, mărturii, amintiri şi flecuşteţe drăguţe de neînlocuit, îmi îngăduia în sfârşit s-o plâng.

Râdeam, îmi suvlam nazul, râdeam înohote. Gu cura mea, spuneam cuvinte care se risibeau la-ntâmblare. Era ca un zoi de carath… de cathra… de cath… rasis… pe care tre… puia… era… ca… un baraj…

Totul se revărsa.

Totul.

Totul.

Totul.

9.

M-am trezit la 13:38, ceasul de la cuptor *dixit*, cu o mahmureală dată naibii. Cea mai frumoasă din toată colecţia.

Zăceam ghemuită pe pardoseala din bucătărie şi, din priviri, urmăream îmbinările dalelor, numărând rotocoalele de praf şi scamele de sub mobile. Ia uite, îmi spuneam, aici era cuţitul ăla mic pe care credeam că l-am aruncat odată cu cojile, aici era…

Oare cât am stat aşa? Ore întregi. Ore şi ore. Soarele trecuse deja în salon. În frumosul nostru salon nou-nouţ şi încă neplătit.

Bah… Încă un minut, domnule Haos… Încă un minut sau două cu nasul în coşul de gunoi şi după aia o să mă duc la comisariat, îţi promit. O să le informez pe colegele mele de apartament şi o să-l sun pe cumnatu-meu. O să-i spun: Hei, am o veste bună pentru tine, dragă Jef! Îmi mai trebuie 10.000! Hai, fii amabil, ce mai… O să scriu comentarii idioate pentru tine încă un secol ca să-ţi dau înapoi ce-ţi datorez. Ei, oricum nu sunt bună decât la aşa ceva… Să fiu o nimeni şi să spun numai nimicuri.

Eram în La Varenne, în grădina familiei Marevski. Mama îmi explica de ce nu trebuie să culegi micile ciclame albe care se înghesuie la piciorul teilor:

Pentru că răsar din nou, înţelegi?

Îmi spusese deja asta de sute de ori, însă eu eram aşa de emoţionată să o regăsesc, că nu îndrăzneam s-o întrerup. Şi apoi am auzit zgomote puternice în depărtare. Tunete? s-a neliniştit ea. Nu, i-am răspuns eu râzând, nu, sunt de la renovări, ştii că sparg totul prin apartament acum, iar atunci ea m-a…

Cineva bătea în uşă. Rahat, cât o fi ceasul? Ţârâitul soneriei, strigăte, un tămbălău infernal. Ooof, caaapul meu… M-am ridicat, aveam o… o chestie lipită de obraz… O firimitură de pâine… 18:44… Rahat, îmi pierdusem ziua dormind buştean sub chiuvetă şi… auu… morţii lui de sifon.

— Deschide sau chem pompierii! răcnea glasul.

Portăreasa. Era întoarsă pe dos rău de tot. Deja urca a treia oară. Mă suna întruna de dimineaţă. Colegele mele de apartament nu reuşeau nici ele să dea de mine şi o hărţuiau în loja ei.

— Şi, cum m-am jurat că eşti acasă, ei bine, îşi făceau griji, înţelegi? Am crezut că ţi s-a întâmplat ceva. O, Doamne… câte griji! Câte griji ne-am făcut din cauza dumitale!

Le sunase tatăl meu. Tatăl meu, cu care nu schimbasem o vorbă de ani de zile, dar care figura încă în agenda mobilului meu ca „Tata“ din pură febleţe şi / sau dintr-o rămăşiţă de pietate filială şi… şi cum îşi dădea seama că eram complet pe dinafară şi nu înregistram o iotă din ce-mi spunea, doamna Starovič m-a apucat până la urmă de braţ şi m-a scuturat uşurel:

— Cineva ţi-a găsit geanta…

Mi-a dat drumul, făcând ochii mari.

— Ei? De ce plângi? Hai, nu trebuie să plângi aşa. Totul în viaţă se rezolvă.

Boceam prea cu foc ca să-i dau dreptate. Mă străduiam să-mi vin în fire, s-o liniştesc, însă vedeam bine că mă lua drept o nebună, o ţăcănită şi, în timp ce-i zâmbeam plină de muci, auzeam în căpăţâna mea murdară şi făcută ţăndări un firicel de voce care spunea: O, mulţumesc… Mulţumesc, mamă.

10.

Am sunat în nordul îndepărtat. Bafta mea că am dat de Pauline, altfel aveam parte sigur de soarta omului care-a spart potirul de amiant din Soissons[1]. Astea fiind zise, primire destul de rece, oftaturi îndurerate, frăzuţe arţăgoase şi informaţii picurate din vârful buzelor. Eram sătulă până-n gât, aşa că în cele din urmă i-am turnat o minciună gogonată (ştiu, ştiu, aici n-am nici un merit, asta mi-e meseria) ca să nu risc s-o trimit la toţi dracii. Mi-ajungea prin câte emoţii trecusem în ziua aia. Am lămurit-o deci, pe un ton scârbit, că nu era nevoie să-mi vorbească de parc-aş fi retardată, că plicul lor îşi luase zborul din geanta mea şi că euroii lor erau neatinşi. Totul e bine. Sfârşitul dramei. Termină!

Aaaaa… Asta a calmat-o imediat, căţeluşa mea… Glasul i se-ncălzise cu vreo zece grade şi explicaţiile ei deveneau mai clare. Bineînţeles, ascultam chestiile nemaipomenit de importante pe care avea să mi le comunice, însă chiar în clipa aia am ştiut că se terminase cu anii noştri plictisitori de înţelegere cordială şi că aveam să mă car cât mai curând din rue Damrémont. Viaţa e scurtă, preferam mai degrabă să mă exilez la periferie (câââh) decât să locuiesc cu nişte oameni cărora le place la nebunie să mă certe.

Mi se rupe de morală şi de moralişti. Fac ceva pe ei. Mai ales când focul sacru care-i însufleţeşte, pe ei, predicile, mustrările şi nobila lor mânie, se măsoară în bancnote.

Bine… ăăă… uite-o frază reuşită, superbă şi generoasă, cu destul Totor Hugo[2] în pliurile drapajului, însă suna a gol, ca şi biata mea căpăţână: cei 10.000 de euro erau de capul lor şi nu mai credeam de mult în Moş Crăciun. Chiar dacă tipul care-l sunase pe aşa-zisul „Tata“ din agenda mea îmi găsise geanta, nu avea să mi-o înapoieze cu tot ce era în ea.

Nici gând…

Totul se rezolvă, dar să spui că viaţa e frumoasă i-o chestie hazardată.

Unde-o să găsesc mălaiul ăla blestemat? Şi, hop!, iar am dat-o pe modul de măcinat. Numai că acum mergea. Acum aveam de măcinat chestii concrete – şi de chestiile concrete te doare-n cot.

Chestiile concrete nu mor într-o rezervă de spital.

Singurul hop e că tipul cu pricina îl anunţase pe tatăl meu – care le-o repetase celor două papagaliţe – că n-avea să fie la Paris în weekendul ăla (luni era sărbătoare) şi îmi dădea întâlnire la cafeneaua unde-mi uitasem geanta abia marţea următoare, la ora cinci după-amiază.

Mai întâi m-am gândit că avea tupeu şi că putea să i-o lase patronului, însă pe urmă mi-am zis că nu se hazardase s-o facă tocmai din cauza mălaiului sus-amintit. La o adică, plicul era deschis… Şi am reînceput, biata de mine, să cred în Moş Crăciun…

Apoi m-am dus să iau aer la Marion şi am sărbătorit împreună învierea mea.

Cu demnitate.

1. Anecdotă povestită de istoricul Grégoire de Tours (539-594): după bătălia de la Soissons, episcopul din Reims îl roagă pe Clovis I să-i restituie, la împărţirea prăzii, un potir preţios ce fusese furat din biserică. Acesta se învoieşte să i-l înapoieze, însă un oştean lacom sparge înciudat vasul. Clovis îi dă episcopului potirul spart, însă mai târziu îl pedepseşte pe oştean spărgându-i ţeasta.

2. Victor Hugo; Totor este diminutivul numelui Victor.

11.

Următoarele trei zile au fost stranii. Fetele îşi luaseră liber (da, aveau douăzeci şi opt de ani şi reuşeau tot timpul să fie în RTT[1] împreună cu părinţii şi cu Papouille al lor cel umflat) şi eram singură până marţi seara. Nu ştiam ce să fac. Aşteptam. Pe cineva sau ceva, o uşurare, o decepţie.

O întâmplare.

M-am înhămat la treburi care nu-mi stăteau în fire: ordine, curăţenie, curierat şi călcat. Am triat haine, hârtii, cărţi şi CD-uri. Am recitit în treacăt o mulţime de pagini. N-am deschis computerul. Mi-am ţinut mâinile ocupate ca să-mi amăgesc mintea. Mi-am dezgropat cursurile şi notiţele pentru lucrare şi am dat peste o serie de crochiuri făcute la muzeul maşinii din Compiègne.

Asta se-ntâmpla acum un secol, într-o zi frumoasă de toamnă… delicateţea luminilor şi umbrelor mi-o amintea.

M-am întrebat de ce-o lăsasem baltă. Erau chiar simpatice desenele mele cu rulote, şi-apoi asta mă scutea de ruşinea de-a adăuga povara mea de inepţii la toate cele pe care arta le inspirase deja. De ce vindeam yoyo-uri, în schimb? De ce-mi spuneam Choubi_angel şi mă exprimam ca o cretină şi punctam totul cu smiley-uri ridicole?

De ce nu mă dusesem încă să vizitez grajdurile palatului Het Loo din Apeldoorn, să admir adorabila cutie de acuarele cu picioare a Reginei Wilhelmina şi caleaşca albă care o condusese pe ultimul drum? Ei? De ce? :-(:-/ :’(

Învăţam să trăiesc fără apeluri, SMS-uri, fără mesaje şi mesagerie.

Fără fetişul ăla presant pentru un da sau un nu…

Învăţam să îndur depresiile zilnice şi chiar să descopăr în ele o oarecare plăcere. Pe când dulceţurile şi brodatul la gherghef? Eram distrată, divagam, mă gândeam la acel… la bărbatul care plecase în weekend cu o

părticică din mine la bandulieră. Mă întrebam ce vârstă are, dacă e discret, bine-crescut, curios, dacă încercase să sune şi la alte numere înainte să dea peste al tatălui meu, dacă îmi privise pozele mângâind ecranul, îmi răsfoise agenda, se uitase ce faţă am pe cartea de identitate, permisul de conducere unde afişam încă o ţeastă rasă (fiecare-şi poartă doliul cum poate) şi pe abonamentul la cinema, unde am aerul că mă duc să mă împărtăşesc la Madeleine, dacă îmi descoperise prezervativele Hello Kitty, anticearcănul, talismanul ca un trifoi cu patru foi, secretele…

Era pe cale să disece tot, acolo, în timp ce eu mă gândeam la el? Şi cei 10.000 de coco? Oare îi numărase? Şi o să-şi ia în treacăt un comision pentru acel serviciu extraordinar şi pentru corectitudinea lui? O s-o facă pe miratul? A, şi ziceţi că era şi-un plic? Nu ştiu, eu nu m-am atins de nimic… Da, mă puteam aştepta şi la asta, fiindcă, dacă-mi găsise geanta imediat ce plecasem, de ce nu ieşise în stradă, să mă prindă din urmă? Nu mergeam prea repede. Aveam două mojito-uri la bord şi toată viaţa înainte…

De ce?

Era încet? Absent? Pilit? Unde stătea, mai întâi? De ce nu-l remarcasem? Doar nimic nu-mi plăcea mai mult decât să privesc lumea trotilându-mă încetişor?

Un lung weekend de Paşte calm şi febril, frecând menta, într-un apartament care-mi plăcuse mult, dar unde nu mai voiam să locuiesc, câteva ore de linişte, de împăcare, suspendate de o întâlnire ce mă obseda şi în acelaşi timp mă lăsa rece.

Era prima oară după mulţi ani când o visam pe mama, când o vedeam fără nimic pe cap şi îi auzeam glasul. Cadoul ăsta făcea din plin 10.000 de euro şi tot atâtea hohote de plâns şi, dacă aş fi ştiut, i-aş fi pierdut geanta mult mai demult…

1. Réduction du temps de travail (RTT) – zile de recuperări.

12.

Sigur, privind în urmă, văd că mi-am căutat-o cu lumânarea începând de… păi, să zicem, de marţi de la ora unu, fireşte.

Aş putea să mă întreb, naiva de mine, de ce pierdusem atâta timp ca să mă fac frumoasă. De ce mă gomasem, cremuisem, tapasem, fardasem, de ce îmi pusesem mai întâi o rochie, pe urmă nişte pantaloni, apoi din nou o rochie şi de ce aveam în ziua aia pielea catifelată, braţele goale şi buzele de culoarea cireşelor.

Da, adevărat, Mathilde. De ce?

Tiranie. Tirania înăcriţilor. Eram frumoasă pentru că mă simţeam veselă şi eram veselă pentru că mă simţeam fericită. N-avea nici o importanţă, pe bune, că îngerul meu păzitor era un bărbat (din câte ştiam eu) (un „tip“, repetase Pauline, „un tip ţi-a găsit geanta în barul în care-ai fost“), dacă mi s-ar fi spus că era o bătrânică sau cel mai hidos dintre avortoni, m-aş fi pregătit cu tot atâta grijă. Nu în cinstea lui mă duceam în oraş îmbrăcată aşa de sumar şi de lejer, ci a vieţii.

În cinstea vieţii şi a favorurilor sale, extrem de rare.

În cinstea vieţii, a primăverii şi a regăsirilor mele. Eram frumoasă pentru că mă simţeam recunoscătoare.

Mathilde…

Bine, OK. Eram frumoasă *şi* pentru că aveam o întâlnire. Una stabilită prin telefon, din interes, sigur, însă nesperată.

O întâlnire picată din cer cu o fiinţă umană a priori frecventabilă, un rendez-vous la Paris, pe lângă sfredelul ăla mitologic al împăratului Napoleon I, la ora ceaiului şi din motive cinstite.

Eram frumoasă pentru că – rahat! – chestia asta suna mai bine decât orice întâlnire stabilită prin Meetic[1]!

Asta-i, acum ştii totul, doctore…

Am cumpărat nişte flori de lângă parcul Monceau.
Le-am pus în coşul bicicletei şi am recuperat întârzierea pedalând şi mai repede.

Un braţ de bujori roşii pentru necunoscutul care mă adusese din nou pe linia de plutire.

1. Serviciu de întâlniri online înfiinţat în 2001 de Marc Simoncini.

13.

Bun, bun, bun… dacă e să mă iau după informaţiile mele la mâna a treia primite prin telefonul fără fir, adică cea mai lipsită de încredere dintre căile de transmisie terestre, el, tipul, nu zisese „la ora cinci“, ci „pe la ora cinci“ – încercam să-mi amintesc fiindcă era deja şi jumătate şi florile mele începeau să se pleoştească.

Nu recunoşteam nici un chelner şi nu mă puteam împiedica să reflectez adânc: n-o să vină nimeni niciodată, e o păcăleală, o capcană, răzbunarea unui pervers sau o nouă umilire din partea tatei. Sau primele represalii ale surorilor vitrege ale Cenuşăresei.

Eram luată la mişto. Pedepsită pentru că fusesem atât de uşuratică şi pe urmă aşa de credulă. Mi se năruiseră visurile şi mi se distruseseră iluziile. Totul era din nou trucat. Se lăsase un comentariu nasol despre profilul meu. Fusesem etichetată. Mi se hackuiseră site-ul şi forumurile. Un dobitoc de troll îmi şterpelise geanta, actele, amintirile, banii colegelor mele de apartament şi, odată cu ei, ultimele mele iluzii. Sau poate că… Mă străduiam să mă calmez: poate că pur şi simplu întârzia? Sau poate că nimeni nu înţelesese cum trebuie şi întâlnirea nu era marţi, ci miercuri. Sau poate marţi săptămâna următoare?

Mă aşezasem totuşi în acelaşi loc ca zilele trecute şi eram cu ochii în patru. La început făceam pe naturala, gen că citeam un roman pasionant aşteptând ca un necunoscut să mă scoată din reculegerea mea tuşind stânjenit, „Hm, hm…“, dar uite că nu-mi mai puteam duce până la capăt rolul de Frumoasa din pădurea adormită, nu mai aveam stare şi ţintuiam disperată uşa de la intrare cu o căutătură super urâtă şi autofotoshopată, că era de-a dreptul jalnic.

Tresăream de fiecare dată când trecea vreun tip pe-alături şi, de cum îl vedeam că mă ignoră, oftam din rărunchi. Peste un sfert de oră am să încerc s-o sun pe Pauline. Nu şi pe tata. Să ştiu bine că crăp singură şi tot nu l-aş suna.

Un chelner mai atent decât ceilalţi mi-a remarcat în cele din urmă mişcările spasmodice.

— Căutaţi toaleta?

— Nnn… nu, m-am bâlbâit eu, am întâlnire cu… ăăă… Mă rog, aştept pe cineva care…

— Tipa cu geanta, aşa-i?

L-aş fi sărutat pe loc pe lunganul ăla drăguţ foc. Probabil s-a prins, fiindcă avea un aer grozav de încurcat.

— N-a… n-a plecat deja, nu?

S-a sprijinit de stâlpul din stânga mea şi s-a aplecat înainte, adresându-se unei banchete ascunse de partea cealaltă, pe care n-o văzusem:

— Hei, Romeo… Trezirea, ţi-a venit fătuca.

M-am întors cât am putut de încet. Nu c-aş fi fost intimidată, însă mă simţeam cumplit de jenată. Ofensată chiar, dându-mi seama că stătea aşa de aproape de atâta timp.

Ultima oară, probabil că se aşezase în acelaşi loc, ascuns, pitit în umbră şi… ăăă… era… Mă rog, nu era prea fairplay, ce mai… Tinere, dacă eşti bine-crescut, te descoperi în faţa doamnelor.

M-am răsucit la loc la fel de încet, amintindu-mi dintr-odată ce putuseră sau trebuiseră să-i audă urechile. De întâlnirea cu colega mea de apartament, de plicul „discret“, de neliniştile ei, de lăudăroşenia mea, de asigurările mele pline de blândeţe şi de cum mi-am bătut joc de ea două minute mai târziu, maimuţărind-o la telefon ca s-o distrez pe Marion. Şi… O… Oho… Telefonul… Toate poveştile alea despre agăţat, făcut sex, toate nechezăturile alea de puştoaice în călduri… Şi… chiloţeii mei… Şi cântatul la flautul cu guşă cu două cuburi de gheaţă în gură şi… Ooo… Ajutor!

M-am întors strângând din dinţi şi căutând din priviri o gaură de şoarece, chiar aşa, în care să mă pot ascunde înainte să se dezmeticească de tot.

Dar el dormea. Mă rog, nu, nu dormea, fiindcă zâmbea. Zâmbea cu ochii închişi. Ca o pisică. Sau mai degrabă ca un motan gras încântat de răutatea lui.

Motanul Cheshire al lui Mathilde în Ţara Belelelor.

— Vedeţi… Nu era prea departe… Păi, bine, eu vă las, da? a zis chelnerul făcându-se nevăzut.

Am înghiţit în sec.

14.

După câteva secunde ce mi s-au părut nesfârşite, însă în care am avut timp să-l scanez: la naiba am dat-o-n bară din nou e urât e gras are un ciuf în frunte e îmbrăcat ca un ţărănoi s-a ras chiar înainte să vină şi s-a tăiat de două ori îşi roade unghiile miroase ciudat şi nu-mi zăresc geanta nicăieri, a deschis în cele din urmă ochii.

M-a privit într-un fel foarte straniu. Ca şi cum m-ar fi avut în vizor sau mi-ar fi lansat o provocare pe-ascuns. Şi-a atins pleoapele, a cules o geană, apoi le-a închis la loc.

Ce porcărie, mi-am zis, nu e doar urât cu spume, mai e şi beat criţă. Sau o fi fumat ceva. Da, asta trebuie să fie, are toată Jamaica-n sânge, cretinul…

M-am aplecat uşurel înainte să văd dacă nu cumva geanta era la picioarele lui, caz în care aveam de gând s-o înşfac şi s-o şterg imediat, lăsându-l cu plăcerile lui de erbivor. La naiba, nu, doar o pereche de bocanci scâlciaţi oribili. Nişte chestii negre cu botul rotund, ca din efectele unui jandarm, asortate cu nişte şosete de tenis albe şi, ce minune, cu dungi.

O, fata mea…

Cum ai putut să cazi aşa de jos?

Bun, n-aveam să stau pironită acolo privindu-l cum moţăie şi numărându-i tăieturile. M-am întors şi mi-am vârât iar nasul în cărţulia mea, aşteptând ca necunoscutul cu care aveam întâlnire… cum ziceam? o întâlnire „nesperată“? „picată din cer“? să binevoiască a-şi aminti de mine.

Zece minute mai târziu nu înaintasem nici măcar un rând.

Eram de-a dreptul uluită. Ce căutam acolo? Şi pe *cine* aşteptam? *Cine*-şi bătea joc de mine în halul ăsta?

Am lăsat baltă cartea, am înşfăcat buchetul pe care-l cumpărasem pentru el şi mă pregăteam s-o şterg.

— Mathilde?

Apoi mai clar:

— Mathilde, Edmée, Renée, Françoise?

Am ciulit o ureche şi am ridicat pe jumătate dintr-o sprânceană.

— Vă iau ceva de băut, fetelor?

Ce noroc pe mine, are umor tipul!

Bun, cel puţin îmi ţinuse cartea de identitate în mâini, tot e ceva.

Cum ezitam să mă aşez lângă el, s-a apucat să tragă de fermoarul gecii şi am zărit cureaua genţii mele petrecută peste pieptul lui. S-a oprit, şi-a pus mâinile pe masă, le-a cercetat, apoi a ridicat bărbia şi m-a privit drept în ochi.

— Îmi pare rău… M-am sculat foarte devreme. Veniţi?

15.

M-am aşezat în faţa lui.

Ne-am jucat de-a privitul în ochi de la distanţă preţ de o clipă interminabilă şi până la urmă eu am pierdut. L-am întrebat:

— Aţi fost aici şi vineri?

— Da.

— Dormeaţi?

— Nu.

— V-am trezit?

— Pentru mine sunt florile? Ce drăguţ!

Mi-a luat buchetul din mâini, întinzându-mi geanta mea în schimb.

Era foarte caldă. Am strâns-o la piept şi… şi parcă am renăscut.

După greutatea, urâţenia şi zâmbetul lui, după mica tăietură ca o virgulă întunecată de sub urechea dreaptă, umorul lui de doi bani şi felul în care îşi ascundea politicos căscaturile în spatele mâinii mari, am ştiut instinctiv că nu-mi şterpelise nimic. Şi pe când îmi spuneam asta, mi-am dat seama că nu la plic mă gândeam, ci la tot restul. La mine. La natura mea profundă, la încrederea mea în rasa umană. La toate loviturile pe care le luasem peste bot la o vârstă, zice-se, fragedă şi care făcuseră să-mi sune apa-n cap, da, însă care nu mă desfiguraseră…

— Ce vreţi să beţi?

După ce-a comandat, ne-am privit din nou ca nişte căţeluşi de porţelan.

Dacă eram doi mormoni încă virgini care şi-o puneau prima oară, ar fi fost ceva fierbinte de tot. Însă, o clipă mai târziu, m-am apucat să-l întreb cu stângăcie:

— Chiar vă cheamă Romeo?

— Nu.

— A!?

— Mă cheamă Jean-Baptiste[1].

— A…
— Sunteţi dezamăgită?
— Ăăă… nu.
Asta da elocvenţă…

Mă gândeam la tablourile cu Sfântul Ioan Botezătorul pe care le ştiam, sau mai degrabă la capul lui pe o tavă de argint, şi parcă-l vedeam pe el în loc. Nu-i mai lipsea decât un picuţ de pătrunjel în nări.

Râzând în sinea mea, mi-am revenit, dar zău că nu m-am grăbit deloc. Fusesem surprinsă că un tip atât de comun putea să mă bulverseze în asemenea hal.

— Fiindcă v-am găsit geanta sunteţi aşa de bucuroasă?
— Da, am răspuns zâmbind.
Au sosit şi băuturile, un ceai pentru mine (hotărârile mele bune), iar pentru el, un espresso dublu în care a amestecat conştiincios două sau trei cuburi de zahăr. Poate chiar patru.
— Trebuie să vă recăpătaţi forţele?
— Da.
Am băut în tăcere.

El mă privea.
Mă privea cu atâta intensitate, că devenea jenant.
— Vă amintesc de cineva?
— Da.
OK…

Pfoa… Mergea cam greu treaba… Şi n-aveam nici un chef să fac conversaţie cu el. Nu mă simţeam deloc în largul meu, aveam senzaţia că mă învaţă pe dinafară şi genul ăsta de atenţie deplasată îi dădea un aer idiot. De fapt, în asemenea măsură, încât m-am întrebat dacă nu era cam încet la minte. Adică retardat, strâmb şi urât ca naiba. Îşi ţinea gura uşor întredeschisă şi aşteptam momentul deprimant când avea să i se scurgă din ea un firicel de salivă.

Dumnezeu ştie că am încercat totuşi: afară e răcoare, Parisul e mare, turiştii mişună, porumbeii zboară, în fine, alte trambuline de genul ăsta, destul de puternice, însă el nu mă asculta. Era pierdut iar în extazele sale

preafericite, şi eu mă simţeam cam ca grota din Lourdes fără Fecioară şi rozariu.

Da' bine că-mi pusesem desuurile alea drăguţe…

Nu ştiu ce l-a smuls din toropeală, însă la un moment dat s-a scuturat, s-a uitat la ceasul de la mână şi şi-a scos portofelul.

— Trebuie să plec.

N-am zis nimic. Mă simţeam uşurată. Şi-apoi, mă grăbeam să verific dacă nu cumva mă înşelasem. Îmi plac oamenii, totuşi nu prea am încredere în ei, din obişnuinţă. Probabil mi-a citit gândurile, fiindcă atunci m-a privit altfel, cu un soi de… mare dispreţ.

— Vezi valiza aia?

Nu, n-o văzusem, dar, într-adevăr, o valiză frumoasă din lemn deschis la culoare era aşezată lângă piciorul lui drept.

— Uite…

Mi-arăta un lanţ subţire care lega mânerul sus-pomenitei valize de una dintre găicile de la pantalonii lui.

— Bun, n-am înăuntru atâta bănet cât ai tu în geantă… pentru mine, asta înseamnă salariul pe mai multe luni…

A tăcut. Credeam că-şi pierduse firul gândurilor între timp şi mă pregăteam să spun o prostie ca să mai destind atmosfera, însă în cele din urmă a adăugat cu glas scăzut, pipăind verigile lanţului:

— Ştii, Mathilde… Dacă ţii cu adevărat la ceva în viaţă, păi, atunci fă ce trebuie ca să nu-l pierzi.

Oho… Ce culesesem de pe stradă? Vreun iluminat? Vreun fiu de predicator? Vreun martor al lui Iehova deghizat în ţărănoi cu valiza burduşită să dea pe-afară de apocalipse şi rugăciuni de doi bani?

Sigur, ardeam de nerăbdare să aflu ce avea de transportat aşa de preţ, însă asta ar fi însemnat să-i dau dintr-odată prea multă importanţă şi… Şi, mai întâi, de ce mă tutuia?

— Ghiceşti ce e?

Ajutor! Marele joc începuse. Pelerina, accesoriile şi toate celelalte.

— O pernă?

Chestia asta nu l-a amuzat deloc. Sau mai degrabă nu a auzit ce-am spus. A pus valiza pe masă, a meşterit un cod şi a întors-o spre mine, săltând capacul.

Mda, mărturisesc că la asta nu mă aşteptam. A închis-o la loc şi s-a ridicat.

Deci… ăăă… cum să zic? Tipul ăsta mătăhălos, cu faţă de bebeluş, un aer oarecum bovin şi un vocabular – pe scurt – limitat, se plimba cu o valiză plină de cuţite asupra lui.

De fapt, era Rambo, însă nu-l recunoscusem.

Uite, era deja la bar şi plătea nota.

Ce chestie… Bun, păi, m-am ridicat şi eu.

Era drăguţă toată treaba asta, însă eu voiam să-mi număr banii!

Mi-a ţinut uşa deschisă şi a blocat-o fix în momentul când mă strecuram pe sub braţul lui. Nu mult, vreo jumătate de secundă, un sfert dintr-o jumătate de secundă, doar ca să imite pe cineva care se împiedicase în şireturi şi îşi pierdea echilibrul, poticnindu-se în ceafa mea. O clipă. O clipă doar. Până s-apuc să mă supăr eram deja afară. Dar îi simţisem vârful nasului călduţ pe osciorul proeminent din capul coloanei vertebrale.

Mă grăbeam prea tare să termin cu toată chestia aia ca să mă mai obosesc să-i fac vreun reproş şi m-am eliberat imediat.

Gata. N-are rost să strici politeţurile pe-un ţicnit ca ăsta. Să facă paşi, cu tot cu macetele lui de rahat.

Hai, Cheeta, rade-o în jungla ta…

Totuşi, nu voiam să-i las o impresie greşită. N-avea să afle niciodată, însă îi eram datoare vândută.

Atunci, curaj, micuţă madonă a rataţilor din lumea întreagă, curaj! Zâmbeşte-i domnului. Un ultim cuvânt drăguţ de adio, doar n-o să te omoare.

— Geaca dumneavoastră…, am adăugat eu, are un miros aparte.

— E de căprioară. Din piele de căprioară.

— A! Chiar? Nu ştiam. Bun, păi, atunci… la revedere şi mersi mult încă o dată.

I-am întins mâna, însă problema era că nu mi-o mai dădea înapoi.

— De fapt, s-a bâlbâit el, ăăă… aş… Aş vrea să te… să ne mai întâlnim.

Am râs tare, ca să scap de asta o dată pentru totdeauna, şi apoi am adăugat:

— Auziţi, nu ştiu de ce, însă am impresia că aveţi deja datele mele de contact…

Şi, chiar în timp ce spuneam asta, îmi dădeam seama că râsul meu de burgheză suna fals.

— Nn… nu, a îngăimat el privindu-mi braţul.

Ce palid era dintr-odată.

Palid, serios, dezarmat şi trist. Părea cu zece ani mai bătrân. A ridicat ochii şi, pentru prima oară, am avut senzaţia că mă vede cu adevărat.

— Le aveam, bineînţeles, însă… însă nu… nu le mai am fiindcă ţi-am dat… v-am dat geanta înapoi.

Ăăă… M-am întrebat dacă n-avea cumva de gând să-şi scoată mandolina. Părea sincer, dar – pe bune, acum – era cam prea mult, nu?

Rotiţele mi se învârteau înnebunite: Hei, nu-i da numărul tău. Vezi bine că tipul e complet sărit. Zău aşa, ce naiba! Uite! Uită-te la el! Uite ce faţă are! Zici că-i un văr îndepărtat din provincie de-al lui Jack Spintecătorul. În plus, nu ştiu dac-ai observat, dar îi lipseşte vârful unui deget. Şi unul dintre degetele mari, pe deasupra. Şi-apoi, bun, e de treabă, nu zic, însă e urât cu spume… Ai în plan să te bagi numai în belele şi o ştii prea bine. L-ai dat deja la prea mulţi. Hai, greşeşte o cifră, Mathilde… Hai… Doar ultima cifră, atunci… N-o să fie nici prima, nici ultima oară.

Nu, totuşi… a fost un gentleman…

Ce tot spui acolo, tâmpito? Nici măcar n-ai deschis porcăria aia de geantă!

Poate, dar până atunci o am, uite-o. Nu plâng după mama la comisariat la ora asta.

Pot oricum să i-l dau şi să nu-i răspund niciodată…

Cum vrei, dar – pe bune, acum – îi alegi pe sprânceană, aşa-i?

Adevărat, avusesem parte de o grămadă de poveşti disperante în ultima vreme. Nu ştiu dac-o fi existând vreun vechi conflict între mine şi Cupidon, însă aşa-mi mai vine să-i smulg penele zbangiului… Bun, să lăsăm asta, n-are nici o legătură cu subiectul, aveam să-i dau numărul meu de telefon numai şi numai pentru că mă temeam să nu-l fi păstrat pe-al tatei şi să nu-l sune cumva în disperare de cauză.

Dau un idiot pe altul, însă prefer să mă descurc cu ăsta.

— Puteţi să-mi daţi drumul o secundă? Ce ziceţi?

Atât de tare-mi strânsese mâna, că roşeaţa degetelor lui groase parcă se luase pe-ale mele.

I-am scris numărul meu pe o cartelă de metrou.

S-a uitat lung la el, ca şi cum ar fi vrut să se asigure că e corect, l-a vârât adânc în portofel, apoi în buzunarul interior al gecii, m-a ţintuit cu privirea pentru ultima oară, a clătinat din cap şi a pornit în direcţia opusă.

Fiuuu…

Am făcut trei paşi înainte să mă întorc, bulversată în realitate că-mi trecuseră prin cap atâtea gânduri urâte:

— Hei… ăăă… Jean-Baptiste!

S-a întors la rândul lui.

— Mersi!

O ultimă privire, un ultim zâmbet, mai înţepat decât celelalte. O ultimă ridicare din umeri care putea să însemne „Pentru nimic“, „Gura“ sau „Fă paşi“ şi s-a răsucit din nou pe călcâie.

L-am urmărit din depărtare cum traversează avenue de Friedland, cu spinarea îmbrăcată în piele de căprioară uşor încovoiată, cu cuţitele lui mari într-o mână şi buchetul de bujori în cealaltă, şi m-am… m-am simţit tulburată.

Dovada – am aşteptat să ajung acasă ca să deschid geanta şi să-mi număr în sfârşit banii.

1. În traducere, Ioan Botezătorul.

16.

Erau toţi. La fel şi cei din portofel. Şi, dintr-un motiv care-mi scăpa şi în acelaşi timp îmi displăcea, m-am simţit un picuţ dezamăgită.

Mi-am pus iar blugii, am adăugat cei 5.000 de coco ai mei în plicul cu ghinion şi l-am lăsat pe masa din bucătărie, împreună cu un bileţel care spunea în mare: „Uite, şi-acum lăsaţi-mă naibii în pace cu renovările voastre de rahat!“, înainte să plec.

Micuţele urmau să se-ntoarcă dintr-o clipă într-alta şi era peste puterile mele să dau ochii cu ele. La fel şi cu Marion. Totul. Totul devenise peste puterile mele.

Simţeam că-mi vine iar să plâng, aşa că m-am dus la cinema să văd o comedie romantică.

actul al doilea

1.

Abia începuse genericul de final – nu credeam că am s-o repet, dar, mă rog, în punctul ăsta poate că nu mai are rost să fac pe fandosita –, că mi-am şi scos mobilul, aşteptând.

Aşteptând să mă sune el. Jean-Baptiste, Marele Războinic.

Sigur, la vremea aia aş fi jurat pe toţi dumnezeii că nu-i aşa şi că într-adevăr, bla-bla-bla, însă dacă privesc în urmă cu onestitate la fata mincinoasă care urca pe rue Caulaincourt în noaptea aceea de aprilie, strângându-şi pe lângă corp poalele tocite ale hainei de lână, vă spun clar – şi puteţi consemna, doamnă grefier: filmul întâlnirii de la ora 18 o preocupa.

Pe faţa lui i se oprea privirea, replicile lor (de neuitat…) le relua iar şi iar şi cuburile de zahăr puse de el în cafea le număra din nou, frământând în buzunar o bucată de plastic silenţioasă.

Topită în întuneric. Tăiaţi!

*

Şi după aia? După aia viaţa şi-a reluat cursul.

Aşa se spune când nu se întâmplă nimic, nu?

Când îţi uiţi bunele hotărâri, când renunţi la visurile de libertate (de ce să plec tocmai când camera mea urma să fie zugrăvită?) şi de grandoare (de ce să-mi reiau studiile dacă computerul mă umple de bani ca un *slot-machine*) şi când continui să bei vârtos şi să te plimbi încolo şi-ncoace, născocind comedii deloc romantice.

Să-l dezbraci pe Paul ca să-l îmbraci pe Pierre şi să te trezeşti în cele din urmă goală în braţele lui Jacques.

Da, aşa se spune.

Tinereţea…
O sală de aşteptare…

Ce se-alesese de somnorosul meu halucinat? Devenise o glumă, o anecdotă, o întâmplare ciudată de povestit la cină. Aveam ceva succes, fiţi atenţi… De fiecare dată îi tăiam înc-o falangă şi îi adăugam înc-un cuţit. La sfârşit o să ajungă un soi de *Lord of War* la leprozeria din Calcutta.

La început mă mai gândeam la el. Mai erau încă lucruri care mă tulburau: acel „Veniţi?“ atât de autoritar, meticulozitatea cu care mă studiase din cap până-n picioare, aerul lui îndurerat când insistase să ne revedem şi faptul că nu scotocise cine ştie ce, altfel mi-ar fi găsit singur coordonatele, pe urmă îi revedeam şosetele albe scurte şi mă întorceam la webcomment-urile mele stupide cu o inspiraţie reînnoită.

Bunul meu GPS avea dreptate: fundătură drept înainte.

*

De trei ori, în zilele următoare, cineva a încercat să mă sune în toiul nopţii, fără să lase vreun mesaj. Prima oară am crezut că e vorba de o greşeală, a doua oară mi s-a strecurat în suflet o îndoială şi ultima oară am ştiut că e el: îi recunoscusem felul de-a tăcea.

Deşi era ora 2 noaptea, nu mă culcasem încă şi încercasem să-l sun şi eu, însă era un număr cu 01[1] şi apelurile mele s-au pierdut în depărtări.

Şi-atunci, ceva a început să se defecteze în capul meu. Am renunţat la unul dintre rarele mele principii (deopotrivă moral şi „sanitar“, dacă pot spune aşa), am dormit cu telefonul deschis lângă pernă. Mi se rupea de unde, mi se rupea de cancer şi cu-atât mai mult de mândria şi odihna mea: trebuia să ştiu sigur. Cine încerca să dea de mine aşa, pe-ascuns şi atrăgând de partea sa toate şansele de-a nu mă găsi? Cine? Şi dacă era într-adevăr el, de ce? Ce voia de la mine, la urma urmei? Pe moment, nu cântărisem deloc… nu ştiu… efectul unui asemenea act şi totuşi… cum să te insinuezi mai bine în intimitatea altui om decât luându-te de somnul lui?

De-atunci, în fiecare seară dădeam volumul telefonului la maximum şi împărţeam patul cu o fantomă.

Ieşeam mai puţin. Da, trebuie să-mi calc pe inimă ca să recunosc şi aveam o mie de motive pregătite pentru cine m-ar fi tachinat pe subiectul

ăsta, însă faptele sunt fapte: ieşeam mai puţin. Zece zile, sau mai degrabă zece nopţi, au trecut fără peripeţii şi hotărâsem să-mi închid din nou telefonul pentru că dormeam prost. Mă trezeam din când în când să văd dacă micul semnal de apel nu clipea sau dacă mobilul meu nu se sufocase sub plapumă.

Şi-mi era ciudă pe el. Şi-mi era ciudă pe mine. Da, mi-era grozav de ciudă pe mine că devenisem atât de fragilă. Mi-era aşa de ciudă pe noi, că în seara aia, îmi amintesc, când m-am culcat, mi-am promis că era ultima oară. Că era ultima şansă de-a se întoarce să mă bântuie.

Să-l ia naiba cu lanţurile, cuţitele şi telefoanele lui pe-ascuns, mă săturasem de tot rahatul ăla.

Telefoane, mesaje, ecrane, chaturi şi e-mailuri, nu mai voiam să aud de asemenea limite imaginare pe harta Tendre[2]-ului meu.

Dăruisem, suferisem, îmi plătisem cota-parte de planuri ratate, absurde şi himerice pe care ni le impune iubirea în epoca digitală.

Da, mă săturasem. Ba mai rău, mă simţeam despuiată, secătuită, decorporalizată, fiindcă iubisem de-atâtea ori fără să iubesc. Acum voiam poveşti adevărate cu oameni adevăraţi şi cu ceva carne adevărată pe ele, altfel preferam să zic iar pas.

Şi, cum el e foarte puternic şi, când vine vorba de carne, se înfiinţează imediat, în noaptea aia a sunat din nou.

1. Prefixul 01 este specific numerelor de telefon fix din Île de France.

2. Gravură a ţării imaginare numite Tendre descrisă în romanul *Clelia* de Madeleine de Scudéry.

2.

Probabil că sunase mai devreme decât în alte dăţi, fiindcă eram cufundată într-un prim somn adânc şi nu mi-am dat seama imediat dacă în vis sau în realitate întindeam un braţ şi simţeam suprafaţa dură şi călduţă a unui obiect neted lipit de urechea mea.

Nu se întâmpla nimic. Era un vis. Complet năucă, am murmurat în cele din urmă:

— Jean-Baptiste?

— …

— Dumneavoastră sunteţi?

— Da.

— Şi în celelalte dăţi tot dumneavoastră aţi fost?

— …

— De ce faci asta? De ce nu vorbeşti?

Eram ghemuită în jurul mâinii în care ţineam mobilul. Îi lua prea mult. Îi lua mult prea mult. Aţipeam la loc aşteptând să răspundă.

Nu ştiu câte minute s-au scurs după aceea. Dimineaţă, lista apelurilor îmi afişa că discuţia noastră durase două ore şi treizeci şi patru de minute, însă îmi închipui că probabil nu închisesem cum trebuie. La un moment dat, am auzit:

— Aşreasăvgăesc.

Am deschis imediat ochii şi am rămas fără grai.

— Mai sunteţi acolo? s-a neliniştit el.

— Da.

— Ştii, su… sunt bucătar.

— …

— …şi aş vrea să-ţi gătesc.

A, pardon! Am priceput „Aş vrea să vă hăcuiesc“. Păi… ăăă… în ce dimensiune aterizasem oare? Un *chef* bâlbâit, scrântit şi insomniac mă suna la un sfert de oră după miezul nopţii ca să-mi citească meniul lui… Culcaţi-

vă la loc, prieteni! Culcaţi-vă la loc! Totul e sub control! Şi puricii să vă sărute!

— Vrei?

— Acum?!

— Nu. (Vocea îi era mai veselă). E nevoie totuşi de nişte pregătiri!

— Atunci când?

— O să-ţi spun. Trebuie să mă organizez. Poţi să notezi un număr de telefon şi să mă suni mâine-seară la aceeaşi oră?

Păi, să vedem, e o oră absolut rezonabilă.

— Zi!

Am înşfăcat o carte la întâmplare de pe noptieră. La lumina ecranului, ca o somnambulă, am scris un şir de cifre după dictarea lui. Pe urmă nu ştiu ce s-a mai întâmplat. Mi-am auzit numele mic rostit încă o dată sau de două ori, însă n-o să aflu în veci dacă era vocea lui sau ecoul ei în mintea mea buimacă.

3.

Dimineaţă am ştiut că nu visasem, pentru că pe pagina de gardă din – ce ironie! – *Sperietoarea* de Michael Connelly era mâzgălit un număr de telefon.

Chestia e că trebuie să fi fost buimacă rău, fiindcă nu reuşeam să-l descifrez. Ăsta de-aici e un 7, un 3 sau un 1? Şi ăstălalt? Un 2, un 3 sau un 5?

Sunt un zero barat la mate, iar la calculul probabilităţilor şi mai şi, însă deja simţeam că trebuşoara aia urma să mă ţină trează mult şi bine.

Altă chestie e că nu mi se părea rezonabil să aştept miezul nopţii ca să-ncerc o serie de numere probabil greşite. Riscam să scol din somn o grămadă de oameni de treabă şi să mă mai şi linşeze careva pe deasupra. Aşa că m-am apucat pe la zece – şi bine am făcut, fiindcă două ceasuri mai târziu tot nu dădusem peste tipul meu.

Vocile care-mi răspundeau erau tot mai puţin amabile, iar eu deja mă cam încurcam în combinaţii. Nu-mi mai aduceam aminte ce numere încercasem deja, aşa că ceream fără încetare să vorbesc cu Jean-Baptiste, răspundeam „O, îmi pare rău“, îngăimam nişte scuze, tulburam pacea tuturor căminelor din Île-de-France al căror număr de telefon începea cu 01.42, 01.43 sau 01.45 şi… o… şi după aceea… rahat… am lăsat-o baltă.

O luam razna cu chestia aia. O să sune el…

Obsedaţii nu se dau bătuţi niciodată.

Eram enervată la culme, cu polisierul meu super plin de răzături de creion şi mobilul gata să facă implozie.

Am ieşit.

Am ieşit să iau aer împreună cu alţi insomniaci mai vorbăreţi.

E-adevărat! Chiar începea să mă scoată din minţi autistul ăla! Să-l ia naiba cu gătitul lui! Să se ducă şi să le facă de halit fetelor de teapa lui!

Oricum, eu nu mă omor după delicatese! Mi se rupe de gastronomia franceză! Mie dacă-mi dai o coajă de pâine sunt mulţumită!

O, ce răutăcioasă eram… Mă săturasem de tâmpitul ăla înainte să apuce măcar să se-apropie de maşina de gătit… Eram cu nervii în piuneze şi scuipam fiere. Trebuia să închid, să smulg priza din perete, să uit de toate idioţeniile alea şi să-ncalec pe Jeannot a mea.

Da, trebuia să mă duc să dansez, să beau şi să uit.

Şi pedalam, pedalam, pedalam, luând-o iar razna.

Dojeneam stelele.

Şi le strigam:

— De ce se sparg tot timpu-n capul meu idioţeniile astea, ai? Alo, moşuleţul de sus, cu dumneata vorbesc! De ce-mi trimiţi numai cazuri sociale? Fir-ar să fie, doar e treaba dumitale, ce naiba! Bun, uite. M-ai servit mulţumitor până acum, din câte ştiu. Dumnezeule… Dumnezeule, te rog, părăseşte-mă.

4.

N-a mai sunat.

Nici în seara aia, nici în următoarele.

Cu toate că mi-am dat peste cap încă vreo câteva nopţi bune nevrând să închid porcăria aia de mobil, dar nu. Mă înşelasem în privinţa lui. Nu era aşa de scrântit.

Sau chiar prea-prea. Sau mai puţin motivat decât mi-am închipuit.

Pe scurt, avea să mă scoată cu totul din sărite, umflatul ăla.

Şi viaţa – cum ziceam? – „şi-a reluat cursul“.

Uite.

Asta e.

Şi… rahat.

5.

Bineînţeles, mi-am revenit. Trecusem şi prin momente mai grele, cum se zice din pudoare. Era primăvară, primăvara pariziană, primăvara lui Cole Porter şi a Ellei Fitzgerald. Terasele, promisiunile şi zilele se lungeau, eram în viaţă şi sănătoasă tun, aveam alţi aşi în mânecă şi ştiam să mă descurc, aşa că m-am eliberat de amintirea lui.

Serios. Chiar îl uitasem. Şi-apoi, într-o dimineaţă, mi-am golit pur şi simplu geanta. Fiindcă mă duceam la o nuntă şi-mi trebuia una mai cochetă. Şi în ziua aia *chef*-ul m-a dat pe spate c-o surpriză: *bombe glacée* aia a lui şi puiul cu sos de muştar.

Bucătarul meu s-a întors fără nici un avertisment şi atunci… atunci am simţit un gol în stomac.

Cald în faţă, cald.

aparteu

1.

Dacă aş avea o duşmană de moarte şi i-aş dori cel mai cumplit dintre suplicii, cel mai încântător, mai lent, mai crud şi mai mutilant, aş arunca-o în braţele unui scriitor, m-aş asigura că s-a îndrăgostit lulea şi aş privi-o cum se chinuie, răsfoind neglijent un număr vechi, foarte vechi, din *Match*…

Abia dacă împlinisem nouăşpe ani când s-a abătut calamitatea asta asupra mea. Nouăşpe ani… Eram o copilă… Şi orfană, pe deasupra… O, ce bine e, puişor. Pasărea cade din cuibul gol cu ochii ei mari şi trişti şi ţeasta ei rasă. Carne fragedă… Carne fragedă pentr-un roman… Pentru primul roman… Pe lângă un obiect frumos, un subiect frumos dat naibii, nu-i aşa?

Bun. Mă opresc. De-atunci şi-a făcut un nume. I-am purtat noroc, sau mai degrabă cazul meu i-a purtat noroc, şi nu mai are nevoie de reclamă. Se descurcă foarte bine şi singur la capitolul ăsta. Într-o zi, când o să fiu bătrână de tot, poate o să vină cineva să-mi pună o întrebare sau două pentru o notă de subsol, însă până atunci prefer să tac.

Pace.

Pace artiştilor.

Să lăsăm loc miturilor.

Doar o chestie, atunci, ultima… Trecerea tipului, bărbatului, hoţului ăstuia prin viaţa mea nu va fi avut altă urmare concretă decât să-mi amintească şi să-mi întărească convingerea că lunga boală şi agonia mamei mele mă inspiraseră să descopăr, acum câţiva ani, că expresia „Ce nu te ucide te face mai puternic“ e o mare idioţenie, ce nu te ucide nu te ucide, nimic mai mult.

(O frază destul de alambicată şi, probabil, discutabilă din punct de vedere sintactic, pe care aş putea-o simplifica foarte bine rezumând-o astfel: nenorocitul ăla îmi făcuse creierii praf.)

Mea culpa, domnule Boileau.

*

Era prima mea iubire. Nu mă culcam pentru prima oară cu un tip, dar făceam dragoste pentru prima oară şi era… bun, am zis că mă opresc şi mă ţin de cuvânt. Eu nu sunt scriitoare. N-am nevoie să mă masturbez cu gândul la trecut, să-mi pun emoţiile în eprubete şi să exploatez tot ce-am trăit mai pur ca să scot bani din asta, aşa că fii scurtă, Mathilde, fii scurtă. Nu-ţi pierde şi puţina demnitate pe care a avut delicateţea sau neglijenţa să ţi-o lase, te rog.

Bine, bine, trecem peste în cazul ăsta. (Ei, da, m-a învăţat două-trei chestii în treacăt…) Precizez pur şi simplu pentru necesităţile poveştii care ne preocupă momentan că acest iubit îmi trimisese o mulţime de scrisori – de dragoste, mă umflam eu în pene pe-atunci, de fapt, exerciţii de stil şi scriitură, am fost silită să recunosc mai apoi –, pe care le-am aruncat la coş într-o seară în care mă credeam eliberată.

Da, pe care le-am îngropat sub un maldăr de chiştoace, sticle goale, urme de zaţ de cafea şi dischete demachiante murdare.

Aleluia. Reuşisem în sfârşit să mă descotorosesc de ele.

În afară de una.

A, da? Şi de ce, mă rog?

De ce-o păstrasem pe aia?

Pentru că era ultima. Pentru că-mi aparţinea mai mult decât toate celelalte. Pentru că am avut – şi am încă – slăbiciunea de-a crede că era sinceră şi, chiar dacă nu fusese, nu mai avea cine ştie ce importanţă. Pentru că eu sunt destul de cinstită ca să disting între frumos şi adevărat şi să prefer frumosul când asta se impune. Pentru că întrebarea dacă era artă sau o porcărie nu mi s-a părut niciodată interesantă. Pentru că îmi amintea că fusesem iubită de un tip talentat, că îl inspirasem şi că, da, în ciuda tuturor, în ciuda lui, avusesem această şansă.

Şi pentru că e frumoasă.

Şi pentru că şi eu eram…

Pentru că am crescut odată cu ea. Pentru că ea mă văzuse crescând. Coli de hârtie A4 dintre cele mai ordinare, dar înţesate de mici semne trasate cu cerneală neagră şi aşezate astfel unele după altele, încât mă făcuseră să mă simt pe rând extrem de jenată, apoi flatată, sceptică, dezgustată, copleşită de tristeţe şi aplecată asupra unui coş de gunoi şi în cele din urmă… schimbată.

Schimbată. Fatalistă. Conservatoare. Păzitoare. Doar o păzitoare a micului templu în care era depus ceea ce îmi ţinea loc de viaţă înainte să sfârşească în…

…în geanta mea.

Din discreţie. Ca să nu cadă în mâinile colegelor mele de apartament, sau ale altcuiva. Niciodată.

Se afla în micul buzunar interior al genţii. Singurul care se închidea cu fermoar. Unul subţire, discret, căruia nici nu i-ai fi bănuit existenţa dacă nu-l căutai expres.

Era încă acolo, doar că nu se afla în plicul ei, unde eram sigură că o băgasem, ci strânsă în jurul plicului cu pricina. Ca un cleşte. Ca un cleşte în jurul numelui meu şi adresei mele de-atunci, astfel încât să-mi arate, îmi închipui, că fusese citită şi că era important ca eu s-o ştii…

(Of, afurisită limbă! Nu! Nu aici! Nu acum! Nu tocmai în acest moment al povestirii! Şi râd. Şi râd singură, în hohote, că mă supun unor reguli de concordanţă aşa de plictisitoare.)

…şi că era important ca eu să fiu informată.

Uite. E mai greoi, dar merge şi-aşa.

—

Da, vezi tu, am rugat un necunoscut să scrie adresa pe plic în locul meu… Farsa e grosolană, sunt de acord, dar nu mi-o trimite înapoi. Nu scrisoarea asta. Merită mai mult decât mine, te asigur.

Dacă nu vrei s-o citeşti acum, aşteaptă. Două luni, doi ani, zece chiar. Aşteaptă indiferenţa.

Zece ani – am pretenţii, nu glumă.

Aşteaptă cât crezi că-i nevoie, dar într-o zi, te rog, desfă-o. Te rog.

Ultima noastră discuţie, ori mai degrabă ultima noastră luptă, mă urmăreşte de săptămâni întregi. Îmi reproşai că sunt egoist, josnic,

interesat. Îmi reproşai că te-am folosit, că te-am vampirizat, că am fost îndrăgostit mai curând de ce ceea îmi inspiri decât de ceea ce eşti.

Îmi reproşai că nu te-am iubit niciodată.

Te simţi trădată. Mi-ai aruncat în obraz că n-o să mai citeşti o carte în viaţa ta. Că urăşti cuvintele la fel de mult cât mă urăşti pe mine, ba chiar mai mult, dacă aşa ceva ar fi omeneşte posibil. Că sunt nişte arme nenorocite aflate în slujba unor nenorociţi ca mine. Că nu valorează nimic, că nu spun nimic, că mint. Că distrug tot ce ating şi că te-am scârbit de ele pentru totdeauna.

Acum, în seara asta, peste două luni sau peste doi ani, o să le citeşti pe următoarele şi o să ştii, iubirea mea, că nu aveai întotdeauna dreptate.

—

Pleoapele tale plecate când mi te abandonai în braţe, Mathilde, semănau cu două coji de litchi *văzute dinăuntru. Acelaşi sidefiu iridescent, acelaşi roz neaşteptat şi tulburător. Lobii micuţi ai urechilor tale erau ca două creste cărnoase de claponi – minusculi galeţi de porţelan muiaţi, frăgeziţi, topiţi după ce au fiert multă vreme înăbuşit într-un suc de salivă înspumat întruna de sărutările tale –, iar meandrele lor de cartilaj, o cochetărie, scovergi de post, o tocană din capete de pasăre.*

Rădăcina părului tău, mireasma aceea, acolo, la ceafă, chiar deasupra acelei delte, acelei breşe secrete şi pufoase, acelui receptacul de mângâieri, avea amăreala înţepătoare a miezului veritabil de pâine cu drojdie de bere şi unghiile tale, pentru cine le supsese îndelung, erau tot atâtea migdale descojite un picuţ prea devreme înainte de sfârşitul verii.

Din scobitura claviculelor îţi picura un suc acrişor ce te pişca de limbă, care îşi găsea alinarea în rotunjimea umărului tău: prospeţimea, granulaţia fină, carnea ce se topeşte în gură a unui fund de pară.

O pară zemoasă de Anjou suptă în penumbra şelăriei…

În colţurile gurii, bulele abia desluşite de salivă care se iveau când râdeai în hohote se spărgeau în lacrimi de rozé spumant şi vârful limbii tale, iubita mea, avea grăuncioarele, rubiniul, asprimea palidă şi delicată a fragilor de pădure.

Ca ei, adorabilă mironosiţă ascunsă, tainică, sălbatică şi înnebunitor, înnebunitor de dulce.

Sfârcurile tale? Două boabe micuţe de fasole, cele dintâi, culese în februarie, însă merita, fiindcă trebuia să le cureţi de crude, pe când rotunjimea lor, sub mâna mea, avea moliciunea chihlimbarie, netedă, veselă şi parfumată a untului de primăvară.

Vâlcelele care duceau spre buricul tău, să fi ştiut cineva să te facă să te umezeşti de plăcere, aminteau de acreala dulceagă a prunelor brumării culese de prin livezile în paragină şi deşteptau fericit o gură îmbătată după ce sorbise atâta miere.

Şoldurile tale se bombau întocmai ca două madlene, iar scobitura şalelor tale avea – are încă, îmi închipui –, nu, îmi amintesc, gustul suav al florilor de salcâm. Parfum ameţitor şi imperios pe care rotunjimea feselor tale îl prelungea, răspândindu-l până în acele gropiţe încântătoare gravate în îndoitura coapselor. Acele laţuri de carne fragedă, catifelată şi lucioasă ce ţineau adesea captive degetele prea îndrăzneţe…

Bolta tălpilor îţi mirosea a mosc, scobitura gleznelor tale avea un gust amărui, curbura pulpelor îţi era fructată, partea din spate a genunchilor, sărată, interiorul coapselor, mineral şi ceea ce venea pe dinăuntru, şi ceea ce venea pe urmă, şi ceea ce picura în sfârşit, o esenţă a tot ce mă atrăsese acolo. Un fond. Un fond al tău şi al întregului univers.

Or, gustul acesta, gustul fiinţei tale, prinţesă a timpurilor moderne, delicioasă, insolentă şi tatuată, de care m-aş fi servit atunci, pe care aş fi siluit-o, ei bine, nu mi-au mai rămas decât cuvintele ca să mă delectez cu el.

Vai, aceste jalnice unelte, chiar tu mi-ai adus aminte, n-au nici un merit. Nu ştiu nimic, nu inventează nimic şi nu te învaţă nimic când îşi amintesc, doar raportează.

Mai mult decât pielea, părul, unghiile sau mirosul tău, esenţa ta, umorile, seva pântecului tău, pectina, ciprina, sucul tău, acel mesager, acel liftier, acel denunţător al foamei, setei şi vârtejurilor tale, acel copil de cor al dorinţelor tale care mă face, şi-n astă noapte, să salivez.

Care era gustul iubitei tale? vor să ştie cele douăzeci şi şase de litere ale unicului alfabet pe care l-am învăţat vreodată. Şi-n ce ordine ne-ai aşeza dacă ne-ai provoca să i-l destăinuim?

Cuib de rândunică. Smochină călduţă. Caisă prea coaptă. Minusculă boabă de zmeură înghiţită sub o burniţă deasă.

Uneori, brazdă. Alteori, zgârieturi de scoici, răni sufleteşti şi sânge de lună. Sau lapţi. Sau lăptoşenie. Corasla Afroditei.

Groaznic amestec de lapte matern şi bale de animal în rut.

Trufă în clătitele umplute. Buchet ornat cu buze şi tivuri de carne poşate în apă fiartă. Calcan eviscerat. Peşte abia rumenit, cu carnea încă rozalie pe oase. Apă de scoici. Suc infiltrat pe sub cochilii. Emulsie de organe reproducătoare de arici-de-mare. Sorbitură de cerneală de calamari pescuiţi cu năluci. Bomboane cu mentă. Vârf de drops-piramidă tocit cu limba. Caramelă de ambrozie. Chitră. Chitră roşie cu coajă iodată. Vi…

Of, Mathilde,

Renunţ.

Te-am iubit.

Te-am iubit mai mult decât aş fi în stare s-o spun
Şi mult mai puţin bine.

2.

Mâinile îmi tremurau. Ceva, nu ştiu precis ce, urme de ruşine, de pudoare, de secrete spintecate, deflorate, îmi urca până-n gâtlej, întorcându-mi stomacul pe dos în treacăt.

Nu înţelegeam ce mi se întâmplă. Ei, m-am enervat dintr-odată, linişteşte-te, mamaie, linişteşte-te. Nu-i nimic, nu *era* nimic, doar o micuţă labă intelectuală pe care şi-o povestea sugându-şi capacul stiloului.

Şi-n plus, chestii din astea vezi tot timpul, nu ştia nici măcar să citească cealaltă specializare din CAP[1]-ul în cuţitărie-mezelărie…

Nu contează, am ars-o imediat în chiuveta din bucătărie.

Tremuram, transpiram, mi-era greaţă şi mă chinuiam să împing căcărezele de hârtie înnegrită spre scurgere, ţinând o mână pe gură.

Eram grăbită, gătită, în întârziere, o sudoare îngheţată îmi brobonea pe faţă şi simţeam cum tot machiajul mi-o lua la vale.

Am vomitat.

1. Certificat d'aptitude professionnelle (CAP) – diplomă de studii profesionale ce atestă dreptul posesorului de a lucra ca muncitor calificat într-un anumit domeniu.

3.

Am curăţat chiuveta cu clor, după care am clătit-o cu apă din abundenţă. Mult timp. Îndelung. Până când toată acea mizerie a dispărut în străfundurile canalelor de scurgere din Paris.

— Eşti bine?

Glasul lui Pauline.

N-o auzisem intrând. Nu sănătatea mea o îngrijora, ci risipa de apă.

— Ţi-e rău?

Când m-am întors să o liniştesc, mi-am dat seama că nu m-ar crede.

— O, Doamne… Ce mai e acum? Ai băut prea mult ieri, aşa-i?

Halal reputaţie…

— A, nu! m-am apucat să mă laud prosteşte, dregându-mi rimelul cu arătătorul. Asta-i seara cea mare! Ia uite ce şic sunt… Mă duc la nunta prietenei mele Charlotte…

Chestia asta nu i-a descreţit fruntea.

— Mathilde?

— Da.

— Zău dacă-nţeleg viaţa pe care-o duci…

— Eu nici atât! am râs suflându-mi nasul între degete.

A ridicat din umeri, apoi s-a îndreptat spre ceainicul ei drag.

Mă simţeam prost. Nu se interesa decât rareori de sănătatea mea. Voiam s-o dreg cumva. Şi-apoi, aveam nevoie de cineva căruia să mă confesez.

— Ţi-aduci aminte de… Tipul care mi-a găsit geanta…

— Cretinul ăla?

— Da.

— Mai ştii ceva de el? Te mai deranjează? Of, la naiba, nu mai avem aproape deloc ceai…

— Nu.

— Trebuie să-i spun lui Julie să cumpere…

— E bucătar.
S-a uitat la mine ciudat.
— A, da? Şi ce? De ce-mi spui mie chestia asta?
— Aşa… Hai că mă duc, dacă nu, o să pierd iar toată distracţia.
— Când te-ntorci?
— Nu ştiu.
Se ţinuse după mine până la intrare.
— Mathilde?
— Da.
Mi-a aranjat gulerul.
— Eşti frumoasă…
I-am zâmbit, înclinând pios capul.
N-avea decât să-şi imagineze o stânjeneală fermecătoare în timp ce eu mă luptam cu lacrimile mele.

4.

Apoi, nimic. Apoi e acum, şi nu mai am nimic de povestit. Şi nici nu mai am chef. Acum, chiar dacă nu se vede cu ochiul liber, stau ghemuită pe marginea vieţii şi aştept să treacă.

„Depresie larvară“ – nu mai ştiu de unde pescuisem expresia asta ipocrită, însă mi-o rezervam de bunăvoie. Mă aranja. Latura larvară, presupun. De ani de zile eram dată de exemplu şi mă legănam cu iluzia c-aş fi plină de forţă, veselie, curaj şi… Ei bine, era prea simplu, adunătură de laşi ce sunteţi. Mult prea simplu. E-adevărat că am încercat să vă apăr şi am rezistat cât am putut, dar nu mai pot să continui, uite-aşa.

Am obosit.

Pentru că era praf în ochi, prieteni… Da, totul… Totul era praf în ochi… Ştiam că mama completează formularele cum îi vine la mână, că bifează căsuţe unde-i nevoie şi le lasă în suspensie special ca să mă liniştească. Ştiam că toate noutăţile alea pe care i le povestea bunicii la telefon ore întregi, vorbind tare, erau doar nişte baliverne. Ştiam că ne minte pe-amândouă. Ştiam că tata se ducea să şi-o pună cu târfa lui chiar după ce-o lăsa la spital pentru chimioterapie şi ştiam că şi ea ştia.

Ştiam că o s-o şteargă de acasă înainte s-apuce ea să se răcească. Şi că o să sfârşesc la sora mea mai mare, că o să-mi rad ţeasta şi sprâncenele, că n-o să iau bacul şi c-o să am grijă de micuţii ei ca să o despăgubesc cumva. Ştiam că o să i-o coc frumuşel, fără să mă bănuiască cineva, a-ntâia, mătuşii Yoyo, care sărea pe paturi şi se pricepea aşa de bine să pună pe căprării cartonaşele cu Pokémoni şi cu Belle Sara. Ştiam că o să-mi las părul să crească la loc, că o să recuperez timpul pierdut, că o să mi-o pun la greu şi c-o să trag zdravăn la măsea. Că o să-mi fabric o reputaţie de mare petrecăreaţă, de inimă neînfricată, de tipă mereu disponibilă, ca să fiu etichetată cum trebuie şi uitată în pătrăţica aia o dată pentru totdeauna.

Ştiam că cumnatu-meu mă pune să muncesc pe brânci ca să-şi satisfacă latura de Mickey Corleone, că familia e sfântă şi bla-bla-bla, dar

că, dacă nu-i corup eu pe viitorii lui fraieri, o altă trădătoare o s-o facă la fel de bine în locul meu. Da, *ştiam* toate astea şi nu v-am spus nimic, asta pentru că-s generoasă.

Singurul lucru care mi s-a părut frumos în toţi anii ăştia petrecuţi pe front, singura dată când n-am minţit, un cretin a făcut un roman din el. Aşa că, uite, e politicos să fii vesel, cum ar spune celălalt, însă azi nu mai am chef să fiu politicoasă.

Astăzi trândăvesc, ridic degetul mijlociu şi mă debranşez.

Din păcate, nu poţi să te lupţi cu propria fire, deci, fiindcă-s fată bună, o să mă forţez să duc povestea asta până la capăt, însă vă previn: puteţi să apăsaţi de mai multe ori pe butonul derulare rapidă, nu pierdeţi mare lucru…

actul al treilea

1.

Într-o zi, odată ca niciodată, mi-am uitat geanta într-o cafenea de lângă Arcul de Triumf. Şi în geanta asta era un plic nesigilat în care se aflau 100 de bancnote a câte 100 de euroi. 100 de bancnote verzi scoase direct de la bancă. Drăguţe, foşnitoare, bine călcate şi curate de ziceai că-s noi. Un tip o găsise şi mi-o înapoiase patru zile mai târziu, intactă.

În geantă, bine ascunsă, era şi o scrisoare în care se povestea viaţa păsăricii mele şi a sânilor mei în 3D. Bun, chestii din astea se întâmplă, îmi închipui… Poate nu o scrisoare atât de suculentă, ci poze, videouri, SMS-uri compromiţătoare, ataşamente indiscrete, pixeli seducători, oribili şi răuvoitori, cu toţi micii turnători, cu întreg arsenalul de narcisism şi indecenţă cu care toţi am avut grijă să ne echipăm în ziua de azi, chestiile astea trebuie să provoace mari supărări, nu?

O, ba da… trebuie să facă deliciul sălilor de tribunal şi să pună sare pe inimile rănite… Atunci de ce mie îmi cădeau aşa de prost? De ce-o făceam imediat pe fecioara speriată? Ce-mi păsa mie dacă un tip pe care n-aveam să-l mai văd în veci gustase din mine, ai? Adevărat! N-aveau nici o noimă ţipetele mele ca din gură de şarpe. De când mă făcusem aşa de delicată? Ce mama naibii, mi-aş fi dat seama totuşi!

Nimic nu mai avea noimă. Şi eu eram prima. M-am dus la nunta aia cu două comprimate de Spasfon sub limbă şi certitudinea c-o să sfârşesc trotilată. Poate că eram frumuşică, însă asta n-avea să dureze. De asta puteam să fiu sigură.

2.

Am ajuns acolo cu răsuflarea tăiată şi, cu faimoşii mei pantofi cu toc care te dau pe spate, mi-am sucit glezna în timp ce atacam în viteză scările primăriei din arondismentul XX.

Strâmbându-mă, am acostat un tip la fel de pus la patru ace ca şi mine, dar care avea un aer mai puţin grăbit.

— Pardon, căutaţi… ăăă… caut sala de căsătorii, ştiţi… Aveţi cumva idee unde e?

Mi-a întins un braţ de care să mă agăţ până mi-am pus la loc condurul de cristal, apoi m-a îndrumat foarte amabil:

— Fabrica de încornoraţi? Pe-aici! Şi eu am venit tot pentru asta! Pentru ceremonie, vreau să zic… Ţine-mă strâns de braţ, fată nesigură, fiind ultimii, poate reuşim să trecem neobservaţi.

Bingo, îl găsisem pe cel de-al doilea donjuan al meu şi probabil că el m-a dat în grija unui şofer de taxi mult după miezul nopţii, când îmi pierdusem deja de ceva timp pantofii.

Tinerii însurăţei nu m-au mai sunat niciodată şi nici nu mi-au mulţumit pentru cadou. Nu-mi mai amintesc în ce stare eram, darămite ce-am putut să le spun invitaţilor, însă trebuie să fi fost ceva nu prea nupţial.

3.

Totuşi, a fost ultima mea beţie.

Şi, cum aceste trei cuvinţele virtuoase înşirate unul după altul, „ultima mea beţie“, par total inofensive, nu le-am mai dat atenţie.

Mare greşeală.

Era un semn foarte rău.

Pentru că ce le mai rămâne oamenilor care s-au lăsat de băut dacă trag la măsea tocmai ca să-şi alunge disperarea?

Disperarea.

Era confuză. E confuză, disperarea. Mai ales în cazul meu, o jucătoare de alba-neagra care ştiuse grozav să încurce lucrurile de atâţia ani.

Nu reuşeam să sesizez complezenţa suferinţei autentice şi, cum sunt mult prea laşă ca să-mi ridic piatra grea şi să înţeleg un picuţ ce viermuia acolo jos, o să mă limitez la simptome, semne exterioare de suferinţă. Sigur, mă lăsasem de băut, însă nici nu mâncam, nici nu dormeam mai mult. Din pură complezenţă, recunoaşteţi că asta înseamnă multe neplăceri.

Alta mai curajoasă, mai deşteaptă, mai zgârcită s-ar fi dus să se consulte. Nu neapărat la un psihiatru, dar măcar la un doctor. Bunul medic de familie pe care nu-l mai avea. În fine, orice generalist de prin cartier şi, fără să intre în detalii, i-ar fi zis verde-n faţă: Bună ziua, doctore, totul merge bine, totul merge cum nu se poate mai bine, vă asigur, dar, înţelegeţi-mă, trebuie să dorm şi eu. Trebuie să dorm măcar *un picuţ* acolo, altfel o să cad din picioare. O, pofta de mâncare, cu asta nu stau rău! Am şoldurile bombate ca nişte madlene, ştiţi! Şi-apoi, uitaţi… Fumez cam două pachete de Marlboro pe zi, am cu ce s-o duc. Dar nopţile… nopţile, complet albe, întruna, întruna complet albe, până la urmă mori, nu?

Fix chestia asta mă rodea când povestea cu pricina era abia la început şi mă târam din Place de l’Étoile până la cimitirul Montmartre în toiul nopţii, netezind în buzunar încă o notă, a şaptea, încă un chix.

Ei, da… Nu-s prea rafinată… Toate astea ca s-ajungem aici: s-o luăm de la capăt.

Pardon?

A şaptea?!

Păi, păi, Mathilde… Păi, tocmai ţi-ai întors toate trei cărţile odată! Ai dat de belea, fata mea! Eşti pierdută! Ştii cum zic englezii la alba-neagra? *Find the Lady*. Găseşte dama. Şi-atunci? Asta e? Asta ascundea regina ta de inimă? Umflatul ăla te-aduce-n starea asta?

…

Cu pantofii lui de lac şi şosetele lui până la gleznă, întărite la vârf şi la călcâi?

…

Şi degetul lui lipsă? Şi cuţitele lui ascuţite legate de nădragi?

…

Şi cu geaca lui care trăsneşte a capră?

…

Şi cu fanteziile lui nocturne?

…

Ei, îţi atrag atenţia că are încă numărul tău… OK, tu nu eşti în stare să scrii unul corect, însă el, dacă voia, te suna de mult…

…

A, poate că nu, vezi tu… Poate că nu reuşeşte, numai cu nouă degete…

…

Alo, Mathilde! Ai putea să răspunzi când vorbeşte omul cu tine!

Gura! Râdeţi, înţepaţi, bârfiţi cât aveţi chef, dar nu-mi faceţi reproşuri. Nu-mi ţineţi predici. Ştiţi cât urăsc asta. Dacă o ţineţi aşa, o să mă pierdeţi de tot. Şi-apoi… Şi-apoi, ce vreţi să vă spun, la urma urmei?

Totul, frumoasa mea.

Totul.

Dezbracă-te şi mărturiseşte.

4.

Păi… ăăă… cu ce să-ncep? Şi, mai întâi, unde sunt?
În boulevard de Courcelles. Bun. Merge. Am timp.

Îmi părea rău că arsesem scrisoarea. Îmi părea rău că o arsesem fără s-o citesc pentru ultima oară. Nu-mi mai aminteam prea bine ce îndruga şi descrierea aia a mea dezlânată distorsiona lucrurile. Îmi părea rău că nu aruncasem ochii pe ea pentru ultima oară ca să-mi dau seama cam ce era în capul lui şi să-mi amintesc în ce stare se află stocul meu de muniţii.

Eram în dezavantaj. Aş fi vrut să ştiu la fel de multe despre el. În fine… nu la fel de multe, cu siguranţă, dar mai multe decât ştiam. Mai mult decât micile tăieturi cu aparatul de ras, o şuviţă rebelă, o falangă lipsă, o privire fixă şi nişte maniere de bordelez.

Aveam senzaţia că-mi lipsesc anumite piese şi mă simţeam ofensată.

Voiam să înţeleg cum e posibil astăzi, în lumea noastră, în ce-am făcut din lumea noastră, în acest vast tripou la propăşirea căruia contribuiam cu atât de puţină ruşine în fiecare dimineaţă, ca un necunoscut să-i înapoieze altui necunoscut zece mii de euro cash fără să facă aluzie la asta altfel decât punându-l în gardă cu bunăvoinţă cât de important e să nu laşi să-ţi scape fericirea printre degete şi, pe deasupra, plătind nota la sfârşit.

Voiam să înţeleg cum e posibil să fii atât de mojic încât să scotoceşti prin geanta unei fete, să-i dai de înţeles c-ai făcut-o semnalându-ţi urmele, să îi violezi intimitatea, să te trezeşti că asta te tulbură, să-i faci din nou confidenţe radiografiind-o stăruitor, calm şi tăcut în fundul unei săli de cafenea preţ de mai bine de jumate de ceas, apoi s-o amuşini în pragul uşii înainte să-i înlănţui mâna şi, în acelaşi timp, să fii destul de dobitoc încât să-i înapoiezi efectele fără să-ţi dea prin cap să-i piratezi coordonatele, să fii nevoit să i le ceri, să o suni pe furiş şi la ore nepotrivite, ca şi cum ar fi o crimă de lezmajestate, să simţi totuşi impulsul, nevoia, dorinţa de a o hrăni pe responsabila atâtor scrupule ca să-şi recapete pofta de mâncare pierdută şi stârnită fără ştirea ei, să înduri, de a doua zi seara, afrontul unei haine

groase din piele întoarsă de iepure (tot fără ştirea ei, vai, însă de unde ar fi putut el să ştie?) şi *nici măcar* să nu-ţi dai silinţa să formezi numărul ingratei ăsteia nenorocite, al mincinoasei ăsteia patentate, al seducătoarei ăsteia mizerabile ca s-o poţi seduce la rândul tău.

Pe scurt, voiam să aflu de pe ce planetă aterizase tipul ăsta aşa de ciudat şi, dacă era de pe a noastră, să ating cu degetul ceea ce înseamnă omenia.

Voiam să mă las să mor de foame pentru ca el să mă găsească şi să mă ascundă în acelaşi loc în care adăpostise geanta mamei, scurta degustare a celuilalt ticălos şi viaţa mea ca un mic haos: sub haina lui.

Da, asta voiam şi nimic altceva. Să tragă fermoarul până sus şi să mă lase în sfârşit să mă odihnesc la pieptul lui mare.

…

A! Asta vă lasă mască, aşa-i? Vă întrebaţi: ce tot bate câmpii tâmpita asta lungă de vorbă?

După poetul feselor ei şi luthu-i constelat[1], după toată clica aia de rataţi şi înainte de bietul idiot care o s-ajungă în cele din urmă s-o harponeze şi să-i trântească trei ţânci în monospaţiu, are nevoie de fantasma ei cu ajutorul de măcelar cu labele lui mari, pantalonii lui pepit şi ghetele lui cu blacheuri, aşa-i?

Grotesc.

Grotesc, grotesc, grotesc.

Aşa. Băliţi.

Băliţi, nasolilor.

Băliţi pe porumbiţa albă…

Şi Facebook-ul nu-i tot o fantasmă?

Şi Meetic? Şi Adopte? Şi Attractive? Şi toate site-urile astea de întâlniri idioate? Toate cazanele astea mizerabile unde sunteţi împinşi să vă amestecaţi singurătatea între două vizionări la bistrou, toate „Like“-urile astea date imediat, toate reţelele astea de prieteni imaginari, de comunităţi controlate, de fraternităţi frustrate, gregare şi rentabile legate prin servere putrede de bogate – ce credeţi că sunt?

Şi febrilitatea asta… Starea asta de lipsă permanentă, gaura asta în coastă, telefoanele astea la care flecăriţi întruna, ecranele astea pe care

trebuie să le deblocaţi tot timpul, vieţile astea pe care le cumpăraţi ca să vă puteţi continua jocul, rana asta, dopul ăsta, strângerile astea convulsive în buzunarul vostru? Mania asta pe care o aveţi toţi, tot timpul, să verificaţi întruna dacă nu vi s-a trimis un cuvinţel, un mesaj, un semn, un impuls, o notificare, un spam, o… *orice*.

Şi „expeditorul“ poate să fie oricine sau orice, din moment ce vă este adresat, vă linişteşte, vă aminteşte că sunteţi vii, că existaţi, că *contaţi* şi că, în lipsa altui fel de-a vă cunoaşte, putem încerca să vă plasăm în treacăt o ultimă porcărioară.

Toate abisurile astea, vertijurile, liniile de cod pe care le mângâiaţi în metrou şi care vă aruncă fix ca pe-un rahat în ploaie de îndată ce „chestia asta“ nu vă mai captivează. Toate distracţiile astea care vă distrag de la voi înşivă, care v-au dezobişnuit să vă gândiţi la voi, să visaţi la voi, să trăncăniţi cu eul vostru cel mai profund, să învăţaţi să vă cunoaşteţi sau să vă recunoaşteţi, să-i priviţi pe ceilalţi, să le zâmbiţi necunoscuţilor, să spionaţi, să flirtaţi, să vă ambalaţi, să v-o puneţi chiar!, însă care vă dau iluzia că faceţi toate astea şi că puteţi cuprinde întreaga lume…

Toate sentimentele astea codificate, toate prieteniile astea care nu se ţin decât într-un fir, pe care trebuie să le reîncărcaţi în fiecare seară şi din care n-ar rămâne *nimic* dacă ar sări siguranţele, toate astea nu sunt fantasme, poate?

Şi ştiu despre ce vorbesc.

Şi eu sângerez.

Puţin îmi păsa că e bucătar, măturător sau broker. Chiar dacă am slăbiciunea să cred că, pentru a-ţi alege meseria asta mizerabilă care stă în a-ţi hrăni semenii zi de zi, trebuie să fii bun în esenţă.

Altfel nu văd cum ai putea rezista.

Poate că există oameni răi îmbrăcaţi în haine de bucătar, însă ca să te scoli atât de devreme şi să te culci atât de târziu, să stai în frig în fiecare dimineaţă ca să faci recepţia mărfii şi apoi în căldură în faţa maşinii de gătit, să fii într-o asemenea presiune în momentele de activitate febrilă, încât să adormi pe urmă în primul bistrou care-ţi iese în cale când eşti în pauză, să te chinui să scufunzi legumele oprite în băi de gheaţă ca să nu-şi piardă frumoasele culori şi – făcând asta – să te alegi cu o mină pământie pentru totdeauna, să te simţi terminat în zilele libere, dar să ai încă energia să-ţi pui şorţul şi să găteşti pentru prieteni, familie, prietenii prietenilor, toţi oamenii ăştia nespus de norocoşi să aibă un bucătar la îndemână, şi să fii

fericit, poate mă înşel, însă cred că trebuie să fii bun. Generos măcar. Curajos, obligat. Fiindcă povestea asta cu saţietatea e aşa de ingrată. Aşa de… cumplit de ingrată… Trebuie s-o iei întruna de la capăt.

Şi, admiţând că mă bălăcesc într-adevăr în cea mai pură fantasmă şi că pentru un suflet pur există zece funcţionari însărcinaţi cu haleala, zece curăţători de cartofi, zece înăcriţi, zece motivaţi cu şuturi în fund spre CAP-ul certificaţilor fără aptitudini, zece inşi care somnolează într-un post călduţ, zece în lipsă de ceva mai bun care-şi vor petrece restul zilelor numărându-şi orele, arsurile şi cojile de cartofi – şi resemnaţi, şi amărâţi, şi atât de descurajanţi şi descurajaţi pe cât pot fi cu o asemenea slujbă, admiţând toate astea, ei bine, ştiţi ce-ar fi făcut atunci fantasma mea? Mi-ar fi subtilizat cei zece mii de coco.

Ei, da.

Chiar aşa.

Oare greşesc reducând totul la bani? Nu, sigur că nu, e valoarea de referinţă, ştiţi bine…

Şi, admiţând în plus că sunt în aşa hal de disperare încât să născocesc genul ăsta de comedie şi să i-o bag pe gât primului întorcător de napi ieşit în cale care ar avea proasta idee să aţipească în spatele meu, da, admiţând şi asta (ei, drăcie! ce tot stau şi cuget când n-am bicicleta şi toate magazinele-s închise!), ei, chiar şi aşa, ar ieşi bine – un biet idiot de tip cinstit, vă asigur.

Pentru că avea destule alice-n tolbă ca să-mi facă viaţa praf… Ştiu, eu i le-am strecurat…

Mălai furat sau nu, geantă dată-n grija unui terţ sau nu, avea în magazie toate datele care-i trebuiau ca să-şi păstreze o halcă zdravănă. Ca să-mi ia urma, să mă găsească şi să mă trezească în continuare noaptea, întrebându-mă, Ham! Ham!, dacă-i adevărat că sunt prea bună, dacă îmi place încă, Ho! Ho!, să crănţănesc gheaţă pisată, dacă am încă untură topită în balcoane şi dacă fundul, oho!, îmi miroase într-adevăr a apă de scoici.

O astfel de carte de vizită în geanta unei fete e curat chilipir.

În schimb, a pălit, mărturisindu-mi înnebunit că îmi „înapoiase totul“.

Gata. Am terminat.

Boulevard des Batignolles.

Aveţi milă, încă nu m-am culcat…

Dar, mă rog. Asta e. Începe să se zărească o bucăţică din Sacré-Cœur-ul meu în depărtare.

…

A! V-a pierit glasul, aşa-i?

…

Am spus ceva care vă supără?

…

Atunci?! Aţi putea să răspundeţi când vorbeşte omul cu voi!

Adică… Nici nu ne-am imaginat toate astea…

Care toate astea?

Păi, că erai aşa de…

Aşa de cum?

Păi, aşa de sfrijită… De departe nu se vede.

De departe nu se vede nimic.

…

Credeţi-mă! Credeţi-mă fiindcă sunt expertă în materie. Toţi… toţi până la unul înaintăm prin viaţă trecând sub tăcere secretele noastre cele mai ascunse. De departe, de aproape, din faţă, din profil sau pieziş nu se vede niciodată nimic.

…

Hei, spuneţi ceva! Aveţi milă. Mai vorbiţi-mi. Sunt pe cale să păşesc peste zeci de şine de cale ferată, uite, şi mă cuprinde o disperare cumplită când văd toate plecările astea posibile şi imposibile. Oftaţi, n-am nimic împotrivă, dar însoţiţi-mă încă un pic. Vă rog.

Ei, şi faimosul tău GPS?

E la fel de pierdut ca şi mine.

Ei bine… Ei bine, dacă tot ce ne-ai mărturisit e adevărat, atunci trebuie să-l găseşti din nou. N-ai altă soluţie.

Uşor de zis…

Primul chelner, ăla care i-a zis „Romeo“, trebuie să-l cunoască…

Nu. L-am întrebat, însă nu ştie mai multe decât mine şi nu l-a mai văzut din ziua aia.

Of, la naiba! Atunci trebuie să iei un compas, să lărgeşti cercul din jurul locului vostru de întâlnire şi să verifici toate restaurantele înscrise în el.

Toate?!

Ai altă idee? Vrei să-i lipeşti portretul-robot pe Arcul de Triumf?

Dar chestia asta o să-mi ia o grămadă de timp!

Probabil, însă n-ai de-ales.

De ce?

De ce? Fiindcă noi ne plictisim, de aia! Ni s-a urât să te-auzim vorbind singură pe întuneric! Puţin ne pasă de stările tale sufleteşti! Puţin ne pasă! Toată lumea are aşa ceva, ştii? Toată lumea! Ce vrem noi e o poveste! La urma urmei, pentru asta am venit!

Pfffui…

Ce pfffui? Ce e? De ce te încrunţi?

Mi-e frică să nu sufăr iar…

Dar, Mathilde… e minunat să suferi când eşti sănătos tun. E un privilegiu! Numai morţii nu suferă deloc! Bucură-te, frumoasa mea! Mergi, aleargă, zboară, speră, stai pe loc, sângerează sau petrece, dar trăieşte! Trăieşte măcar un pic! Dosul tău şlefuit şi picioarele moscate cu tutti-frutti… ia mişcă-le puţin pentru noi să le vedem. Fiindcă, sub aerele alea grozave pe care ţi le dai, eşti la fel de moralizatoare ca noi, te asigur. Atunci, asumă-ţi-o, micuţă rebelă din suburbii, asumă-ţi-o. Urmează-ţi convingerile până la capăt măcar de data asta. Lasă-ţi computerul, confortul, surorile câinoase pe care le vorbeşti întruna de rău, însă sub tutela cărora eşti atât de fericită să rămâi fetiţă, da, lasă bârfele, lasă-ţi cinismul de doi bani, las-o pe maică-ta, care n-o să se mai întoarcă niciodată, şi… Hei! Unde te duci?

Nu-mi vine să cred… Bicicleta mea… Chiar aşa! E bicicleta mea! Scumpa mea Jeannot! O, ce fericire! O, e încă acolo! O, eşti încă aici, puişor. O, mulţumesc. O, bravo. O, bine jucat. OK, hai, ne grăbim să ne întoarcem acasă fiindcă trebuie să ne refacem forţele.

Ei, da, am o treabă pentru tine, bătrânico.

1. Aluzie la un vers din poemul „El Desdichado“ din volumul *Himere* de Nerval: „E unica-mi *Stea* moartă, iar *luthu-mi constelat* / Poart-al *Melancoliei* de-a pururi *negru Soare*“, trad. de Mihail Nemeş, Editura Paralela 45, Colecţia Gemini, Bucureşti, 2008, p. 5.

5.

Ştii, Mathilde, dacă ţii cu adevărat la ceva în viaţă, păi, atunci fă ce trebuie ca să nu-l pierzi.

Nici o grijă, sfinte Jean-Baptiste, nici o grijă. Nu l-ai văzut sub pliurile rochiei, însă şi eu aveam un lanţ foarte drăguţ…

actul al patrulea

1.

Soarele gâdila cariatidele clădirii din faţă, storcătorul de citrice zumzăia, ceainicul şuiera, cuptorul arăta 7:42 şi Michel Delpech (sau Fugain) (sau Polnareff) (sau Berger) (sau Jonasz) (sau Sardou) (sau la alegere) se tânguia dis-de-dimineaţă.

Julie verifica termenul de garanţie al unui iaurt cu lapte de soia echitabil[1] şi prune bio, iar Pauline îşi făcea griji:

— Ai văzut-o cumva pe Mathilde?

— Nu. Plecase deja când m-am sculat.

— Iar?! Ce-o fi făcând aşa devreme?

— Doi iulie… Trebuie să ne grăbim…

— Ce?

— Să mâncăm iaurturile… Vrei unul?

— Nu, mersi.

— Ia stai, mai avem puţin şi aruncăm o grămadă de chestii… Tot din cauza ei! Nu mai mănâncă nimic!

— De ce se trezeşte aşa devreme acum? Şi-a găsit de lucru?

— N-am idee…

— Şi-ai văzut planurile din camera ei? Cu bolduri micuţe înfipte peste tot, peste tot?

— Da.

— Oare ce-o fi făcând?

— N-am idee…

— Vrea să se mute?

Julie nu ştia, iar Daniel Guichard repeta întruna ţiganul ţiganul ţiganul ţiganul ţiganul ţiganul ţiganul ţiganul ţiganul ţiganul ţiga…

Ajutor!

1. Produs prin comerţ echitabil.

2.

Pe o rază de cinşpe minute bune pe jos în jurul cafenelei unde se întâlniseră (îşi imagina că poate simţise nevoia să-şi dezmorţească picioarele între două serviri), Mathilde recenzase două sute douăzeci şi opt de restaurante şi braserii.

Şi încă… ştersese de pe listă pizzeriile, clătităriile, ceainăriile, cuşcuşeriile, restaurantele indiene, afgane, tibetane, macrobiotice şi vegetariene. Bucătăriile alea, hotărâse ea, n-aveau nevoie de asemenea cuţitoaie.

228.

Două sute douăzeci şi opt.

O sută + o sută + douăzeci + opt.

Se impunea un picuţ de organizare: mărise şi xeroxase porţiuni din arondismentele XVIII, XVI şi XVII şi le prinsese în piuneze deasupra biroului înainte să le umple de ace cu gămălie roşie, ca să le măsoare cum trebuie. (Nici Napoleon nu s-ar fi descurcat mai bine.)

La început dăduse telefoane, dar se prinsese repede că n-avea să reuşească aşa de uşor. Nu-i ştia numele, nu era în stare să-l descrie, să spună ce vârstă are, de cât timp lucra acolo, darămite de ce îl căuta exact, însă nu, nu făcea nici o anchetă pentru inspecţia muncii, nici nu voia să rezerve o masă, dădea peste interlocutori fonfăiţi, şefi de sală sau patroni adânciţi în calcule contabile, care până la urmă o pofteau toţi, invariabil, să se ducă naibii.

Pe scurt, toată treaba aducea cu retragerea din Rusia înainte chiar să pună piciorul pe bulevardele Wagram sau Iéna.

Ce trebuia să facă era să treacă la ofensivă.

Să atace. Să mărşăluiască. Să-l ia cu asalt.

Să i se arate, să zâmbească, să glumească, s-o joace pe vechea prietenă în trecere pe-acolo, pe sora mai mică din provincie părăsită în magazinul

Sept Cinq, pe bunicuţa Michel care şi-a pierdut pisica sau o fluşturatică clasa-ntâi care dispare cu oricine se întâlneşte.

Şi să se trezească devreme.

Fiindcă nu puteai să speri nimic de la restaurant. Şefi de sală, chelneri de terasă, ospătari obosiţi chiar dinainte să-şi îmbrace vesta, mici şefi de rang cărora nu le-ajungi la nas nici cu prăjina, toţi oamenii ăia care se transformă complet după cum sunt sau nu în tură. Care se arată cum nu se poate mai amabili când îşi îmbracă uniforma şi vânează bacşişuri şi care îţi sar la jugulară când sunt încă îmbrăcaţi în trening, dând cu aspiratorul.

Ce trebuia să facă era să se trezească devreme şi să intre pe uşa din dos. Pe la intrarea artiştilor şi a furnizorilor. Cea fără ferestre, banală, pe care un opritor improvizat – o lădiţă, un borcan de smântână gol sau un bidon de ulei uriaş – o ţinea întredeschisă şi pe care pakistanezii, srilankezii, congolezii, ivorienii, filipinezii şi alţi cetăţeni ai United Colors of Life de Rahat ieşeau împingând înaintea lor şiroaie de apă cu detergent şi unde zăreai din când în când zombi cu obrajii mai bucălaţi şi cu pielea mai deschisă la culoare.

Aceştia îşi frecau faţa, aveau destui bani ca să-şi cumpere ţigări deja rulate şi, sprijiniţi cu un picior de perete, fumau singuri sau în grup, din ce în ce mai tăcuţi pe măsură ce ziua se apropia de sfârşit.

Proaspeţi ca nişte flori în pauza de la 8, mai liniştiţi în cea de la 10, fierţi de-a binelea în cea de la 15 şi, paradoxal, complet revigoraţi la ora închiderii, când deveneau din nou vorbăreţi.

În loc să plece în sfârşit acasă, flecăreau, râdeau şi-şi derulau tura de la început, făcând glume răutăcioase unul pe seama altuia numai ca să spargă gheaţa şi să-i lase timp stresului să se risipească în noapte.

În câteva zile de… căutări deocamdată mai degrabă decât de cuceriri (deja nu-şi mai dădea aere), Mathilde aflase toate astea.

O întreagă lume…

Pricepuse şi că numai cu numele mic n-avea să ajungă departe, fiindcă cei mai mulţi dintre tipii ăştia nu se cunoşteau decât după numele de familie, şi că de fiecare dată când întreba de un Jean-Baptiste, o priveau dezolaţi, de parcă şi-ar fi cerut păturica preferată de la domnul sever care tocmai închidea porţile şcolii. Jean-Ba, la nevoie, dar nu Jean-Baptiste. Era prea lung.

Când dădea peste vreun spălător de vase şi presimţea că engleza, bengaleza, singhaleza, tamila ei sau nu-mai-ştia-ce nu s-ar ridica la înălţimea interlocutorului, făcea semn spre bucătărie şi pe urmă îşi îndoia primele falange ale unui deget la întâmplare (nu-şi mai amintea exact care îi lipsea), mima un soi de pântec mare cu mâna cealaltă şi uneori chiar şi o şuviţă rebelă în vârful creştetului.

Cei – foarte puţini – care n-o luau drept o ţicnită, clătinau din bărbie şi desfăceau braţele.

Îi auzea şuşotind între ei pe urmă, când se îndepărta:

— *Avaluku ina thevai pattudhu?* (Ce voia?)

— *Nan… seriya kandupidikalai aval Spiderman parkirala aladhu Elvis Presley parkirala endru…* (Păi… N-am prea priceput dacă-l căuta pe Spiderman sau pe Elvis Presley…)

— *Aanal ninga ina pesuringal? Ina solringa, ungaluku ounum puriyaliya! Ungal Amma Alliance Francaise Pndicherryla velai saidargal enru ninaithen!* (Ce tot vorbeşti acolo? Vrei să zici că n-ai priceput o iotă, da! Parcă maică-ta lucra la Alianţa franceză din Pondicherry!)

— *Nan apojudhu… orou chinna kujandai…* (Păi, da… Dar eu eram foarte mic…)

Într-unul sau două rânduri, cineva îi arătase un Jean-Baptiste care însă nu era Jean-Baptiste *al ei* şi, într-o altă dimineaţă, cineva îi prezentase nişte mâini cu degete ciuntite, doar că nici astea nu erau ale lui.

Veştile circulau repede la Radio Caserola şi, după vreo doişpe zile, i se întâmpla adesea să fie întâmpinată astfel:

— Nu spuneţi nimic. Sunteţi fata care caută un chef ciung, aşa-i? Eheeee, nu, nu lucrează aici…

Ajunsese un soi de atracţie. Pauza de KitKat de dimineaţă. Nebuna pe bicicletă care tăia nişte chestii în carneţel şi îţi cerea sau îţi dădea o ţigară în trecere.

La urma urmei, se amuza. Îi plăceau tipii ăia tot timpul grăbiţi şi nu prea vorbăreţi, însă drăguţi. Mereu drăguţi. Cei tineri de tot, mai ales, o fascinau. Oare îşi dădeau seama de prăpastia care se căsca atunci, în momentul ăla din viaţa lor, între ei şi colegii lor civili?

*

Îşi punea ceasul să sune la 5:00, făcea duş cu apa dată încet ca să nu le deranjeze pe fete, îşi îndesa hărţile în geantă şi străbătea Parisul în zori, în plin miez de vară.

Parisul trandafiriu şi somnoros al curierilor, montatorilor de pieţe şi maeştrilor brutari.

Redescoperea privelişti, bulevarde şi artere pe care le străbătea până atunci la aceeaşi oră, însă epuizată, pe pilot automat, făcând zigzaguri, pedalând cu greutate, sprijinindu-se sau agăţându-se de mânerele ghidonului care îi serveau atunci de balansier.

Admira întinderile ceţoase, langoarea desfrânată, indolenţa pe jumătate închisă şi deja seducătoare a unui oraş pe care bieţii ei ochişori crăpaţi de oboseală, alcool sau de mixomatoza melancolicilor anonimi nu-l mai vedeau de mult şi care rămânea, orice-ai spune, orice-ai face, incredibil de frumos.

Cât de pitoreşti erau toate. Se simţea ca o turistă, o hoinară, o excursionistă în propria viaţă. Pedala în viteză, îi fenta pe şoferii de autobuz, făcea slalom printre bicicletele greoaie de la Vélib', se ţinea pe urmele baronului Haussmann, lăsa în urmă atmosfera populară din Place de Clichy, trecea pe lângă clădiri din ce în ce mai luxoase, saluta rotonda din parcul Monceau, se întreba în fiecare dimineaţă cine locuieşte în reşedinţele alea particulare extravagante şi dacă acei semizei îşi dădeau seama ce noroc au, lua micul dejun prin diverse bistrouri, vedea preţurile crescând pe măsură ce numerele arondismentelor scădeau, observa oamenii, răsfoia *Le Parisien*, întorcea spatele ecranelor de televizor, asculta discuţiile de la bar, se iniţia în pronosticurile lăudăroase, inutile, răsunătoare şi / sau şovăitoare, privind rezultatele curselor de cai şi meciurilor de fotbal, se băga şi ea când avea chef şi pedala susţinut ca să recupereze timpul pierdut.

Avea pielea de găină când cobora pantele şi puseuri de avânt le când urca…

Credea.

Credea cu tărie.

Îşi improvizase un destin, se jucase cu propria singurătate, îşi făcuse un întreg film, se credea Mathilde din *O logodnă foarte lungă*, căuta un tip deloc frumos care voia s-o aranjeze, i-o şoptise la ureche într-o noapte, însă,

chiar dacă nu-l găsea şi toată povestea nu era decât o tâmpenie în plus în Ţara Noddy[1]-lor Vieţii, nu conta prea mult, îi făcuse deja un cadou minunat – acela de-a se şti trează, hotărâtă, matinală şi vie, iar asta era deja… era deja mult.

Măcar cât ar fi durat mâna aia de dimineţi proaspete, lumea ar fi fost a ei.

1. Personaj fictiv creat de scriitoarea pentru copii Enid Blyton în 1949.

3.

A ei?

A altora!

Se făceau deja trei săptămâni de când îl căuta întruna, sculându-se în zori, deşi continua să lucreze, ducându-se la culcare odată cu găinile, abia ciugulind câte ceva şi adormind plină de dezamăgire. Era… epuizant.

Mathilde suspina.

La ce se aşteptase?

Şi ce glumă proastă îi mai servea Cupidon de data asta?

Ei, Buci Durdulii de colo de sus?

Ce mai era şi porcăria aia?

Toate locurile în care crezuse sau care o inspiraseră, toate sfaturile, toate recomandările, toate semnalele de fum trimise de la o uşă de serviciu la alta, toate acele „Baftă!“ sau „Zici că aveau nişte cercuri pe lamă? Asta e o chestie japoneză… dac-aş fi în locul tău, aş începe cu japonezii“, da, toate pistele sigure şi falsele speranţe, toate descrierile zgârcite şi întrebările absurde („Mă scuzaţi, domnule… caut un chef… nu ştiu cum îl cheamă, dar e cam… ăăă… rotunjor… chestia asta vă spune ceva?“), toţi ochii holbaţi, toate clătinările din bonete dezolate, toate braţele desfăcute, toate împingerile în corzi politicoase sau trimiterile la plimbare, toată viaţa asta pe dos, toate trezirile în zori şi toate decepţiile continue, toate astea, toate, erau în zadar.

Mathilde şovăia.

Atunci unde naiba se ascundea? Lucra într-adevăr în cartierul ăla? Era bucătar amator? Sau muncea la vreo cantină sau vreun bufet de întreprindere? Sau era un mitoman periculos cu o întreagă colecţie de cuţite? Sau un visător drăguţ care-şi pierduse şirul gândurilor?

Şi de ce n-o mai sunase niciodată? Fiindcă era dezamăgit? Jignit? Supărat? Amnezic?

Fiindcă nu ştia să citească?

Fiindcă nu era pe gustul lui sau o credea încă încurcată cu poetul ei ratat?

Mathilde se îndoia.

Şi-apoi… exista măcar? Existase vreodată?

Poate că născocise totul. Poate că scrisoarea nu mai era în plic de ani de zile. Poate că cineva o citise cu mult înainte. Poate că…

Poate că cuvintele o înşelaseră din nou…

Ia te uită, că tot a venit vorba de cuvinte… chiar pe strada asta, acum mulţi ani, uitase, dar şi-a adus aminte în clipa aia, poetul ei promiţător pălise într-o seară de iarnă. Pălise şi se emoţionase tot fiindcă recunoscuse în depărtare silueta unui tânăr trecut năpustindu-se pe uşa rotativă a hotelului din faţă. Se albise, o apucase de braţ şi tăcuse mult timp înainte să repete în mai multe rânduri şi pe toate tonurile de extaz posibile: Bernard Frank? Oho… Bernard Frank… Îţi dai seama? Era Bernard Frank!

Nu, nu-şi dădea seama, îi era frig şi voia să ia metroul, însă se emoţionase simţindu-l la fel de rebegit de frig ca ea:

— Vrei să intrăm? Vrei să-l saluţi?

— N-aş fi în stare. Şi-apoi, e un hotel de lux, ştii… N-aş avea cu ce să-ţi cumpăr nici măcar o măslină…

Şi pe tot drumul de întoarcere o plictisise cu chestia asta: spiritul lui, cultura lui, cărţile senzaţionale pe care le scrisese, stilul lui, indiferenţa lui, eleganţa lui şi aşa şi pe dincolo.

Emoţii, păsărească şi logoree de scriitoraş exaltat, actul al II-lea, scena 3.

Ea îl asculta distrată cum trăncăneşte, numărând staţiile rămase, şi apoi, la un moment dat, el adăugase că umbra aia cu eşarfă albă fusese cel mai bun prieten al lui Françoise Sagan, că fuseseră amândoi tineri, bogaţi şi frumoşi, că citiseră, scriseseră, dansaseră, jucaseră la cazinou şi chefuiseră împreună, iar asta, îşi amintea bine, asta o făcuse să devină visătoare.

Într-un tunel subteran, într-o seară îngheţată de noiembrie, îşi lipise nasul de geam ca să nu se mai lovească de imaginea ei ştearsă şi visase cum trebuia să fie să chefuieşti cu Sagan…

Da, asta îi spunea ceva şi acum îi părea rău că nu avusese curajul să-l urmeze în coconul lui luxos. El… Prietenul alde Gatsby…

De mână, în tăcere, îşi ispăşiseră în seara aceea îndoielile, visurile şi regretele într-un tunel de pe linia 9.

Şi Bernard Frank a murit a doua zi.

Bonjur, tristeţe.

Mathilde frână.

Hotelurile de lux… Uitase hotelurile de lux…

Ce proastă!

Puse picioarele jos, observând baletul portarilor care se agitau în jurul unor splendide berline înmatriculate în paradisurile fiscale, se sprijini cu coatele de ghidon şi, năucită, salută din nou şiretenia şi atotputernicia vieţii.

Fiindcă era acolo…

Sigur că era acolo.

După faţada aceea impunătoare de piatră cioplită, în hotelul acela inabordabil din rue du Faubourg-Saint-Honoré, făcător de minuni şi sfânt patron al gurmanzilor.

Era acolo şi cuvintele, trebuia să recunoască, făcuseră jocurile. Ele îi prezentaseră unul altuia, ele îi despărţiseră şi tot ele aveau să-i unească iar.

Deci era adevărat: literatura destrăma lucrurile şi nu avea întotdeauna dreptate.

Îşi recunoştea greşelile cu uşurare şi iubirea ei distrugătoare din tinereţe se dezvinovăţea în sfârşit: nu conta că i le servise mai puţin tandru decât o iubea pe ea, îşi ţinuse promisiunea.

*

Era aproape şapte. Un moment prost pentru regăsirile în bucătărie.

Bah… Avea să vină altă dată.

Se îndepărtă liniştită, sprijinindu-se de bătrâna ei Jeannot, îşi admiră zâmbetul în toate vitrinele foburgului până la colţul cu rue Royale.

Sigur, era nepreţuită, nu întotdeauna chiar de bun-gust şi adesea greu de cărat, totuşi… i se părea frumoasă.

4.

Chiar prea frumoasă…

Mult prea frumoasă ca să fie adevărat!

Chiar aţi crezut? Serios? Ce speraţi? Că o să apară ţopăind a doua zi dimineaţă, o să roage pe cineva să-l cheme şi că el, şabadabada, şabadabada, o să se ivească într-un nimb vaporos şi o să alerge spre ea cu încetinitorul, în timp ce porumbeii îşi iau zborul şi camera se învârte în jurul lor?

Haide, haide, şleahtă de sentimentali naivi, chestia asta se întâmplă doar în filme. Sau în cărţile de care avea oroare ex-ul ei. Aici e viaţa reală, din păcate, şi eroina noastră visătoare se oboseşte degeaba: intrarea este interzisă, uşile sunt închise şi camerele – de supraveghere.

Bun. Povestea aia începea să fie de-a dreptul ridicolă… N-o mai amuza deloc şi Mathilde Salmon, s-o spunem răspicat, se săturase până-n gât să alerge după un tip.

Rolurile de compoziţie ţineau vreo două minute.

Aşa că s-a aşezat pe capota unei maşini, şi-a schimbat pantofii, şi-a scos trusa de machiaj, şi-a prins părul, şi-a pudrat obrajii, şi-a rimelat genele, s-a rujat, s-a parfumat – un puf la ceafă – şi-a făcut jacheta ghem, punând-o în portbagajul bicicletei, şi a urcat strada legănându-şi şoldurile.

Frumoasă, sexy, grăbită şi plină de bani cum era, i-a ignorat pe portari, pe groomi, pe recepţioneri, pe hamali, pe cameriste şi pe clienţi.

La o parte!

La o parte, oameni mărunţi care-i staţi în cale!

Păşind pe o mochetă groasă ca obrazul ei, s-a plimbat pe holuri, făcându-se că nu aude întrebările şi remarcile în rusă şi în engleză care îi erau aruncate în trecere, şi-a aranjat pe umeri un boa invizibil, a căutat

restaurantul, a ocolit un aspirator, zâmbind a scuză, s-a dus ţintă la bucătărie, a împins uşa în lături şi l-a oprit pe primul ins peste care a dat:

— Trebuie să-l văd imediat pe Jean-Baptiste. Cheamă-l aici, te rog.

5.

— Cine? Vincent?

— Nu (dispreţuitor), Jean-Baptiste. Tocmai ţi-am spus. Cel cu cuţitele japoneze.

— Da, păi, Jibé (batjocoritor), nu mai lucrează aici.

Dintr-odată, Mathilde nu mai era frumoasă.

Nici bogată, nici sexy, nici mândră, nici nimic altceva.

Închise ochii şi aşteptă să fie dată afară în şuturi. Un zdrahon cu un aer deloc liniştitor se îndrepta deja spre ea ştergându-şi mâinile.

— Domnişoară? V-aţi rătăcit?

Ea îi răspunse că da şi el îi arătă pe unde să iasă.

Dar cum se vedea cât de colo, după figura ei tristă, că se simţea distrusă, urâtă şi mizerabilă, adăugă:

— Îl cunoaşteţi? Aveţi grijă… Şi eu credeam că-l cunosc şi pe urmă… pe urmă m-a tras în piept… Totuşi era un bun chef secund… I-am şi spus-o, de altfel, i-am şi spus-o… Dar nu ştiu ce l-a apucat… Nu e prea drăguţ dobitocul, aşa-i? O, nu… Nu e drăguţ deloc… Vreo câteva săptămâni nici n-a dat pe la muncă, mi-a făcut tâmpenie după tâmpenie şi după aia a plecat.

— Ştiţi cumva unde-l pot găsi?

— Nu, nu ştiu… Şi, drept să spun, nici nu vreau să ştiu. Ne-a dat o lovitură urâtă de tot… chiar în plin sezon… A, da, îmi amintesc… Într-o dimineaţă, când a venit la muncă, parcă nu mai era acelaşi om. Nu-l mai interesa nimic. N-ar fi fost în stare să deosebească un pepene de o moluscă, încăpăţânatul. Întâi a trebuit să-şi ia liber pentru că se arsese, pe urmă am fost nevoiţi să-l trimitem din nou la Urgenţe şi, când s-a întors, nu mai era el. Nu mai reuşea să se concentreze. „Nu-mi mai place“ – asta-i tot ce-a putut să-mi spună… Şi-a golit vestiarul, a luat banii pe care-i mai avea de luat şi dus a fost. Puteţi să ieşiţi pe aceeaşi uşă. Şi dacă-l mai întâlniţi vreodată, spuneţi-i să mi-l dea înapoi pe Grimod al meu. O să înţeleagă.

Trecând iar prin faţa celor de la intrare, Mathilde simţi acum că-i deranjează. Că ar face bine să grăbească pasul. Că accesul acolo, din câte-şi amintea, era interzis tuturor celor care căutau pe cineva, tuturor cerşetorilor, agenţilor, comis-voiajorilor şi altor intruşi străini de lumea ghiftuiţilor.

A şters-o.

Se îndrepta deja spre frumoasa ei Aston Martin cu dinamul spart, când tipul tânăr cu care vorbise prima oară i-a atins braţul:

— Dumneavoastră sunteţi?

— Cum?

— Tu eşti fata de lângă Arcul de Triumf?

După durerea pe care o simţi zâmbind, îşi dădu seama că-şi muşcase buza până la sânge.

— Bănuiam eu. E în provincie… S-a angajat iar la unchiu-său… la Périgueux.

Périgueux! Dumnezeule mare! De ce nu în Australia?

— Are un număr de telefon?

— Nu-l ştiu. Ai pe ce să scrii? Îţi dau numele restaurantului. Nu seamănă deloc cu ce-i aici, o să vezi. Aşa o să-l găseşti mai uşor.

Mathilde notă totul cu grijă, apoi ridică brusc capul să-i mulţumească:

— De ce te uiţi aşa la mine? se miră ea.

— Fără motiv.

El se răsuci pe călcâie şi făcu câţiva paşi, pe urmă se răzgândi:

— Hei!

— Da?

— Ce-aveai, mai exact, în geanta aia?

— Un atlas.

— Chiar?

Părea dezamăgit.

6.

Mathilde avea de gând să treacă din nou pe-acasă să-şi ia computerul şi periuţa de di… o, nu. Pierduseră deja prea mult timp.

La primul semafor roşu începu să şovăie: Rahat, de la ce gară iei trenul spre Périgueux? Montparnasse sau Austerlitz?

Ei, hai, micuţule împărat, dacă tot ai fost a treia roată la bicicletă de la început, am să mă încred în tine până la capăt. În plan tactic, se zice că a fost cea mai frumoasă victorie a ta, iar eu – în plan tactic – sunt cam în ceaţă. Deci, Austerlitz să fie…

Hei, nu mă laşi baltă, da?

Îşi legă bicicleta de un parapet şi se îndreptă spre casa de bilete.

— Un bilet dus, simplu, sau unul dus-întors? o întrebă o funcţionară amabilă cu vestă mov.

Aoleu! Simplu. Totul era deja destul de complicat.

De-acum înainte, numai simplu, vă rog.

Şi, dacă se poate, în sensul de mers, măcar de data asta.

ultimul act

1.

O zi lungă de aşteptare. Mai întâi în gara Austerlitz, pe urmă în cea din Limoges şi, în fine, pe străzile bătrânului Périgueux.

Deşi era prima oară când punea piciorul acolo, locul ăla îi trezea o grămadă de amintiri. D'Artagnan părea să fie peste tot, intrând prin taverne şi strigând: „Salutare, puşlamalelor! Salutare, cârciumar blestemat! Cel mai bun vin pe care-l ai!“. Dacă nu, erau multe sticle cu ulei de nuci, conserve, gâturi de raţă umplute şi aceleaşi ţoale cu logouri ca peste tot în lume.

Floarea de crin o cam băgase pe mânecă. Trebuie spus că în China le brodau pe-o nimica toată.

Bah… E lumea noastră… Trebuie s-o iubim… Şi-apoi, pietrele astea străvechi care vă deapănă romane de capă şi spadă, astea nu se francizează.

Mathilde hoinărea pe străzi, fiindcă hotărâse să aştepte până după cină. Să-şi facă apariţia la lăsarea serii. Nu c-ar fi fost mai romantic, dar tremura de frică.

Da, se prefăcea c-ar căsca gura la stilul de viaţă, însă de fapt nu prea se simţea în largul ei, tânăra noastră prietenă. Furia marelui chef lăsat baltă o zguduise. Poate că tipul în cauză era într-adevăr ţicnit până la urmă. Poate că se arunca singură în gura lupului… sau, mai rău, a unui tâmpit. Sau a unuia pe care-l durea undeva de micuţa burgheză plină de bani de pe Champs-Élysées, cu promisiunile ei false şi cuvintele ei – cine le mai ţine minte…

Sau, încă şi mai rău, mult mai rău: a unuia care i-ar spune câteva ore mai târziu, arătându-i pendula: „Îmi pare rău… Nu mai servim“.

Da, poate era pe cale să-şi piardă încă o viaţă cu jocul ăsta idiot pe care-l inventase ca să-şi treacă timpul.

Milă…

Salutare, cârciumarule! O Coca-Cola de la gheaţă ca să-şi adune micuţa curajul!

În Place du Marché, se ridică pe vârfuri şi poză un pelerin drăguţ, sculptat în piatră, pe drumul spre Santiago de Compostela.

Clic-clac. Amintire din vacanţă.

În cel mai rău caz, dacă lucrurile mergeau prost de tot, avea să-şi facă din el o imagine de fundal pentru desktop.

Gen post-it care să-i amintească pentru totdeauna cât de riscant e să-ţi iubeşti aproapele şi să mai crezi în aşa ceva.

2.

Doişpe minute până la miezul nopţii. Se făceau deja două ceasuri bune de când aştepta pe un ziduleţ din faţa hanului ţinut de unchiu-său.

Locul era cochet, plin de grinzi, vase de aramă, râsete şi clinchete. Lui D'Artagnan şi amicilor lui le-ar fi plăcut grozav acolo.

Ultimii somnoroşi îşi scuturau toropeala, gândindu-se să ceară nota, iar Coca-Cola nu mai avea nici un efect. Mathilde îşi mângâia pântecul, implorându-l să facă impresie bună măcar câteva clipe.

La fel şi palmele.

Palmele îi transpirau.

*

Acum nu se mai zărea nici un client, însă tot era forfotă prin sală. O femeie strânse tabla neagră din faţa intrării, un chelner tânăr, cu o cască de motocicletă sub braţ, o salută înainte să-şi aprindă o ţigară şi s-o şteargă, un altul aranja din nou mesele libere, în timp ce un domn dolofan şi mustăcios, cu şorţ de podgorean (unchiul?), se agita pe după tejghea.

Apoi, nimic.

Mathilde fierbea.

Urcând din adâncuri, înjurături exasperate reuşiră în fine să i se strecoare printre dinţi, deşi îi ţinea bine strânşi.

Un murmur în noapte:

— Fir-ar să fie, ce naiba tot fac? Hai, hai odată… Marş de-aici, bandă de tâmpiţi. Marş de-aici. Şi tu? Tu când naiba ai de gând să ieşi? Nu-ţi ajunge cât m-ai înnebunit? Hai, gata… lasă cururile alea umplute şi ieşi un piculeţ din birtul ăla, ce naiba…

După vreo doişpe minute, femeia şi chelnerul îşi făcură apariţia în sfârşit, pupându-se pe obraji chiar în faţa ei înainte să plece fiecare pe

drumul lui, pe urmă toate luminile se stinseră.

— Ei! făcu ea sărind în picioare şi trecând strada în fugă. Ei, doar n-o să dorm aici!

Se lovi de mese, dărâmă un scaun, înjură în barbă şi, ca un fluture de noapte, se îndreptă spre unica sursă de lumină ce o mai putea ghida: geamul în semicerc, hubloul unei uşi de bucătărie.

O împinse încetişor, ţinându-şi respiraţia, călcându-şi pe mândrie şi stăpânindu-şi clănţănitul şi tremuratul.

Un bărbat în halat alb se concentra asupra mâinilor sale.

În picioare, cu totul absorbit, meşterea la o chestie aşezată dinaintea lui pe un blat din inox.

— Poţi să pleci, închid eu. Numai lasă-mi cheile, iar le-am uitat pe ale mele! strigă fără să-şi desprindă ochii de la opera lui.

Mathilde tresări.

Îl recunoscu doar după voce, atât de tare slăbise.

— Auzi? I-ai zis lui Pierrot de momiţele de viţel?

Şi cum, din păcate, ea nu-i zisese nimic lui Pierrot, el ridică în cele din urmă capul.

3.

Pe faţa lui nu se citi nici uimire, nici bucurie, nici mirare.

Îi luase piuitul.

Se uita la ea.

Se uită la ea preţ de… e greu de spus. Clipele parcă nu mai sunt clipe în asemenea cazuri, sunt rare şi durează întreit. Preţ de o veşnicie, să zicem.

Şi ea, ea tăcea mâlc. Mai întâi, era frântă. Şi-apoi, îi ajungea. Se achitase de partea ei de treabă.

N-avea să mai mişte un deget. Era rândul lui acum. Era rândul lui să ia în mâini frâiele poveştii lor. Să spună o tâmpenie şi să compromită totul sau să spună… Nu ştia ce, ceva care să-i permită să se aşeze şi să respire în sfârşit.

El simţise toate astea. Se vedea pe faţa lui că se luptă cu vorbele. Cu vorbele, cu oboseala şi cu amintirile. Că încă mai caută. Că e pe punctul să… după care se răzgândeşte. Că îi e teamă şi e la fel de încurcat ca ea.

Plecă iar capul şi se întoarse la treaba care îl absorbea. Ca să câştige timp şi pentru că era mai deştept cu mâinile ocupate.

O piatră lungă şi albastră în formă de dreptunghi era aşezată în faţa lui: îşi ascuţea cuţitele.

Ea îl urmărea.

Jucau mikado[1] cu nervii lor şi hârşâitul acela domol şi ritmat îi linştea pe amândoi. Poate îşi ziceau că minutele alea erau câştigate în caz că se prăbuşea totul.

El cercetă lama, aprecie cât era de tăioasă lăsând-o să ciupească unghia degetului mare de la mâna stângă, apoi o întoarse şi-şi reluă munca de ascuţitor.

Pe piatră se formase un fel de pastă întunecată. Desena în ea inele, opturi şi spirale, lăsându-şi toată greutatea corpului pe cele trei degete care

ghidau oţelul.

Fascinată, ea îi studia unghiile scurte ce se albeau de efort, pielea întărită şi crestată de pe buricele degetelor şi, ascuns sub mânerul de abanos, faimosul inelar retezat.

Degetul ăla – ciuntit, moale şi palid – avea chef să-l atingă.

Fără să-i arunce măcar o singură privire, trase spre el un castron cu apă şi mângâie din nou piatra ca s-o umezească.

Frecarea lamei, pumnişorii furioşi ai inimilor lor prea îndelung ferecate, zumzetul camerei frigorifice în depărtare îi legănară încă o clipă, pe urmă se auziră paşi în încăperea de-alături, CLAC-ul unui întrerupător, zgomotul unei uşi închise la loc, al unor obloane trase, al unei yale, nu, a două yale încuiate.

Se treziră cufundaţi în întuneric şi abia în momentul acela îl văzu zâmbind: gropiţele i se ghiceau în voce.

— A… ce păcat… pentru că, aşa cum îţi spuneam adineaori, mi-am uitat cheile…

El deja se delecta şi ea încă tăcea. Bâjbâind în spate, găsi un taburet, îl trase şi se aşeză dinaintea lui.

După tot zgomotul ăla, din nou tăcerea.

— Chestia asta chiar îmi place…, murmură el.

Din greşeală, Mathilde îşi redeschisese mica rană de pe buza de jos. Era rândul ei să spună ceva? Nu, fie-ţi milă, nu acum. Era prea obosită. Venise până acolo doar pentru că el n-o furase, atunci să o ţină tot aşa.

Ca să câştige câteva clipe de răgaz, se jucă cu buza rănită.

O morfolea tocmai în locul unde o durea cel mai rău şi îşi sugea sângele.

— Ai slăbit, urmă el.

— Şi tu.

— Da. Şi eu. Mai mult decât tine. Aveam şi de unde, o să zici…

Ea zâmbea în întuneric.

El se legăna, când înainte, când înapoi, ca şi cum ar fi vrut să găurească, să netezească, să scobească piatra.

După încă un minut, sau două, sau trei, sau o mie, adăugă cu glas la fel de scăzut:

— Credeam că tu… că eu… Nu… Nimic…

Hârrrşşt. O muscă se electrocutase în haloul albăstriu al unei capcane puse lângă coridor.

— Ţi-e foame? a întrebat-o el în cele din urmă, privind-o pentru prima oară în viaţă.

— Da.

— Şi mie.

Când zâmbea, o durea buza de jos, aşa că şi-o lingea.

Punea salivă pe buză ca s-o ardă în timp ce el îşi ştergea cu grijă cuţitul imens.

— Dezbracă-te.

1. Joc de dexteritate ce constă dintr-un set de beţişoare lungi, subţiri şi ascuţite care sunt lăsate să cadă şi pe care jucătorii trebuie să le scoată pe rând din grămadă fără se le mişte pe celelalte.

Yann

unu, coiul

Săptămâna asta închid eu. Confirm ultimele comenzi, opresc aparatele şi verific dacă sertarele şi toate vitrinele sunt bine încuiate.

Drept să zic, asta mă scoate din sărite cel mai tare, am senzaţia că sunt un mic bijutier de provincie care-şi pune cu grijă la loc sigur în fiecare seară lanţurile şi brăţările aurite, însă Éric, un coleg din arondismentul V, a fost uşurat de aparatură muzicală în valoare de 3.000 de franci luna trecută şi ştiu că încă mai are de tras de pe urma poveştii ăsteia.

O, nu i-a spus nimeni în faţă că e un hoţ, dar i s-a dat de înţeles.

— Ştii, uneori îmi zic că nu mi se putea întâmpla ceva mai bun. Să fiu obligat să le dau înapoi legitimaţia şi să temperez visurile de-a face un credit ale prietenei mele. Să nu mai iau RER-ul… Să nu-mi mai încep ziua cu umilinţa asta… Abia treziţi şi deja închişi, îngrămădiţi, zdrobiţi…Toată turma asta de la periferie buimacă şi resemnată la fel ca tine, care citeşte aceleaşi tâmpenii ca tine în aceleaşi ziare gratuite ca tine şi exact în acelaşi timp… Uite, jur că asta mă deprimă cel mai tare, îmi mărturisise el oftând când luam parte la o zi de formare despre noul lor software de vânzări, mda… păcat că-mi iubesc încă prietena…

Ne-am zâmbit, însă apoi a venit o nouă vorbitoare şi n-am mai crâcnit.

(Dacă doamna asta nu ne priveşte cu ochi buni şi ne raportează şefului, ne pierdem prima de *Business, Care & Involvement*.)

(De linguşeală.)

Aşa că, asta e. Închid totul.

Pe urmă, luminile din showroom se sting, iau liftul pentru marfă şi străbat kilometri întregi de culoare luminate doar de ledurile de siguranţă.

Alerg din cauza alarmei.

În vestiar, îmi caut raftul, formez un cod – încă unul, al zecelea pe ziua aia, cred – şi îmi schimb haina „Yann, cu ce vă pot ajuta?“ cu o veche jachetă roasă care spune cât se poate de bine că micul Yann, bietul de el, nu mai poate ajuta pe nimeni cu nimic. Alerg iarăşi din cauza altei alarme şi

mă trezesc într-o fundătură de dincolo de boulevard Haussmann, între două rânduri de pubele şi un dresor de câini care-şi face rondul.

Când e tipul solid cu dobermanul, fumăm o ţigară vorbind despre vreme, tuning şi PSG[1] (mă rog, el vorbeşte şi eu îi dau apă la moară), iar când e celălalt, cel cu rottweilerul, aştept să ajung la capătul fundăturii ca să mă relaxez.

Nu unealta lui de lucru mă înspăimântă, ci privirea.

Ne întrebăm tot timpul *cine* citeşte revista *Détective*. Păi, el, de exemplu, el…

Pe individul ăsta, un titlu imens gen „Lili, trei ani, omorâtă în bătaie, violată, torturată şi arsă de vie“ îl excită, cum se spune. Îl excită grozav.

În seara asta e rândul tipului drăguţ şi am scos eu primul pachetul. Îşi face griji din cauză că unul dintre puii căţelei lui, nu asta, alta, una care e pusă numai pe căţelit (?), are un coi care nu coboară.

Era cât pe ce să declar chestia asta excelentă – ce baftă pe capul meu că m-am abţinut la timp!

Nu era deloc amuzant. Era chiar dramatic. Fără coi, pedigri canci, iar fără pedigri, bani canci.

— Poate o să coboare până la urmă, nu crezi?

N-avea un aer prea convins:

— Bah… Poate… Poate că da, poate că nu. *Inşallah*[2]… Numai Cel de Sus ştie…

Bietul Allah, mi-am zis pe când mă îndepărtam, sper că are un tip la biroul de rugăciuni care să facă o primă triere înainte să trimită toate chestiile astea pe ţeavă…

1. Echipa de fotbal Paris Saint-Germain.

2. Cu voia lui Dumnezeu (arabă).

doi, demonii

Caduceul de la farmacia americană mă informează că e deja 22:10 şi că temperatura de-afară e de –5° C.

Nu mă aşteaptă nimeni, Mélanie e încă blocată la unul dintre seminarele ei şi-i prea târziu ca să mă duc la film.

Mă îndrept spre cea mai apropiată staţie de metrou, apoi o las baltă. Nu pot să intru într-un club la ora asta, o să crăp.

Trebuie să merg. Trebuie să mă întorc acasă pe jos şi să traversez Parisul bătând din palme şi ridicându-mi şapca din când în când ca să-mi omor demonii.

Da, trebuie să sufăr, să-mi fie frig şi foame şi să profit că sunt în sfârşit singur ca să mă prăbuşesc în pat, mort de oboseală.

Dorm prost de luni de zile. Nu-mi place şcoala mea, nu-mi place orarul meu, nu-mi plac profii mei, nici mirosul din vestiare, nici cantina, nici tâmpiţii care mă înconjoară. La douăzeci şi şase de ani, sufăr de aceleaşi insomnii ca la doişpe, însă la douăzeci şi şase e de o mie de ori mai rău, fiindcă m-am băgat singur în rahatul ăsta. *Singur*. Nu pot să le port pică părinţilor mei şi nici măcar nu mai am vacanţe…

Ce-am făcut?

Ai?

Ce-ai făcut?

E adevărat! Ce-ai mai făcut acum, idiotule?!

Mă înjur tare tot drumul, pentru că răsuflarea călduţă care-mi poartă furia îmi încălzeşte vârful nasului.

Mai toţi cerşetorii stau ascunşi, cei care trag la măsea ca să reziste o să fie morţi mâine, iar Sena e foarte întunecată, lentă şi perfidă. Curgând printre pilonii faimosului Pont Neuf, creează un curent de aer fără să facă cel mai mic zgomot. Vânează. Pândeşte oamenii osteniţi, salariaţii extenuaţi, micii visători lipsiţi de talent şi indivizii care-şi pun întrebări în

noapte. Reperează oamenii care n-au încredere în ei şi parapetele alunecoase. „Veniţi“, mugeşte ea, „veniţi… Nu sunt decât eu… Haideţi… Ne cunoaştem de-atâta timp…“

Îmi închipui atingerea ei îngheţată, hainele care se umflă înainte să te tragă grele în jos, şocul, ţipătul care îţi urcă pe buze, tetania… Toată lumea îşi închipuie chestiile astea, nu?

Da. Sigur că da. Pe toţi oamenii care în viaţa de zi cu zi au la îndemână un fluviu îi încearcă astfel de vertijuri.

E liniştitor.

Diversiune:

Mesaj de la Mélanie: „Îs frântă mă duc să mă culc vreme de rahat pup“. Cu o mică probă de pupic la sfârşit. (O chestie galbenă, cu nişte buze groase care pulsează.) (Un emoticon, cum i se spune.)

Emoticon. Numele e la fel de vulgar ca lucrul. Urăsc chestiile astea trândave. În loc să exprimi un sentiment, îl expediezi. Apeşi pe o tastă şi toate zâmbetele din lume sunt la fel. Bucuriile, îndoielile, tristeţea, furia, toate au aceeaşi mină. Toate elanurile sufletului ajung să fie reduse la cinci cerculeţe hidoase.

Ce progres dat naibii…

„Noapte bună“, îi răspund. „Te sărut.“

Ei, nu e mult mai bine?

Nu. Nu cine ştie ce. Mă rog, totuşi e un sărut din două cuvinte… Şi căciuliţa de pe *ă* e drăguţă…

În zilele noastre nu mai sunt mulţi tipi care să-şi dea osteneala să pună diacriticele. Oare sunt aceiaşi care îşi închipuie că se îneacă?

Tare mi-e teamă că da.

Doamne, nu sunt vesel deloc în seara asta.

Scuze.

Chestia asta mă ţine de ceva vreme. Deprimarea, elanurile lirico-ridicole, nevoia de-a mă lua la harţă cu ceilalţi, cu toţi ceilalţi, ca să evit să mă gândesc la ale mele. Mélanie zice că e din cauza vremii (sfârşitul iernii, lipsa luminii, depresia sezonieră) şi a stagnării profesionale (nici o veste despre promisiunile care mi s-au făcut, lipsă de ambiţie, deziluzii). Bun. De ce nu?

Ea are noroc, fiindcă face parte din categoria aia de oameni care găsesc cauze şi soluţii pentru toate: acarienii, dreptul la vot al imigranţilor, închiderea drogheriei de pe rue Daguerre, negii tatălui ei şi melancolia mea. O invidiez într-un fel. Mi-ar plăcea să fiu aşa de ferm.

Mi-ar plăcea ca totul să fie aşa de simplu în capul meu, aşa de uşor, aşa de… *materializabil*.

Să nu am niciodată îndoieli. Să găsesc întotdeauna suspecţi, făptaşi, vinovaţi. Să fiu pus pe harţă, să tai în carne vie, să somez, să judec, să muştruluiesc, să sacrific şi să am siguranţa că aerele mele de snobism existenţialist o să se risipească la începutul primăverii, ca să dispară de tot cu cei 200 de euro în plus de pe fluturaşul de salariu…

Din păcate, nu cred aşa ceva nici o clipă.

În iunie împlinesc douăzeci şi şapte de ani şi nu reuşesc să-mi dau seama dacă sunt încă tânăr sau am îmbătrânit deja. Nu pot spune de care parte a baricadei mă aflu. E o treabă cam tulbure. De departe, ai zice că-s adolescent, iar de-aproape, un moş tâmpit. Un moş tâmpit deghizat în licean: aceeaşi falsă bonomie, aceiaşi tenişi Converse, aceiaşi blugi, aceeaşi freză şi aceleaşi romane de Chuck Palahniuk în acelaşi rucsac ponosit.

Un schizofrenic. Un clandestin. Un tânăr de la începutul secolului XXI, născut într-o ţară bogată şi crescut de părinţi iubitori, un băieţel care a avut de toate: sărutări, îmbrăţişări, petreceri de ziua lui, console de jocuri, mediateci la dispoziţie, bănuţi din partea Zânei Măseluţă, cărţi cu Harry Potter, cartonaşe cu Pokémon, Yu-Gi-Oh! şi Magic, hamsteri, hamsteri de schimb, bani de buzunar la discreţie, excursii în Anglia, pulovere la modă şi tot restul, dar nu numai.

Nu numai…

Un băieţel născut chiar la sfârşitul secolului XX, căruia i s-a repetat întruna, de când era destul de mare să arunce singur hârtiile de la bomboane la coşul de gunoi, că natura suferă din vina lui, că pădurile dispar în uleiul de palmier al cornurilor lui cu ciocolată, că banchiza se topeşte când mămica lui porneşte motorul maşinii, că animalele sălbatice sunt toate pe cale de dispariţie şi că, dacă nu închide apa de fiecare dată când se spală pe dinţi, ei bine, atunci toate o să fie în parte din cauza lui.

Apoi elev curios şi conciliant pe care manualele de istorie au ajuns să-l facă să se ruşineze că s-a născut alb, lacom, colonizator, laş, turnător şi complice, pe când cele de geografie nu încetau – an după an – să-i repete

cifrele alarmante ale suprapopulării mondiale, ale industrializării, deşertificării, penuriei de aer, apă, combustibili fosili şi pământuri arabile. Ca să nu mai vorbim de cele de franceză, care ajungeau invariabil să te facă să urăşti cititul obligându-te să rasoleşti totul – *Identificaţi şi aranjaţi în ordine câmpul lexical al senzualităţii din acest poem de Baudelaire*, bum, capăt de linie, toată lumea îşi pierde capul –, de limbi străine, care îţi aminteau de la un an la altul că erai *uno mayúsculo Scheisse*[1] şi de filosofie, în fine, care s-au dovedit o versiune concentrată a celor dinainte, însă mult mai implacabilă: „Hei, tu, alb de nimic prăpădit, puţă bleagă care-i faci pe toţi să râdă cu accentul tău stricat, caută şi aranjează în ordine câmpul lexical al haosului civilizaţiei tale, te rog. Ai patru ore la dispoziţie".

(Hei, hei, hei, ciorna ta… în coşul galben.)

Şi când edificarea asta neliniştitoare la culme e în sfârşit integrată, digerată, însuşită, repetată în foile de examen şi înscrisă în statisticile de reuşită la bacalaureat, hai să-ţi mai adaug pe deasupra câţiva ani de studiu ca să nu vii să te loveşti prea curând de porţile viitorului.

Şi tu, idiot naiv ce eşti, faci totul cum trebuie: recapitulările: examenele, diplomele, stagiile.

Stagiile neplătite, stagiile neremunerate, stagiile fără compensaţii financiare, stagiile de dragul onoarei şi cele de dragul gloriei. CV-urile. CV-urile cu o poză drăguţă. CV-urile pe hârtie, online, pe suport 3D, video şi pe ce mai vrei, uite, pe orice. Scrisorile de intenţie. Toată… grămada asta de gogoşi de doi bani în care nici nu mai ştii ce să născoceşti, într-atât deja nu mai crezi în ea, într-atât te deprimă, să fii nevoit să te lupţi aşa de crâncen şi aşa de devreme ca să capeţi dreptul să cotizezi ca alţii.

Dar continui. Continui vitejeşte: oficiile de muncă, Oficiul de Şomaj, târgurile de joburi, oficiile de recrutare, anunţurile de mică publicitate, alertele de joburi, platformele de recrutare, codurile de acces la spaţiul tău de candidat, newsletter-ele pentru oferte de muncă, falsele speranţe, interviurile pierdute dinainte, utilizatorii de facebook care nu te apreciază nici în visele tale, cumnatul naşului tău care o să vorbească despre asta cu prietenii lui din Lions Club, fosta prietenă ţicnită, să ştii că tot n-am nici un chef să-ţi văd mutra, dar taică-tu n-avea cumva o uzină?, agenţiile de muncă temporară, pilele inevitabile, pilele inutile, pilele dubioase, site-urile de anunţuri care devin din ce în ce mai costisitoare şi asistentele de la Resurse Umane din ce în ce mai puţin amabile… Da, tu nu te-ai descurajat

niciodată, n-ai aruncat în viaţa ta nici măcar o singură hârtie pe jos, n-ai pus vreodată picioarele pe bancheta din faţă, nici foarte târziu, nici la mânie, nici când erai singur în compartiment, şi ţi-ai luat diploma fără să baţi la cap pe nimeni, doar că, hei… nici o şansă, ia zi. Nu e de lucru pentru tine.

Ei bine, nu, nu e. Cine ţi-a zis, eşti sigur? Mă miră… Ar trebui să mai stai de vorbă cu vecina ta din stânga…

Oho, băiete! Trezeşte-te! E criză!

Aşa că, mai bine ascultă ştirile în loc să-nveţi o meserie, măcar nu-ţi mai pierzi timpul!

Ce? Nu pricepi? Stai aşa, nu te mişca, pisoiaş, o să-ţi rezumăm situaţia:

Eşti tânăr, european şi drăguţ?

Păi, chestia asta o să te coste scump, amice!

Ţi se repetă întruna pe calea undelor că datoria externă a ţării tale se ridică la o sută de mii de miliarde de miliarde de dolari, că în curând moneda ta n-o să mai valoreze nimic, că dacă nu ştii chineza nici măcar nu mai are rost să încerci, că Qatarul e pe cale să ne cumpere pe toţi, că Europa e terminată, că Occidentul e într-o mare belea şi că planeta e pierdută.

Uite. Asta-i tot.

Panem et circenses.[2] Asta e. Aici am ajuns.

Crede-mă, micuţule, nu mai e nimic de făcut decât să te uiţi la fotbal aşteptând apocalipsa…

Hai. Culcă-te, ţi s-a spus. *Fly Emirates* şi taci din gură.

Şi nu te mai agita aşa. Nu mai da clicuri, nu mai suna şi nu mai aplica pentru joburi peste tot, te rog. Subţiezi stratul de ozon.

*

Nu-mi mai simt picioarele. Pe boulevard Saint-Michel, în capătul de sus, chiar după serele din Jardin du Luxembourg, o pereche de poliţai îi vânează pe şoferii distraţi şi obosiţi. Când trec pe lângă ei, cu capul în pământ şi nasul vârât în fular, îi aud cerându-i actele unei femei tinere într-o geacă cu puf albastră. Nu ştiu dacă-i din cauza frigului sau a punctelor de penalizare, însă are un aer împietrit. Îşi caută actele în geantă cu gesturi nervoase şi scapă pe jos o legătură de chei. În spate, un bebeluş doarme într-un scaun auto. Nu trebuia să meargă aşa de repede, fiindcă maşina ei e o

bătrână Mini. Model vechi. Cea pentru care făcuse designul sir Alec Issigonis. O adevărată minune.

O aud zicând:

— Staţi aşa, nu… Căldura…

— Vă rog, îi răspunde cel mai mic în grad, opriţi imediat motorul maşinii. Nu durează mult.

Trec pe drumul meu, derutat.

Ce-i cu ţara asta?

Puşcăria asta democratică unde forţele de ordine n-au altceva mai bun de făcut decât să-i vâneze întruna pe concetăţenii lor mai puţin violenţi? Ce vrea să zică asta, mai exact?

Cuferele trezoreriei sunt chiar aşa de goale?

Cine sunt tipii care fac munca asta? Care sunt plătiţi să se ducă să hărţuiască o femeie la miezul nopţii, într-o marţi din februarie, sub pretextul că nu-i merge un far sau că i se desprinde plăcuţa de înmatriculare? Ai? Cine sunt? Şi ce-o fi în capul lor când insistă ca ea să oprească motorul pe un ger de –6°, în timp ce în habitaclu moţăie un plod?

E aşa de avantajos să fii funcţionar?

Şi tu? Tu cine eşti? Un mic rahat cu ochi ofensat, care ne ţine tot timpul măreţe discursuri moralizatoare şi care nu e în stare nici măcar să-i ia apărarea unei mame drăguţe. Şi-n plus, a unei fete care conduce o Mini 1000. Ai, ia zi-ne puţin: cine e tâmpitul ăsta?

Şi tu ai un coi care nu vrea să coboare?

Ori poate c-a îngheţat…

Diversiune:

Înainte de Mini, Issigonis făcuse deja designul automobilelor Morris Minor şi Austin 1100.

Nu-i rău…

Când William Morris, şeful cel mare, a văzut Minor-ul pentru prima oară, a fost oripilat. *Holy God*, a zis, *a poached egg*. Un ou poşat.

Minor-ul a avut un succes considerabil.

Totuşi, Issi a crezut că n-o să reuşească să obţină vreodată fu**ta aia de diplomă de inginer mecanic pe care a ratat-o de trei ori la rând din cauza matematicii. Designul l-a salvat. Când venea vorba de design, era un prinţ.

Regulile, postulatele, legile fizicii şi matematicii îl plictiseau de moarte, ba mai rău, după părerea lui erau *inamicul oricărui om cu adevărat creativ*, marele inamic al oricărui om realmente inspirat. Pe deasupra, i se rupea cu totul de politici comerciale, previziuni, planuri de afaceri, studii de piaţă şi de toţi aceşti strămoşi ai marketingului modern. Avea un caracter urât.

Susţinea că, pentru a face designul unei noi maşini, prima regulă era să nu copiezi niciodată concurenţa. Issigonis era independent, liber, încăpăţânat şi n-avea cine ştie ce respect pentru tot ce ieşea din şedinţele intense de brainstorming ale departamentelor de cercetare. Lui îi datorăm fraza asta genială: *A camel is a horse designed by a committee* – o cămilă e un cal elaborat de o echipă.

Ştiu toate astea pentru că am vizitat împreună cu şcoala (învăţământul superior drag inimii mele şi micilor economii ale părinţilor) (care nu-mi foloseşte la absolut nimic în momentul când vă vorbesc) Design Museum din Londra.

Wow, such a nice souvenir…[3]

Hai… Aproape am ajuns… E aşa de frig, că leul din piaţa Denfert-Rochereau parcă s-a chircit pe soclu. O namilă de cotoi nemulţumit.

Alesesem calea aia pentru că şi eu desenam binişor şi, să nu-i fie cu supărare lui sir Alec, eram bun la matematică. Mă rog… să nu exagerăm… nu atât de bun încât să aspir la şcoli înalte, totuşi… Şi curios… Curios în legătură cu artele, istoria, istoria artei, artele decorative, tehnologia, lumea industriei, tehnologiile industriale, ergonomia, morfologia, lucrurile, oamenii, mobilele, moda, textilele, tipografia, grafismul… cu toate, de fapt. Cu toate, tot timpul şi în toate epocile. Buba e că nu sunt deloc talentat. Nu, nu, e adevărat. Am aflat şi asta. Deloc talentat şi absolut deloc formatat ca să am orgoliul sau geniul de-a crea *altceva*. Măcar la atâta mi-a servit şcoala: să mă cunosc şi să măsor distanţa care mă desparte de un Gio Ponti[4] sau un Jonathan Ive[5], de pildă.

(Ştiu, ştiu… deja nu mai e deloc cool să-l vorbeşti de bine pe designerul de la Apple, dar n-am nici o problemă să nu fiu considerat cool fiindcă îmi asum cu pioşenie şi umilinţă tot respectul pe care mi-l inspiră.)

Ar fi trebuit să-mi iau diploma în documentare şi să aplic în schimb la Bibliothèque des Arts et Métiers sau la ENSCI[6], aş fi fost foarte fericit. Singurul meu talent este să-l recunosc pe-al altora.

O slăbiciune diagnosticată, de altfel, la unul dintre numeroasele interviuri de angajare:

— De fapt, tinere, eşti un diletant.

Rahat.

E grav?

Evident, ar fi trebuit să mă orientez spre un domeniu mai puţin necruţător (fiindcă, să ne înţelegem: în lumea designului, fie eşti un vizionar, fie eşti absolut inutil) (mi-am pierdut toate iluziile luptând, însă nu şi idealurile), mai puţin necruţător, ziceam, şi mai adaptat diletantismului meu, vai, chestia într-adevăr tâmpită e că mi-a fost teamă – dacă îmi urmam înclinaţia naturală – să nu mă trezesc că n-am unde lucra.

Ha! Ha! Yann ăsta… Şi-ar fi modelat prea bine viaţa…

De departe, aduce cu o cămilă.

Rue Boulard, chiar în capăt. Mă încălzesc. Cu atât mai bine, fiindcă începeam să fac ţurţuri la nas, am zis-o…

Despre ce vorbeam? A, da… Despre destinul meu.

Deci, până acum şi ca s-o scurtăm, sunt licenţiat al unei şcoli de design şi… ăăă… cum îi zice… demonstrator, asta e, demonstrator pentru roboţei coreeni destinaţi uzului casnic, ludic şi menajer al claselor de mijloc ludice, casnice şi menajere.

Micul aspirator teckel care se întoarce singur în colţul lui după ce-a lins tot praful, boxele luminoase care creează ambianţe diferite în funcţie de muzica pe care o difuzează, para de duş care funcţionează şi ca radio digital intergalactic şi frigiderul inteligent care îţi aduce aminte tot ce are în burtă de fiecare dată când îţi recunoaşte vocea: starea stocurilor, datele de expirare, numărul de calorii al alimentelor dinăuntru, afinităţi între produse, arta de a folosi resturile – tot, tot, tot.

Ei, nu-i aşa că-i grozav?

Gio Ponti ar fi impresionat.

Am obţinut un contract pe durată nedeterminată (da, un contract pe durată nedeterminată, Inelul puterii, Lotusul negru, Graalul, Sfântul Graal) (*Hanenim Kamsa hamnida*) („Mulţumesc, Doamne“, în coreeană) într-un soi de baracă hi-tech ce îşi prezintă minunile incredibile unei bătrâne Europe uluite.

Pe scurt, sunt reprezentant comercial la Dartyyongg.

Dar, hei, nu-i decât o slujbă provizorie, corect?

Da, aşa-i, aşa-i…

Hai, du-te la culcare, micuţule Miko…

Nu numai că nu mi-am omorât demonii, dar parcă i-am întărâtat şi mai rău.

Ce idiot!

După ce formez ultimul cod al zilei, strecor o bucată de carton între uşa de la intrare şi toc ca s-o împiedic să se închidă, la fel fac şi cu cea din hol.

Dacă, am oftat, dacă singurul cerşetor din cartier care nu s-a dezmorţit deja până la ora asta ar avea bunul-gust şi delicateţea să vină să se încălzească folosindu-se de mica mea stratagemă, mărturisesc, asta m-ar face să mă simt bine.

Urc cele două etaje până acasă în viteză, ca să nu-mi pierd vreun deget de la picior, curăţ o banană pe care o stropesc cu un fund de sticlă de vodcă şi în sfârşit cad lat.

1. Un mare rahat (it., sp., germ.).

2. Pâine şi circ (lat.).

3. Oau, ce amintire drăguţă… (engl.)

4. Celebru arhitect şi designer industrial italian (1891-1979).

5. Designer industrial britanic, membru în conducerea firmei Apple.

6. École nationale supérieure de création industrielle (ENSCI) – una dintre cele mai bune şcoli franceze de design.

trei, biscuiţii Chamonix

Azi termin mai repede ca de obicei, dar sunt încă burlac. Mélanie se întoarce abia joi.

Tocmai am vorbit cu ea la telefon: hotelul nu-i aşa de grozav pe cât se aşteptase, spa-ul e închis şi echipa ei nu-i bună de nimic.

Minunat…

(Mélanie lucrează ca reprezentant medical şi laboratorul unde e angajată organizează regulat team building-uri ca să-i ajute, pe toţi câţi sunt, să depăşească trauma medicamentelor generice.)

— Faci tu cumpărăturile, da?

Sigur. Sigur că fac eu cumpărăturile… Sunt doi ani de zile de când fac eu cumpărăturile, doar n-o să-mi aleg tocmai seara asta ca să revoluţionez viaţa noastră de cuplu…

— Şi ai grijă să nu uiţi cardul de fidelitate. Data trecută, după calculele mele, am pierdut cel puţin şaizeci de puncte din cauză că nu l-ai avut.

Mélanie e o consumatoare experimentată. Şaizeci de puncte înseamnă destul de mult.

— Nu, nu. Nu-l uit. Hai că te las, trebuie să-l scot afară pe micul meu Ham-Ham…

— Ce?

— Micul meu aspirator.

— A…

Când zice „A…“ în felul ăsta, mă întreb ce gândeşte de fapt. Oare e supărată? Oare vorbeşte despre mine cu colegele? Le spune: „Prietenul meu vinde Ham-Ham-uri de toate culorile“?

Mă îndoiesc. Ea, care credea că dăduse peste un nou Starck[1], s-a ales cu un clic dreapta de pe Ubaldi.com[2], mă tem. În plus, sigur îşi închipuie că toată ziua nu fac altceva decât să mă joc cu gadgeturile. Dacă ar şti ea… E mai uşor să vinzi anticoagulante decât un Frigider care te fute la cap de

fiecare dată când intri în bucătărie… Mă rog. Să trecem peste. Termin mai devreme, însă nu alerg să fac cumpărăturile la Franprix pentru că am descoperit un ciclu Sidney Lumet la Grand Action şi *Running on Empty* nu se difuzează decât în seara asta la ora 21.

Mulţumesc, viaţă.

Am văzut filmul ăsta împreună cu vărul meu (probabil chiar în aceeaşi sală), când aveam cinşpe ani, cam aceeaşi vârstă ca River Phoenix în rolul lui Denny Pope, şi m-am emoţionat în aşa hal, că m-am vârât sub roţile unui autobuz. Pe bune. Patru degete de la picior strivite din zece.

Mai bine spun că perspectiva de a-l vedea din nou îmi face inima să bată mai tare, fiindcă, iar ăsta e un secret pe care Mélanie nu-l ştie, şi eu strâng, în felul meu, puncte de fidelitate.

Hotărăsc să trec iar pe-acasă să mă schimb şi să mănânc ceva înainte să caut o bicicletă de închiriat.

(E drăguţ să mergi cu bicicleta după ce-ai ieşit de la un film bun: farul se transformă într-un proiector şi cele mai frumoase scene îţi luminează calea în noapte.)

Când ajung pe palierul meu, cu o baghetă pe jumătate mâncată într-o mână şi corespondenţa lipsită de importanţă în cealaltă, dau nas în nas cu o mobilă. Un soi de dulap din MDF albastru. Fiind aşezat de-a curmezişul, îmi blochează trecerea şi, cum sunt destul de îndemânatic, îmi pun lucrurile deasupra ca să-l mut un metru mai încolo. În timp ce fac chestia asta, aud un glăscior piţigăiat:

— Mamă! Mamă! Un domn s-a înţepenit!

Apoi un glas mai plin:

— Auzi, Isaac? Ai auzit ce-a zis fiică-ta? Hai, fă odată ceva!

Şi, în sfârşit, glasul gros al Tatălui-urs:

— OF, AFURISITELE ASTEA! OF, AFURISITELE ASTEA DE MUIERI! VREŢI SĂ MĂ OMORÂŢI, AŞA-I? VREŢI SĂ-MI DAU DUHUL SUB GREUTATEA ORORII ĂSTEIA CA SĂ-MI PĂPAŢI MOŞTENIREA? NICIODATĂ! NICIODATĂ, M-AUZIŢI? NICIODATĂ N-O SĂ VĂ LAS REVISTELE DEOCHEATE ALE BUNICULUI! (apoi, pe un ton mai blând, vorbind cu mine) Scuze, vecine, scuze… Te descurci?

Ridic capul şi zăresc deasupra balustradei rotunjite de la etajul al patrulea o faţă rumenă, încadrată de o barbă stufoasă şi, între bare, două mici Bucle aurii care mă privesc cu gravitate.

— Nici o problemă, îi răspund.

El mă salută şi mă îndepărtez, răsucind cheia în broască cu cea mai mare delicateţe ca să prind sfârşitul scenei.

— Hai, veniţi, micuţelor… O să răciţi…

Dar Mama-urs nu vede deloc lucrurile la fel:

— Şi Hans?

— Hans e un tâmpit. Am avut o neînţelegere la unu şi m-a lăsat baltă cu rahatu' ăsta al tău la doi. Na, dacă vrei să ştii totul, na! HANS-E-UN-TÂMPIT! (Accentuând distinct silabele şi destul de tare ca să se-audă în întreg imobilul.) Hai, fetelor, ştergeţi-o imediat sau vă închid în porcăria asta pe care mama voastră i-a dat 200 de euro unui hoţ la drumul mare. Vintage, vintage, mă doare undeva de vintage-ul tău… Repejor, gâsculiţelor! Domnului şi stăpânului vostru îi e foame!

— Oho, să-ţi fie foarte clar, amice: câtă vreme bufetul meu frumos zace încă pe scări, nu capeţi nimic de mâncare.

— FOARTE BINE, DOMNIŢĂ! FOARTE BINE! ATUNCI, O SĂ-ŢI MĂNÂNC FETELE!

Domnul strigă ca un căpcăun şi mici ţipete stridente trosnesc pe toată casa scărilor.

Mă întorc uimit: scânteile unei lumânări magice…

Uşa lor se trânteşte şi, ştiţi ce, nu mai am deloc chef să mă-ntorc acasă.

O să ies la un chebap.

*

Cobor din nou scările, gânditor.

Cu ea m-am întâlnit o dată sau de două ori, dimineaţa, când îşi ducea fetele la şcoală. E tot timpul ciufulită, tot timpul pe fugă şi tot timpul politicoasă. Mélanie bombăne fiindcă îşi lasă căruciorul cum îi vine pe hol. Un cărucior plin cu jucării, găletuşe, nisip şi firimituri. Când dau peste baxuri de apă sau de lapte la baza scărilor, le ridic în trecere şi le aşez pe primele trepte care urcă de după palierul nostru, aşa au făcut singure ceva mai mult de jumătate din drum.

Mélanie dă ochii peste cap: şi comisionar pe lângă demonstrator, asta-i deja prea mult.

Într-o zi, când mămica de la patru îmi mulţumea în grabă şi cu prea multă însufleţire pentru acest mic ajutor, i-am risipit stânjeneala

mărturisindu-i că mi s-a întâmplat să şterpelesc, pentru osteneală, unul sau doi biscuiţi Chamonix din buzunarul căruciorului lor. Am auzit-o râzând în depărtare şi a doua zi am găsit un pachet întreg pe preşul din faţa uşii.

Nu i-am spus nimic lui Mélanie.

Pe el îl văd pentru prima oară, însă mi se pare că-i aud paşii seara târziu.

Ştiu că e abonat la *La Gazette Drouot*, fiindcă nu încape cu totul în cutia lor poştală, şi că are un break Mercedes, pentru că aceleaşi ziare zac pe bord.

Într-o dimineaţă l-am zărit desprinzând o amendă de parcare de pe parbriz, culegând cu ea un rahat de câine şi aruncându-le pe amândouă în rigolă.

E tot ce ştiu despre ei. Trebuie să spun că nu locuim de mult aici…

Revistele deocheate ale bunicului… Zâmbeam uşurat.

Era savuros micul lor număr. De fapt, se apostrofau în stilul marilor actori ai teatrului de stradă. Sau, mai degrabă, al unei operete. Da, al unei operete. El mai degrabă tuna decât zbiera – Afurisitele astea de muieri! Vintage! Vintage! (pronunţat „vantage“) Foarte bine, domniţă! – şi partea lui de libret îmi răsuna încă în urechi.

Zâmbeam ţinându-mă de balustradă.

Zâmbeam în întuneric, pentru că temporizatorul hotărâse astfel şi pentru că mă simţeam bine, în beznă, revăzând cu ochii minţii acel cadou picat din cer: un crâmpei de viaţă pariziană à la Offenbach.

Nici n-am apucat să scot nasul afară, că un vânt îngheţat m-a adus imediat la realitate.

Doamne, greu mai sunt de cap! M-am răsucit pe călcâie şi am urcat din nou în pas alergător.

1. Philippe Starck (n. 1949) – designer francez celebru pentru proiectele sale de design interior, industrial şi arhitectural.

2. Site care vinde produse de firmă la preţuri reduse.

patru, marchiza

— Vă deranjează, aşa-i?

Nu mai fredona. În lăţime era aproape cât cadrul uşii şi purta o vestă în carouri, o cămaşă în dungi şi un papion cu picăţele – toate culorile curcubeului îşi împărţeau frăţeşte lâna, bumbacul şi mătasea. Nu ştiu dacă era din cauza staturii mărunte, a vestei colorate sau a bărbii, însă îmi amintea de colosalul, pitorescul Gareth din *Patru nunţi şi o înmormântare*. Fetiţele lui ieşiseră din nou şi mă priveau cu aceeaşi nelinişte în ochi ca mai devreme. Dar nu era decât prefăcătorie. Simţeai că micuţele prinseseră gustul dramei şi că aparenta lor gravitate făcea parte din spectacol: voiau mai mult şi mai mult.

— Nu, nu, deloc! Totuşi, mă gândeam că v-aş putea ajuta să-l căraţi sus, la dum…

Fără a-mi lăsa timp să termin, se întoarce şi strigă:

— Alice, în sfârşit aflu cine ţi-e amant! E un băiat tare drăguţ… Sunt mândru de tine, iubirea mea!

— Despre… despre cine vorbeşti? ciripeşte soţia necredincioasă.

Şi Alice şi-a făcut apariţia.

Şi Alice şi-a făcut intrarea.

Nu ştiu care din expresiile astea două reuşeşte să surprindă mai bine efectul pe care vreau să-l redau. Vecina de deasupra, mămica cu căruciorul, semănătoarea de firimituri şi de cutii de GrandLait s-a apropiat. M-a recunoscut şi mi-a zâmbit. Dacă, pe când îmi zâmbea aşa, privindu-mă drept în ochi, nu s-ar fi sprijinit de umărul soţului ei (era mult mai înaltă decât el) şi nu i-ar fi înlănţuit nonşalant gâtul cu braţul, m-aş fi îndrăgostit de ea pe loc. Atunci, imediat şi pentru totdeauna. Din păcate, acel detaliu, acea „nonşalanţă“ ne compromitea şansa la marea fericire. Fiindcă asta o făcea atât de frumoasă şi de sexy. Acea dulceaţă, acea încredere, acel instinct de-a se lipi de el pe care-l avusese, chiar aici, chiar în pragul uşii

lor, chiar cu o cârpă în mână şi fără vreun motiv. Doar ca să vadă ce se petrece… Pentru că-l adora pe cabotinul ei de bărbat mărunţel şi de treabă (se simţea din prima), care o adora la rândul lui (se vedea de la o poştă) şi care făcea dragoste cu ea cât încape dacă-şi permitea să mă aţâţe în felul ăsta cu aşa o candoare vulgară.

O-ho-ho, mămico… A fost fierbinte de tot.

Sigur, pe moment eram prea tulburat ca să analizez toate revelaţiile astea şi m-am mulţumit să repet propunerea de a-l ajuta.

— O, mersi! Ce drăguţ! s-a bucurat ea şi s-a apucat să-i scoată vesta soţului de parcă ar fi fost o capă din satin.

Respectând cum se cuvine ceremonialul, însă în acelaşi timp împingându-l uşor înainte.

Foarte Mary Poppins şi Rocky Balboa.

El a bombănit, şi-a desfăcut butonii de la manşete şi i-a încredinţat uneia dintre fete, apoi papionul, într-o clipită, pe urmă şi-a suflecat mânecile cămăşii (care era dintr-un bumbac foarte fin şi îţi stârnea într-adevăr dorinţa să-l mângâi) şi s-a întors spre mine.

Era rotund de-a binelea, rotund ca un butoiaş, sau ca ursuleţul Mişa, mascota Jocurilor Olimpice, şi în timp ce cobora scările cu câte o domnişoară de fiecare mână, m-am apucat să-l cântăresc din ochi ca să-mi dau seama dacă era mai bine să apuce bufetul din faţă sau din spate.

Din faţă.

Nu era aşa de greu, dar – evident – se prefăcea că are câteva tone şi fanele lui erau în al nouălea cer.

La fiecare treaptă profera o înjurătură formidabilă: Băga-mi-aş picioarele-n el de bufet! Tu-i mama ei de viaţă! Mii de milioane de legiuni de draci! Fir-ai tu a naibii să fii de porcărie! Bată-te-ar Ludovic al XIV-lea să te bată! Matahală bună numai să deşeli oamenii de treabă! Arză-te-ar focul de sicriu cu sertare! Rahat de dulap din MeHeHe azuriu de doi bani! Şi tot aşa, una mai ingenioasă decât alta…

De câte ori trântea vreo înjurătură, fetele îl dojeneau mai tare, ridicând braţele spre cer:

— TATĂ!

Eu încheiam cortegiul, iar faptul că duceam tot greul mă ungea la inimă.

Ce-o să le rămână mai târziu, după o asemenea copilărie? mă întrebam. O viaţă de plictis sau gustul pentru petreceri? O sfială să le roadă la ficaţi sau un tupeu dat naibii?

Dumnezeu ştie că-mi iubeam părinţii, oameni aşezaţi, liniştiţi şi discreţi, însă cât mi-ar fi plăcut să-mi încredinţeze secretul ăsta pe lângă afecţiunea lor… Că fericirea o găseşti pe casele scărilor şi că nu trebuie să-ţi fie frică. Frică să faci zgomot, să fii fericit, să-ţi deranjezi vecinii şi să înjuri zdravăn în gura mare.

Frică de viaţă, de viitor, de criză şi de toate cutiile alea ale Pandorei fabricate în China pe care nişte imbecili bătrâni mai înfricoşaţi decât eram noi deja le întredeschideau întruna ca să ne demotiveze şi să păstreze în felul ăsta tot mălaiul numai pentru ei.

Da, poate că fetiţele astea vor cunoaşte dezamăgirea într-o zi, poate că au parte de tot ce-i mai bun prea devreme şi mult prea repede şi poate că se simt deja strivite de acest mini-tată atotputernic, însă între timp… între timp… ce amintiri minunate adună…

Pe palierul de la etajul al treilea, o bătrânică extrem de curioasă a întredeschis uşa.

— Doamnă Bizot! În sfârşit! În sfârşit! În sfârşit, iată-vă, doamnă Bizot! a strigat el. Maison Lévitan, vă livrăm micul bufet „Marchiza de Azur“ pe care l-aţi comandat în aprilie 1964! Ia priviţi numai ce frumos e… Pardon, pardon, împingeţi, doamnă Bizot, împingeţi… Ei? Unde vi-l punem?

Ea era năucită. Iar eu râdeam. Râdeam fără să-mi pese că duceam tot greul şi că mai desprindeam în trecere câteva bucăţele de zid, fiindcă el era atât de stângaci, încât reuşea întruna să mă facă afiş şi nici că-şi dădea seama.

— Lăsaţi-l jos! i-am ordonat în cele din urmă săltând bufetul în spate. O să-l duc singur. O să meargă mai repede.

— O… o, ticălosule… Vrei să te dai mare în faţa nevesti-mii, aşa-i? Domnul doreşte să-i facă ochi dulci? Domnul amorez, domnul donjuan, do… do… domnul fante râvneşte la momentul lui de glorie, aşa-i?

Nici nu-şi încheiase tirada, că eu eram deja în faţa uşii.

cinci, microundele

Am urmat indicaţiile frumoasei sale în timp ce el se îmbrăca la loc, punându-şi chiar şi papionul.

— Pe-aici… În bucătărie… Lângă fereastră… E aşa de frumos! Ce mulţumită sunt! Zici că-i decupat dintr-o carte ilustrată cu Martine, nu? Din *Martine fait des crêpes*. Nu mai lipseşte decât Patapouf!

Iar când m-am ridicat, el stătea în spatele meu şi îmi întindea cu gravitate mâna micuţă:

— Isaac. Isaac Moïse… Ca operatorul turistic din Egipt.

Îmi venea să râd, însă el era foarte serios. Poate că ăsta era felul lui de-a marca o nouă eră posibilă: după glume deocheate, prietenie.

— Yann, am răspuns privindu-l drept în ochi, Yann Carcarec.

— Breton?

— Breton.

— Bine ai venit la noi, Yann. Ce-aş putea să-ţi ofer de băut ca să-ţi mulţumesc că ai făcut-o fericită pe Alice?

— Nimic, mulţumesc. O şterg la cinema…

Avea deja un tirbuşon în mână şi refuzul meu l-a lăsat perplex. Mai rău, i-a luat piuitul.

Alice îmi zâmbea cu bunăvoinţă. Ştia să-mi ierte, ea, această primă gafă… Puştoaicele, în schimb, îmi aruncau din nou privirile alea teribile de pui de căprioară încolţiţi: dar… dar… ultimul act?

Ceasul cuptorului cu microunde arăta 20:37. Dacă alergam până la metrou, puteam încă să ajung la timp. Da, dar… Dar era iarnă… Şi-mi era foame… Şi eram obosit… Şi o grămadă de alte lucruri… Oare chiar puteam să-mi ofer luxul să-i părăsesc?

Bietul meu creieraş de dresor de Ham-Ham-uri îşi învârtea rotiţele: mă amuzasem mai tare în ultimele zece minute decât în ultimele zece luni din viaţă – şi spun „luni“ numai fiindcă am şi eu demnitatea mea –, iar motivele pentru care voiam atât de mult să văd din nou filmul ăla – inteligenţă, umor,

omenie – mi s-ar fi oferit, aveam o presimţire, şi dacă nu mă duceam să-l văd.

Da, dar…

— Yann, n-ar trebui să reflectezi atâta, amice. O să te tâmpeşti.

20:38. Am zâmbit.

El a pus jos sticla de vin roşu pe care o cerceta cu mină sceptică şi am coborât împreună în pivniţă.

Pe drumul de întoarcere, m-am oprit la mine doar cât să-mi schimb cămaşa (Alice), să-mi uit mobilul (Mélanie) şi să iau, pentru micuţe, două bucăţi din cel mai stupid articol pe care îl aveam pe stoc. (Un breloc care îţi repetă numele non-stop şi din ce în ce mai tare când îl rătăceşti şi pe care ajungi – asta dacă n-ai fost băgat în cămaşa de forţă între timp – să-l dai furios de vreun perete, când reuşeşti în sfârşit să-l găseşti.) („Uzură morală planificată“, aşa numesc ei chestia asta.)

He-he… Tăticul lor avea să fie cam dezumflat…

şase, debandada

O să spuneţi: „Astea nu sunt decât detalii“. Sigur, sigur… Dar, ştiţi, nu-i nevoie să urmezi o şcoală de design ca să recunoşti importanţa detaliilor. Lucrurile cele mai emoţionante nu-ţi sar niciodată în ochi pentru că privirea e cea care le descoperă, iar restul…

Restul are mai puţină importanţă.

Nimicul care mă hotărâse să primesc invitaţia vecinului meu de a bea un pahar cu el în seara aia n-a fost verva lui cuceritoare, fără îndoială echivalentul verbal al penajului său colorat, n-a fost frigul de afară sau căldura strângerii lui de mână, n-a fost nici, sunt convins, perspectiva de a mânca singur un chebap în picioare pe stradă, nici măcar agitaţia epuizantă a demonilor mei interiori, nu, ce m-a hotărât să dau curs invitaţiei lui a fost faptul că a spus: „Ce-aş putea să-ţi ofer ca să-ţi mulţumesc că ai făcut-o fericită pe Alice?“ mai curând decât „pe soţia mea?“.

După scheciul lui desueto-macho-misogino-guitry[1]-esc năucitor din urmă cu două minute de pe scări, faptul că numele ei mic îi venise pe buze mai firesc decât un soi de… de ancoră posesivă… mă uimise.

E un detaliu, recunosc.

Unul care m-a mişcat.

Un altul:

Când m-am întors, fetele lor stăteau la masă. Ne aflam într-o bucătărie plină de zgomot şi toane, mi se pare că chiar călcasem pe nişte paste.

— Mergeţi în salon, e mai linişte, vin şi eu imediat ce termină ele de mâncat, ne-a propus stăpâna casei.

— Uite, a zis el întinzându-i un pahar cu vin pe care tocmai îl aerase, îl mirosise şi din care gustase cu mare grijă, ăsta e Roussanne-ul de la Pierrot, spune-mi cum ţi se pare… Hai, micuţelor, grăbiţi-vă să terminaţi, fiindcă domnul Yann, aici de faţă, mi-a spus că are… (mină complice, ochi plini de veselie şi şoapte puternice de intrigant) un cadouaş pentru voi…

Când şoriceii chicotesc, probabil că scot cam acelaşi sunet.

Şi am ciocnit paharele pe deasupra capetelor celor două cumătriţe, pe care recentul anunţ le liniştise vizibil, deşi cadoul (suspin adânc) trebuia să fie „foarte mic“, fiindcă „n-aveam sac“. (Era prima oară când mă apropiam atât de mult de nişte copii şi nu ştiam că au o asemenea putere de deducţie.)

Alice, în picioare lângă chiuvetă, mă privea zâmbind în timp ce soţul ei, aşezat pe un taburet şi rezemat cu spatele de perete, curăţa clementine pentru fete, punându-mi o grămadă de întrebări despre viaţa mea. O jumătate din Yann le arunca praf în ochi („Aveţi şi unele cu buline?“, se amuza ea. „Nişte Ham-Ham-uri dalmaţiene?“), pe când cealaltă, mai retrasă, îşi promitea: Când o să… când o să fiu cu cineva, o să fac la fel ca el. N-o să-mi las soţia singură în bucătărie cu copiii. N-o să fac ca toţi ceilalţi bărbaţi, care stau liniştiţi în salon şi-şi petrec timpul „între băieţi“.

Ăsta a fost al doilea detaliu.

— La ce te gândeşti, Yann? Ai un aer visător…

— Nu, nicidecum… La nimic.

Nu mă gândeam la nimic, doar îmi amintisem că eram cu cineva.

*

Vinul mă ameţea. Nu mâncasem nimic de dimineaţă şi mă simţeam bine. Un picuţ beat, un picuţ vesel, un picuţ sărit.

Priveam, observam, puneam întrebări şi aflam. Pentru curiosul, pentru documentaristul, pentru diletantul bun de nimic toate astea erau un adevărat ospăţ.

…peştii roşii decoloraţi, florile de piciorul-cocoşului ofilite, eleganţa paharului din care beam, scaunele Napoleon al III-lea, masa mare salvată din refectoriul unui pension englezesc, blatul ei din lemn închis la culoare, aproape negru, lustruit de două secole de rostogolit farfurii şi de zdrăngănitul asurzitor al tacâmurilor de cositor – de-a lungul şi de-a latul ei, un şirag de mici crestături stăteau mărturie –, fetiţele cocoţate pe teancuri de cataloage Artcurial, sfeşnicele ca nişte sălcii plângătoare vărsând lacrimi de ceară palidă, lustra Poul Henningsen, cu patina extrem de elegantă şi frunza (cochilia?) ei spartă, lista de cumpărături, tablourile neînrămate ale unor maeştri uitaţi, brioşa[2] complet ratată a unui Chardin complet ratat şi toate

peisajele alea abandonate, neglijate, pierdute într-o succesiune, salvate la grămadă de Isaac şi readuse la lumină, puse din nou în valoare.

Desene de dată mai recentă, gravuri, pasteluri foarte frumoase, şi cele ale fetelor, prinse cu magneţi pe uşa frigiderului: o lună de bronz, inimi rotunde şi prinţese cu braţe exagerat de lungi.

Poze făcute la cabine foto ce nu fuseseră agreate de ministerul de interne. Poze în care nu se zărea nimeni sau doar vârful urechii unui pluş în colţul din dreapta jos, poate… Biletele de la şcoală despre zilele de înot şi temuta întoarcere a păduchilor. Ceainicele, bolurile vechi, cutiile de ceai. Fonta, gresia, răchita şi lemnul strunjit. Lacul şi micul pămătuf de bambus. Pasiunea lui Alice pentru ceramică. Vasele Raku, cele cu emailuri din cenuşă, celadon, albastru de cupru, cele de porţelan şi ceramică afumată.

Ce îmi spunea despre diversele smalţuri (strat vitros, un soi de lac transparent în care se îmbracă piesele în momentul arderii) (mă rog, aşa cred…) (vorbea repede) (şi eram şi eu cam afumat!) care au un aer mult mai rustic în Japonia fiindcă dovezile privind superioritatea naturii faţă de mâna omului (asimetrii sau neregularităţi datorate Spiritului pământului, vântului, soarelui, apei, lemnului sau, din nou, al focului) erau percepute ca un semn de perfecţiune, pe când bolurile chinezeşti erau considerate remarcabile judecând după uniformitatea şi extraordinara lor onctuozitate.

Cuptoarele de la Ru, Jun şi Longquan. Bolul ăsta „cu buza atât de fină“, smalţul ăsta „moale“ şi ăstălalt, în „blană de iepure“. Splendorile din era dinastiei Song şi fericirea, mai ales, de-a auzi pe cineva vorbind despre civilizaţia chineză mai curând decât despre importurile de chinezării.

Pendula oprită, craniile de păsări aşezate pe o etajeră, între un pachet de Chocapic şi nişte borcane cu dulceaţă, reproducerea după o fotografie de Jacques-Henri Lartigue, domnişoara aia care, exact cu un secol în urmă, cădea şi îşi dădea la iveală jupoanele râzând. Afişele de expoziţii, invitaţiile la vernisaje şi bileţelele de la galeriştii care ştiu cum să te manevreze. „Inevitabil, toţi banii pe care-i câştigă Isaac vânzându-şi vechiturile, eu îi dau înapoi artiştilor în viaţă!“ Funia de usturoi cu măciulii roz, ardeii Espelette, gutuile pântecoase, rodia mumificată, ghimbirul confiat în *taste-vin*[3]-ul din argint, colecţia de soiuri de piper, piper lung, piper roşu de Kampot, piper alb de Muntok, mănunchiul de mentă proaspătă, buchetul de coriandru, tufa de cimbrişor şi lingurile de lemn.

Castronul pisicii, crochetele ei în formă de peştişori şi coada care îmi şerpuia printre glezne, coşul de gunoi ce dădea pe dinafară, cârpele curate,

cârpele murdare, cărţile de bucate, reţetele lui Olivier Roellinger şi Mapie de Toulouse-Lautrec, prescripţia de la o dieteticiană uitată între *La Bible de la tripe et des abats*[4] şi *Le Dictionnaire des noms cépages en France*[5], muzica în surdină, reggae-ul din Caraibi, coşul plin cu migdale, migdalele pe care Isaac le spărgea pentru noi şi ni le oferea pe rând, gustul acelui vin alb rece şi fructat după ce crănţăniserăm două-trei migdale, parfumul clementinelor şi posibilităţile pe care le ofereau – lumânărelele improvizate pe care le puteam confecţiona dacă ştiam cum să le descojim şi turnam un firicel de ulei de măsline pe ele –, luminile pe care le stingeam ca să admirăm tremurul acestor lumânări.

Granulaţia frumosului lor portocaliu transparent, aroma mâncării ce fierbea înăbuşit, mireasma de cardamom, cuişoare, miere şi sos de soia care se amestecau cu zeama de carne, şi cea de muşeţel când te aplecai peste părul fetiţelor ca să aprinzi iar o lumânare ţâfnoasă…

Picăturile de alabastru ale cerceilor lui Alice, ceasul de mână vechi, micuţ, cocul lejer şi gâtul ei lat. Cordiliera emoţionantă de vertebre delicate ce cobora de la ceafă în jos, cămaşa bărbătească cu monograma I.M. sub sânul drept, blugii bruţi, catarama curelei (simplă, din metal bătut cu ciocanul, barbară, foarte Thorgal şi Aaricia[6]), felul în care îşi ducea paharul la buze şi ne zâmbea prin el, felul cum râdea când soţul ei spunea ceva nostim şi mirarea ei în clipa în care îşi dădea seama că încă reuşea, că încă îi ieşea, că râdea la fel de dezlănţuit şi de prosteşte ca atunci când se întâlniseră prima oară – el tocmai îmi povestea asta – la raionul de lenjerie din La Samaritaine, când el o însoţea pe biata maică-sa, care era disperată să găsească nişte chiloţi pe măsura ei, iar ea cerceta un corset ridicol menit să uluiască pe altcineva şi, ca s-o seducă, se lansase într-o imitaţie, în versiune originală şi subtitrată, a Sophiei Loren în *Heller in Pink Tights*, ţâşnind dintr-o cabină de probă ca un clovn din cutie, îmbrăcat în colanţii sus-pomeniţi.

Delicateţea cu care – mărturisea ea abia acum – îi aşteptase să dispară ca să continue să scotocească fără nici o ruşine prin lucrurile dantelate şi felul cum, ajunsă la casă, se dezumflase: nu mai voia să-şi salveze relaţia, voia să mai râdă cu tipul ăla mărunţel şi îndesat, în costum de in deschis la culoare, care vorbea în idişul de la staţia de metrou Saint-Paul cu maică-sa şi în italiana lui Aldo Maccione cu ea. Voia să-i interpreteze, cum îi promisese, scene din *La Ciociara* şi *La pupa del gangster*. În viaţa ei nu-şi dorise ceva cu atâta furie şi disperare. Aşa că îi căutase peste tot, alergase

după ei în stradă şi, pe cheiul Mégisserie, cu răsuflarea tăiată, roşie la faţă, gâfâind, dinaintea vitrinei unui magazin de păsări în care era mare agitaţie, îl invitase la cină chiar în seara aia. „Fiule, fiule“, se neliniştise bătrâna doamnă, „am uitat să plătim ceva?“ – „Nu, mamă, nu. Nu-ţi face griji. Doar că domnişoara a venit să-ţi ceară mâna mea.“ – „A, m-ai speriat!“ Şi cum, cu inima încă vraişte, îi privise din nou îndepărtându-se, la braţ, în ţipete batjocoritoare ale zecilor de păsări.

Toate simţurile îmi erau stârnite, flatate, sărbătorite. Nu vinul mă îmbăta, ci ei. Ei doi. Acea escaladă, acel joc între ei, acel obicei pe care-l aveau de a-şi lua tot timpul vorba din gură, întinzându-mi mâna să urc la bord, la bordul corabiei lor, şi să mă facă să râd iar. Îmi plăcea la nebunie chestia asta. Aveam impresia că sunt o fleică scoasă din congelator şi lăsată să se dezgheţe la soare.

Nici nu-mi mai aduceam aminte că pot să dau replica atât de prompt, că sunt atât de deschis, de sensibil şi demn de atenţie. Da, uitasem. Sau poate că nu ştiusem niciodată…

Îmbătrâneam, întineream, mă topeam de plăcere.

Sigur că la un moment dat mi-am pus întrebarea firească. Sigur că m-am întrebat dacă prezenţa mea îi îmboldea şi îi inspira în asemenea măsură sau dacă erau tot timpul aşa, însă ştiam răspunsul: oricât de buni conducători am fi fost, eu şi alcoolul n-am fi putut căra niciodată o astfel de greutate, ce întrezăream acolo era viaţa lor obişnuită, rutina lor zilnică. Păream un martor bine-venit şi primit cu căldură, însă în acelaşi timp eram doar un spectator în trecere şi mâine, în bucătăria asta, ei o să se distreze la fel de copios.

Am rămas paf.

Nu ştiam că poţi trăi aşa. Nu ştiam. Eram ca un sărac primit în casa unor oameni extrem de bogaţi şi mărturisesc că, deşi mă simţeam în culmea încântării, parcă mi se strecura în suflet o undă de tristeţe, de invidie. O undă, mda… Ceva care îmi făcea rău… Eu n-aş putea niciodată, sau mai degrabă n-aş şti niciodată, să adun toate astea. Niciodată. Era ceva prea insesizabil.

Şi, ascultându-i şi zgândărindu-i fără încetare, admiram felul în care puştoaicele lor se strângeau una în alta sub o umbrelă prea mică pentru

amândouă. Se prinseseră deja că adulţii aceia nu erau atât de interesaţi de ele cât unul de celălalt şi se înarmau cu cel mai mare calm astfel încât să nu aibă de suferit.

Vorbeau între ele, râdeau între ele, trăiau între ele, aveau grijă una de alta şi se ridicaseră deja de la masă când Isaac – care tocmai, „însurat în acelaşi an!“ (gâl-gâl), îmi vărsa în pahar ultimele picături de vin din prima sticlă (alesese trei diferite, dintre care două de vin roşu pe care le destupase şi le astupase imediat, ducându-le la loc în pivniţă…) – chicotea în barbă ascultând, pentru a mia oară, poate, sfârşitul începutului poveştii lor.

Deci îi acceptase invitaţia şi o distrase toată seara, însă nu numai, o şi emoţionase, intrigase, apoi se lăsase condus până acasă (la ea era dificil, fiindcă un încornorat în devenire pândea pe vizor), înainte să-şi ia la revedere brusc, ridicându-se pe vârful picioarelor ca s-o poată săruta.

„Alice, micuţa mea Alice“, a anunţat-o el strângându-i mâinile lungi în mâinile lui scurte, „prefer să te previn imediat: n-o să fie o relaţie uşoară… Am patruzeci şi cinci de ani, sunt un bărbat în vârstă şi locuiesc încă cu maică-mea… Dar ai încredere în mine, în ziua în care o să ţi-o prezint, o să ne ducem cu tot cu copil, astfel încât să fie mult prea ocupată să-i caute asemănări cu mine ca să-ţi reproşeze că nu eşti evreică.“ Ea îndoise genunchii ca să-i poată întinde celălalt obraz şi totul se petrecuse exact cum fusese prevăzut, numai că după atâţia ani, adică în seara asta, ea încă nu-şi revenise! Cu o expresie glumeaţă şi cu mâinile împreunate, juca pentru mine această scenă absurdă, imitând gravitatea neaşteptată a vocii lui: „Alice… Micuţa mea Alice… N-o să fie o relaţie uşoară…“, şi râdea. Râdea încă, ciocnind cu noi, când îşi amintea de amintirea acelei dulci nebunii.

Madeleine şi Misia – le descopeream prenumele odată cu „modalul de utilizare“ (?) al cadoului meu – aproape că se căţăraseră cu totul pe mine şi mă ascultau în tăcere.

— Deci, apăsaţi pe butonul ăsta… Gura asta micuţă, uite-aşa… Şi când se aprinde lumina verde, vă înregistraţi numele mic. Sau ce vreţi voi, de fapt… Vă închipuiţi ce v-ar spune brelocul vostru dacă v-ar striga de-adevăratelea. De exemplu: „Misia! Găseşte-mă!“ sau „Misia! Sunt aici!“. Şi după aceea apăsaţi din nou pe acelaşi buton aşa, iar în ziua când îl pierdeţi, bateţi din palme şi el vă va repeta exact ce aţi înregistrat. E practic, nu?

— Şi după aceea?

— Şi după aceea… ăăă… şi după aceea, nu mai ştiu… După aceea nu vă mai rămâne decât să le încercaţi! Fiecare înregistrează ce vrea, îi dă brelocul surorii ei să-l ascundă cât poate mai bine şi prima care-l găseşte pe al ei câştigă!

(Ei, mă pricep la copii, aşa-i? Naiba să mă ia dacă reuşesc să-mi revin.)

— Ce câştigă?

— Biciul cu nouă cozi, a zbierat tatăl, biciul cu nouă cozi şi două fese însângerate.

Şi micii şoricei au fugit chiţăind şi mai tare.

Nu mai ştiu cum am ajuns să discutăm despre aşa ceva, dar tocmai stăteam la taclale despre designerii brazilieni de mobilier din anii ’50-’60, Caldas, Tenreiro, Sérgio Rodrigues etc., în timp ce Isaac (care ştia totul despre toate, care cunoştea pe toată lumea, care nu spunea niciodată ceva convenţional şi care, iar ăsta era cel mai înviorător lucru, nu vorbea niciodată despre bani, speculaţii, recorduri de vânzări şi despre toate anecdotele alea lăudăroase care omoară fără încetare discuţiile despre artă şi mai ales pe cele despre design) îmi întindea pahare şi farfurii pe care eu le aranjam cu stângăcie în maşina lor de spălat vase, când deodată salve de „Pârţ de cuc“ şi „Pârţ de bucă“ metalice şi nazale, venind din capătul holului, au început să răsune, să răsune, să răsune, SĂ RĂSUNE DIN CE ÎN CE MAI TARE în întreg apartamentul.

Scato, allegro, crescendo, vivacissimo!

Brelocurile păreau bine ascunse şi cele două micuţe scumpe – prea dezlănţuite ca să se mai obosească să le caute.

Băteau din palme, pândeau un răspuns şi râdeau copios, aplaudând din nou constanţa şi încăpăţânarea papagalilor lor asiatici grosieri, care începeau iarăşi tărăboiul, încă şi mai zgomotos.

Alice râdea pentru că fetele erau la fel de prostuţe ca ea, Isaac clătina din cap cu disperare, fiindcă era disperat, el, fiul unic jertfit, închis în gineceul ăla pentru fetiţe, iar eu nu-mi credeam urechilor: cum puteau nişte fiinţe atât de inocente, cu trupuri aşa de mititele şi glasuri aşa de cristaline, să scoată din ele atâtea hohote de râs şi aşa de extraordinare?

*

Nu s-a pus nici o clipă întrebarea dacă rămân sau nu la cină. Adică n-a fost rostită. Pe faţa de masă albă pe care Alice tocmai o întinsese aplecându-se spre mine (ahhh… foşnetul pânzei de in sub atingerea palmei ei… şi cămaşa ei uşor desfăcută… şi… şi… şi luciul mătăsos al sutienului ei… şi… ăăă… of, inima mea… cum se făcea miş-fărâmiş…), pe faţa de masă, spuneam, Isaac aranja trei tacâmuri, continuând să-mi povestească despre Brazilia lui Oscar Niemeyer, aşa cum o descoperise în 1976.

Îşi amintea de catedrală, de mărimea şi acustica ei, de absenţa lui Dumnezeu, prea intimidat şi pierdut înăuntrul ei, căuta pâinea, tăind-o, îmi descria Curtea supremă şi ministerele întrebând în acelaşi timp dacă trebuie să pună farfurii pentru supă, îi părea rău că nu pusesem niciodată piciorul în Place du Colonel-Fabien, se oferea să-mi fie ghid într-o zi şi scotea un şervet curat pentru mine.

În loc să fiu amantul soţiei, aş fi putut să fiu fiul lui…

— Eşti obosit, s-a întrerupt el dintr-odată, iar eu te plictisesc de moarte cu toate istoriile mele, nu-i aşa?

— Deloc! Deloc! Dimpotrivă!

Dacă mă frecam aşa la ochi nu e pentru că îmi era somn, ci ca să-mi şterg lacrimile pe ascuns.

Fără succes.

Cu cât îi frecam mai tare, cu atât se umpleau mai repede de lacrimi.

Ce imbecil!

Glumeam. Ziceam că-i de la vin. Că vinul e sărat ca apa mării. Vina era, lucru dovedit, a emanaţiilor de granit ce îţi măcinau sufletul, a calvarurilor, a ex-voto-urilor, a mareelor înalte… Faimoasa *saudade*[7] din Côtes d’Armor…

Bineînţeles, nu păcăleam pe nimeni. Era doar faptul că la ora aia mă dezgheţasem de tot şi că, recăpătându-mi elasticitatea, lăsam un pic de apă, asta-i tot.

Hai, hai… Circulaţi. Tuturor ni se întâmplă să ne tragă-n piept propriul suflet, nu-i aşa? Balonaşul ăla… nenorocitul ăla care urcă la suprafaţă pe nepusă masă ca să-ţi aducă aminte că viaţa ta nu se ridică la înălţime şi că te pierzi în visuri absurde, prea mari pentru tine. Dacă sunt oameni cărora nu li s-a întâmplat aşa ceva înseamnă că au renunţat. Sau, şi mai bine, mult mai bine şi mult mai comod: că n-au simţit niciodată nevoia să se măsoare cu… ştiu şi eu… să se cântărească pur şi simplu, să se măsoare din cap până-n

picioare. Doamne, cum îi mai invidiam. Şi cu cât mergeam mai departe, cu atât simţeam mai tare că ei, ceilalţi oameni, sunt aproape toţi aşa şi că eu mi-s un idiot. Parcă mă ascultam pişându-mă pe frunze moarte.

Dar nu era genul meu, sunt convins. Mie nu-mi place să mă plâng. În copilărie nu eram deloc aşa. Chestia e că nu ştiu unde sunt în viaţa mea… Şi nu vreau să zic în *viaţă*, ci în viaţa *mea*. Vârsta mea, tinereţea mea inutilă, diploma mea care nu impresionează pe nimeni, slujba mea de doi bani, cele şaizeci de puncte ale lui Mélanie, falsele ei sărutări ce clipesc în gol, părinţii mei… Părinţii mei pe care nu mai îndrăzneam să-i sun, părinţii mei care nu mai îndrăzneau să mă sune, părinţii mei care îmi fuseseră mereu atât de aproape şi care nu mai aveau altceva să-mi ofere pentru moment decât discreţia lor.

Oribil.

Diversiune:

Într-o zi când o însoţeam la mormântul fiului ei (fratele mai mare al mamei, ultimul marinar-pescar din familie), bunica Saint-Quay mi-a explicat că fericirea o recunoşti după zgomotul pe care-l face plecând. Trebuie să fi avut vreo zece-unşpe ani şi tocmai mi se furaseră cheia şi briceagul, aşa că am înţeles cât se poate de clar ce voia să zică.

Ei, cu iubirea, treaba stă tocmai pe dos. Iubirea o recunoşti după larma pe care-o face sosind. Pentru mine, de pildă, a fost de-ajuns ca un om drăguţ, nostim şi cultivat, un vecin de bloc pe care abia dacă îl cunoşteam, să-mi pună în faţă un pahar, o farfurie, o furculiţă şi un cuţit ca să crăp pe la încheieturi.

De parcă tipul ăsta ar fi înfipt o pană în cea mai tainică breşă a mea şi îmi dădea ocol liniştit, cu un cric imens în mână.

Iubirea.

Brusc, o înţelegeam pe Alice. Da, înţelegeam de ce intrase în panică atât de tare în acea primă zi din La Samaritaine, când ridicase capul şi crezuse că l-a pierdut pentru totdeauna. Da, înţelegeam de ce o luase la fugă ca o nebună şi îl agăţase pe stradă.

Dacă-l prinsese de braţ atât de brutal nu era ca să-l forţeze să se întoarcă, ci pentru că se agăţa de el. Şi tocmai asta mă făcea să dau apă la şoareci, gestul ei: pământ solid.

— Alice, micuţa mea… Băiatul ăsta moare de foame…

— Fetele au şcoală mâine, ar fi bine să le culcăm mai întâi, s-a strâmbat ea.

În depărtare, momentele de linişte (perioadele de înregistrare) alternau cu cele de curată nebunie (v-aţi ascunselea în ultima zi de şcoală şi alte sloganuri stupide atât de asurzitoare, că păreau desprinse din savanele africane).

— Ar fi avut şcoală, s-a corectat ea, bun, păi, la masă, atunci. Am o supă-cremă de dovleac cu castane care ar trebui să ne ridice drăguţul ăsta de moral breton.

— Ţâţe de piton.

Tăcere adâncă – de parcă un înger s-ar fi prăbuşit din înaltul cerului.

— O, vă rog, nu mă mai priviţi amândoi aşa! Am şi eu dreptul să mă prostesc un picuţ, nu?

Isaac mi-a arătat unde e baia şi m-am dus să mă spăl pe mâini.

În afară de camera fetelor, rozalie şi sclipitoare la capătul holului, restul apartamentului, cel puţin ce reuşeam să zăresc, era gol. Nu tu covoare, mobile, veioze, perdele, absolut nimic, numai nişte pereţi goi. Ciudată senzaţie. Ca şi cum viaţa de pe întreaga planetă s-ar fi refugiat în bucătărie.

— Vă mutaţi? am întrebat despăturindu-mi şervetul.

Nu, nu, era doar o chestie ca să-ţi odihneşti ochii. Aveau o fermă veche în sud unde plecau cât de des puteau şi care era ticsită până la refuz de o adunătură de vechituri sentimentale. Dar aici, odată ieşit din bucătărie, nimic nu trebuia să-i amintească lui Isaac de muncă.

— O cameră pentru fete, o bucătărie pentru familie, o canapea pentru muzică şi un pat pentru dragoste! s-a împăunat el.

Alice a spus că ei îi convenea, înţelegea, aprecia chiar. Şi că avea un pat minunat. Imens. Un transatlantic.

(Un transatlantic…) (Femeia asta avea darul să erotizeze întruna totul cu un aer absolut inocent.) (Era extenuant.) (Etimologic vorbind.) (Te storcea de puteri.)

*

Strălucirea lumânărilor, supa cremoasă, miezul de pâine, filet mignon-ul, orezul sălbatic, chutney-ul de casă, vinul, vinul ăla care te învăluia încet-

încet, care te însufleţea, eliberându-te în acelaşi timp de tine, care îţi mergea la suflet, ţipetele puştoaicelor, din ce în ce mai îndepărtate şi mai potolite (după mama lor, nu era nimic întâmplător în asta) (se făceau uitate pentru că-şi închipuiau că uitaserăm de ele, tocmai) (să fie oare posibil?) (fetele sunt deja atât de şirete, la o vârstă atât de fragedă?) (nu…) (haide…) (mai lasă-mi câteva iluzii, domnule călău…), cursul conversaţiei noastre, râsetele, provocările, dezbaterile, dezacordurile şi acordurile, ştiam deja că n-o să-mi mai amintesc nimic din toate astea (aveam să fiu, eram deja, mult prea vesel), dar că nici n-o să uit nimic. Că seara asta o să-mi ţină loc de cursor, de Iisus Hristos. Că de-acum o să existe un „înainte“ şi un „după“ şi că Alice şi Isaac – şi era încă ceva foarte confuz, însă se afla acolo şi era singura mea certitudine în ceţurile alcoolului şi bunei dispoziţii – deveniseră etalonul meu.

Şi deja îmi era frică.

Deja presimţeam că mahmureala avea să fie de neînvins.

În balamucul ăla, sărind de la una la alta şi pe urmă la desert, am vorbit despre meseria ei (profesoară de dans) (deci asta era…) (ce corp drăguţ trebuia să aibă…), despre Michael Jackson, Carolyn Carlson, Pina Bausch, Dominique Mercy, piaţa Châtelet, Broadway, Suresnes şi Stanley Donen (o rugam să-mi dea apa, pâinea, piperul, sarea, untul şi cine mai ştie ce pentru simpla plăcere de a-i vedea braţul întinzându-se), despre mama ei, pianistă într-un conservator de muzică clasică, despre mama ei care-şi petrecuse cei mai buni ani din viaţă privind cum îşi iau zborul tinerele ei eleve şi care murise anul trecut, mâhnită că interpreta atât de „stângaci“ „ultima sa fugă“, despre cancer, boală, institutul Gustave-Roussy şi despre meritele imense ale medicilor şi ale tuturor infirmierelor de care nimeni nu vorbea vreodată, despre acele momente din viaţă când tristeţea te năpădeşte dintr-odată, despre paradisurile verzi ale copilăriei care nu erau chiar atât de verzi, despre paradis pur şi simplu, despre Dumnezeu, despre misterele şi contradicţiile sale, despre filmul pe care ar fi trebuit să-l văd în seara asta, despre scena aia de neuitat în care părinţii hotărăsc să-şi ia ochii de la fiul lor pentru a-l elibera de povara de-a fi fiul lor, despre părinţii mei, despre maşina de colecţie pe care tata o repara cu atâta pasiune şi cu intermitenţe de mai bine de patruzeci de ani şi pe care promisese s-o termine pentru nunta soră-mii, despre sora mea care divorţase între timp şi nepoata mea, care preluase dintr-odată pe firavii ei umeri tatuaţi marea speranţă a

bunelului şi a Fiatului Balilla cu dungă albă, despre cartier, magazine, despre brutăreasa care ne vorbea atât de urât şi care, când se întorcea, lăsa adesea să se vadă urme de mâini albe de făină pe fundul uriaş, despre şcoală, despre muzică, cu care copiii nu se întâlneau niciodată la vârsta când aveau cea mai mare nevoie de ea şi când ar fi fost atât de uşor pentru ei s-o înveţe amuzându-se, despre haosul ăsta, despre revoluţiile astea pe care ar trebui să avem curajul să le facem (Alice îmi povestea că ea şi unul dintre prietenii ei, percuţionist, se duceau cu schimbul prin creşe şi grădiniţe o dată pe săptămână ca să le facă cunoştinţă micuţilor cu instrumentele muzicale, un trianglu, un mic güiro, nişte maracas… şi adăuga că nu era nimic mai liniştitor pe lume decât să vezi un bebeluş deschizând ochii larg când îi zornăie un baston de ploaie la ureche), despre teoria lui Isaac după care viaţa, nu trebuie să uit asta, nu se ţine decât într-un fir de aţă – înţelesese lucrul ăsta foarte devreme, la vârsta raţiunii, să zicem, când era somat să-şi silabisească numele de familie şi în jurul lui, tot timpul şi oriunde s-ar fi aflat, lumina se schimba după cum punea un punct sau două pe *i* –, despre cinismul, reculul, despre forţa, în fine, pe care o asemenea revelaţie i le sădise în trup, un punct… un punct sau două… pentru un copil era ceva năucitor, despre Stravinski, Diaghilev, despre pisica lor, pe care o primiseră cadou de la vecinii din sud şi care ave a un akcent sudic când mieuna, *miao!*, despre gustul diferit al biscuiţilor Chamonix din copilăria noastră şi cel din ziua de azi – la fel şi al biscuiţilor Figolu – oare noi ne schimbaserăm sau reţeta după care îi făceau?, despre Mansart, Prince de Ligne, tâmplărie artizanală, feronerie şi cărţile publicate de Editura Vial, despre Bauhaus, micul circ al lui Calder şi signalectica metroului din Berlin.

Printre altele.

Restul e cam în ceaţă.

La un moment dat, Alice a plecat să culce fetele şi nu m-am putut abţine să-mi întreb gazda dacă era adevărat. Dacă povestea pe care mi-o spuseseră adineaori era adevărată. Felul cum se întâlniseră şi aşa mai departe.

— Ce?

— Nu, serios…, m-am bâlbâit eu, chiar i-ai… chiar i-ai vorbit despre un copil în seara aia? În faţa uşii tale? Deşi abia o cunoşteai?

Ce zâmbet frumos mi-a aruncat atunci. Ochii i-au dispărut şi fiecare fir din barbă i s-a răsucit de plăcere. Le-a mângâiat ca să le netezească, s-a aplecat înainte şi mi-a mărturisit cu glas scăzut:

— Yann… Tinere prieten… Sigur că o cunoşteam. Oamenii pe care îi iubeşti nu-i întâlneşti, pur şi simplu îi recunoşti. Nu ştii asta?

— Ăăă… nu.

— Ei, ţi-o spun eu.

S-a întunecat la faţă şi a adăugat, privind în fundul paharului:

— Ştii… când am întâlnit-o pe Alice, eram… eram… un om foarte bolnav. Chiar aveam patruzeci şi cinci de ani, eram burlac şi locuiam cu părinţii. Mă rog… cu mama… Cum să-ţi explic? Eşti un jucător împătimit?

— Cum?

— Nu vorbesc de şeptică sau de alte porcării, vorbesc de suferinţă şi dependenţă. De jocuri cu câştiguri imense şi majusculă: cazinou, pocher, curse de cai…

— Nu.

— Atunci mă îndoiesc foarte tare că poţi înţelege…

Şi-a pus paharul pe masă şi a continuat, fără să se mai uite în ochii mei:

— Eram… un vânător… Sau, mai degrabă, un câine… Da, asta e, un câine… Un câine de vânătoare… Tot timpul neliniştit, tot timpul în alertă, tot timpul scheunând, zgrepţănând, scormonind prin cotloane… Obsedat să scoată vânatul din bârlog, să-l hăituiască, să-l aducă… Nici nu-ţi închipui cine eram, Yann, sau ce eram, ar trebui să spun. Nu, nici nu-ţi închipui… Puteam să străbat mii de kilometri fără oprire şi fără somn, puteam să stau nemâncat şi să mă abţin să mă piş zile întregi… Puteam să traversez Europa împins de-o intuiţie, numai la gândul unei ştampile sau semnături ori la vaga promisiune, poate, poate, a unei asemenea curburi a coloanei vertebrale sau a unui fel de-a picta norii ca ăsta… La certitudinea că exista pe undeva, în Polonia, la Vierzon, la Anvers sau mai ştiu eu unde un lac de zgâriat, un plafon fals de scos, o draperie de ridicat. Mii şi mii de kilometri ca să-mi dau seama de la prima privire că mă rătăcisem şi că, repejor!, trebuia s-o iau iarăşi din loc!, fiindcă pierdusem deja mult prea mult timp şi riscam să mi-o ia cineva înainte la altă afacere dacă mai rămâneam acolo fie şi o secundă în plus!

Tăcere.

— Mi-am pierdut somnul, decenţa, conştiinţa altor oameni vii… Se spune că vânătorii simt gustul sângelui în gură, eu, când scrâşneam din dinţi, simţeam doar praful din sălile de licitaţii, mirosurile de ceară, lac, tapiţerie, păr de cal vechi. Şi cele de transpiraţie, de frică, de mici pârţuri silenţioase care anunţă o diaree groaznică, respiraţiile fetide ale tuturor ţicniţilor de babalâci care o iau razna pentru portretul vreunei demoazele cu păr roşu tiţian, dar îşi lasă dinţii să putrezească în gură… da, eu simţeam mirosul de benzină de pe ţeava de eşapament a camioanelor, de bancnote repejor numărate şi băgate în buzunar, de case îndoliate, de familii învrăjbite, de vizite în ospicii diabolice sau în castele aflate la strâmtoare… decăzute, triste şi în curând despuiate de toate… mirosul morţii care plana asupra anumitor reşedinţe particulare, al anumitor amatori pe care îi cunoşteam sau al anumitor colecţionari care, ştiam bine, mă cunoşteau pe mine. Strigătele conducătorului licitaţiei, zgomotul sec al ciocanului, adjudecările, anunţurile de deces din cotidiene, confidenţele lăsate să cadă odată cu scrumul unui trabuc, camera savoiarzilor, orele petrecute la masă cu bătrâni notari de provincie, cititul din *Gazette* când conduceam ca să câştig timp, sforţările de a fi mână de fier cu transportatorii, mafia experţilor, avioanele, târgurile, bienalele… Nu ştiu dacă ai citit poveşti despre vânători de blănuri, braconieri sau vânători Sioux în copilărie, Yann. Toate poveştile astea de vânătoare, de hăituire, de safari halucinante… Ahab şi balena lui, Huston şi elefantul lui, Eichmann şi evreii lui… Le-ai citit?

— Nu.

— Toţi… Toţi nişte oameni foarte bolnavi… Ca mine.

Zâmbea şi mă privea din nou în ochi.

După ce ne-a mai turnat puţin vin, pe care de-acum mai mult îl savuram decât îl beam, a continuat:

— Străbunicul era negustor, bunicul era negustor, la fel şi unchiul şi tata, iar odrasla lui i-a călcat pe urme. Prepelicarii Moïse, câini de vânătoare din tată-n fiu! (Râsete.) Ştii de ce s-a întors unchiul meu din lagăr? Fiindcă voia să-i aducă o scrumieră din cristal de Boemia logodnicei lui. Abia o putea ridica, şi n-a mai trăit mult, dar s-a întors cu ea! Ei, când am întâlnit-o pe Alice, eram la fel ca el. O fantomă, un suflet descărnat cu ochi goi şi deja stinşi, însă care aducea marfă, la naiba! Care nu se întorcea cu mâinile goale!

Tăcere. Tăcere lungă.

— Şi după aceea? am îndrăznit eu să întreb ca să-l aduc pe calea cea bună.

— După aceea? Nimic… După aceea: Alice.

Zâmbet ghiduş.

— Ei, hai, vecine, hai… Nu te mai zgâi la mine cu gura căscată ca un copil de cor. Ţi-am spus că am un ochi bun. Un ochi infailibil. Şi am văzut-o, privirea pe care i-ai aruncat-o adineaori pe palier, când a apărut în spatele meu, am văzut-o! Sincer, acum, ce aş mai putea să-ţi spun despre ea, ce lucru care să nu-ţi fi plăcut deja?

Pusese întrebarea asta cu o voce foarte blândă, aşa că-mi muşcam buzele ca să nu dau iar apă la şoareci.

Din cauza menhirelor din Pergat, a procentajelor mari, a briceagului meu Opinel şi aşa mai departe.

Covârşitor.

Din fericire, sau poate din delicateţe, s-a apucat iarăşi să facă pe cabotinul:

— Ştii, era o provocare dată naibii pentru maică-mea să găsească nişte chiloţi care să-i placă! Chiloţi modelatori, asta era fixaţia ei, îmi aduc aminte. Ca să zic aşa, am avut destul timp s-o observ pe această tânără femeie – dansatoare, puteam să bag mâna-n foc – pe furiş în timp ce se uita la desuuri din ce în ce mai apetisante şi le cântărea încruntând din sprâncene, ca şi cum ar fi fost tot atâtea cartuşe sau praf de puşcă. Mina ei serioasă mă intriga şi gâtul deja mă… gâtul, felul în care îşi ţinea capul, alura ei… Desigur, în cele din urmă a simţit că o priveam. A ridicat capul, s-a uitat la mine, apoi la mama, apoi din nou la mine şi ne-a zâmbit cu căldură, punând repede la loc dantelele de teamă să nu ne şocheze. Şi atunci, Yann, în clipa aia, am murit şi am înviat. Ai zice că-i doar o expresie, corect? Ai zice că romanţez, însă ţi-o spun ţie fiindcă tu poţi să înţelegi şi că deja îmi eşti drag, e adevărul gol-goluţ. Off / On. Tocmai mă deconectasem şi mă reconectasem cât ai clipi.

După migdale, îmi curăţa şi mie clementine. Inspecta fiecare bucată şi îndepărta cu delicateţe toate filamentele albe înainte să le aşeze în şir indian în farfuria mea.

— Atunci…, a oftat el, atunci, mi-am zis: ei, amice, cu aşa o bucăţică drăguţă nu te întâlneşti de două ori… şi sângele meu de bătrân Moïse, al meu şi al altor trei generaţii de vânători înaintea mea, a început să fiarbă.

Dacă minunea asta ne trecea pe lângă nas, dacă mi-o sufla altcineva înainte, n-aveam decât să-mi iau adio. Da, dar cum să fac, ai? Deja se răsucea pe călcâie, iar maică-mea, *oï, oï*, începea să-mi mormăie kadişul de zile rele, blestemându-l pe fiu-său, propriile fese, pe Cel de Sus. A, îmi era rău! De unde colanţii roz… Un lucru am învăţat în meseria mea, şi îmi închipui că e valabil pentru toate ocaziile când hazardul are chef să se amuze şi el un pic… Vine un moment când trebuie să provoci destinul. Să-l provoci în sensul că-l *sfidezi*. Da, vine întotdeauna un moment când trebuie să-ţi apuci norocul de ceafă şi să încerci să-l întorci în favoarea ta mizând totul pe el. Toate jetoanele, tot mălaiul, toate lucrurile care pot fi vândute la licitaţie. Confortul, pensia, respectul semenilor, demnitatea ta, *totul*. În asemenea cazuri, nu e „Ajută-te singur şi Domnul te va ajuta“, ci „Distrează-l şi poate că Domnul te va răsplăti“. Am ieşit din cabina aia de probă ca şi cum aş fi jucat o mână la pocher, ca şi cum aş fi mizat pe însăşi viaţa mea, *doar ca să văd ce pot*, şi m-am lansat într-un soi de parodie ridicolă a Sophiei Loren, având mare grijă să evit privirea consternată a maică-mii, care se ţinea de coapsele de plastic ale unui manechin Eminence ca să nu cadă pe spate. Steaua mea a râs şi credeam că am cucerit-o – dar nu. Iat-o îndreptându-se deja spre raionul de portjartiere…

S-a întrerupt şi a zâmbit. De departe, din capătul holului, ajungeau până la noi frânturi din vocea lui Alice, care le citea o poveste fetelor.

— Ce speram, ai? Ea era aşa de tânără şi frumoasă, iar eu – aşa de bătrân şi urât… Şi ridicol pe deasupra! În chiloţi! În chiloţi sub colanţii violet, cu labele mele scurte, Ludovic al XV-lea, strâmbe şi păroase. Ce speram? S-o seduc? M-am îmbrăcat la loc, învins, însă nu deznădăjduit. La urma urmelor, o făcusem să râdă. Şi-apoi, adevăraţii campioni la Jocul Hazardului au o calitate pe care trebuie s-o recunoşti: ne place să câştigăm, dar ştim şi să pierdem. Un adevărat jucător e fairplay…

S-a ridicat, a umplut cu apă un ibric şi l-a pus pe foc înainte să continue:

— Eram pe stradă, cu pacostea de maică-mea agăţată de braţ şi amintirea frumoasei mele balerine în faţa ochilor şi mă… mă simţeam trist. Adevărat, murisem şi înviasem, însă mă întrebam sincer de ce, având în vedere că noua mea viaţă părea şi mai puţin amuzantă decât cea dinainte… Şi maică-mea era încă acolo, pe deasupra! Dar, mai ales, eram foarte contrariat. Desuurile la care se uitase nu i s-ar fi potrivit deloc… Vezi tu, când ai un asemenea corp, îl îmbraci în bumbac şi mătase, nu în nailonul ăla

oribil… Oftam, mă apăram de văicărelile bătrânei Jacqueline închipuindu-mi în ce furouri şi alte neglijeuri scumpe aş fi îmbrăcat-o eu dacă m-ar fi lăsat s-o iubesc şi aş… Pe scurt, visam cu ochii deschişi, în agonie, când m-am pierdut echilibrul. Şi uite-o acolo, trăgându-mă de braţ mai-mai să mi-l smulgă din umăr, prostuţa!

Turnând apa clocotită într-un vechi ceainic plin cu frunze de tei, mi-a aruncat al doilea cel mai frumos zâmbet al serii.

— Ce noroc! am murmurat.

— Da, adevărat, dar… să ştii că nu-i deloc uşor să tragi pe tine o pereche de colanţi de femei…

— Nu mă gândeam numai la tine, ci la amândoi. Ce noroc!

— Da…

Tăcere.

— Uite… Fiindcă e vorba de tine, a continuat el, fiindcă e vorba de tine şi de momentul ăsta, o să-ţi mărturisesc ceva ce n-am mai îndrăznit să spun nimănui. Bineînţeles, maică-mea trăieşte încă, bineînţeles. M-a pisat la cap cu moartea ei iminentă de când m-am născut, m-a traumatizat toată copilăria cu chestia asta, toată viaţa mea de adult a fost marcată de şantajele şi falsele ei alarme că dă colţul, iar astăzi ştiu că o să mă îngroape. Că o să ne îngroape pe toţi… Şi e foarte bine aşa. Însă acum e o femeie bătrână. Da, o femeie foarte bătrână care abia merge, nu mai aude nimic şi nu mai vede aproape deloc. Cu toate astea, cu toate astea… în fiecare joi lăsată de la Dumnezeu, în fiecare joi, auzi?, o scot la prânz într-un mic bistrou puţin mai jos de casa ei şi în fiecare joi, după cafea, a devenit deja un ritual, mergem cu paşi mărunţi până pe Allée des Justes[8], aproape de podul Louis-Philippe. Ne mişcăm încet, abia păşim, ne târâm de-a dreptul, ea se agaţă de braţul meu, eu o sprijin, o ţin, o car aproape, picioarele o dor, crizele de reumatism o chinuie ca pe-o martiră, vecinii o omoară cu zile, femeia care-o ajută la curăţenie o termină, poştăriţa cea nouă o s-o aducă la nebunie, televizorul o otrăveşte, toată lumea o persecută şi de data asta, de data asta, nu mai e nici o îndoială: a sfârşit-o cu viaţa. De data asta, simte ea, de data asta, dragul meu, o să mor de-adevăratelea, ştii… Şi eu o cred pe cuvânt, te gândeşti, după atâta vreme! Dar când ajungem acolo, încetează să se mai plângă şi tace în sfârşit. Tace fiindcă aşteaptă să-i citesc, încă o dată, numele gravate în piatră ale tuturor oamenilor ălora. Numele *şi* prenumele. Fireşte, în fiecare joi, mă execut şi, în timp ce-i strig la ureche această scurtă litanie laică, simt, simt fizic, cum povara ce-mi apasă antebraţul devine mai

uşoară. Brusc emoţionată, cu privirea plină de duioşie şi arborând din nou un surâs angelic, iat-o pe bătrâna Jacquot că îşi ridică umerii şi-şi îndreaptă spinarea… Şi-atunci, exact ca pe ecranul unui telefon, le văd. Îi văd în pupilele albite de cataractă micile liniuţe ale bateriei interne cum cresc şi se înmulţesc pe măsură ce se înşiră numele. După o clipă, îşi aduce aminte că o dor picioarele şi pornim înapoi la fel de încet cum am venit. La fel de încet, însă mult mai vitejeşte! Fiindcă oamenii ăia au existat şi au făcut ce-au făcut, într-adevăr, o să fie greu, dar bine… hai… pentru ei… şi mai ales pentru mine, vrea să încerce să mai trăiască măcar o săptămână acolo… Ei, vezi tu, Alice, chipul lui Alice, are acelaşi efect asupra mea…

Tăcere.

Ce-ai mai putea spune după asta?

Voi, nu ştiu. Eu îmi ţin gura.

— Dar, ştii… adevărata cheie a fericirii, cred, e să râzi, să râzi împreună cu celălalt. Când Gabrielle, mama ei, a murit, a fost cumplit, fiindcă nu mai reuşeam s-o fac pe iubita mea să râdă. N-am mai fost atât de nefericit în viaţa mea, cu toate că, te asigur, vin dintr-o familie care se pricepe al naibii de bine la nefericire! Cu mine e simplu, pentru că am fost obişnuit de mic cu milităria şi cu lipsurile, însă cu ea e altceva, am încercat totul şi… degeaba, zâmbea, sigur, însă nu mai râdea. Din fericire, a adăugat el foindu-se ca o fetişcană, din fericire mai aveam o mică armă secretă în rezervă…

— Ce-ai făcut?

— Secret, Yann, secret…, a zis el făcând mutre drept singur răspuns.

— Ce-i mai povesteşti acum? s-a neliniştit Alice, care tocmai ni se alăturase. Du-te mai degrabă şi sărută-ţi fetele de noapte bună… Şi tu, Yann. Au insistat să te duci şi tu, închipuie-ţi…

Ooo…

Ce mândru eram…

— Dar, fii atent, a adăugat ea ridicând arătătorul, gata cu prostelile pe seara asta, da?

Când am intrat în camera lor, fetiţa cea mică dormea deja, iar Madeleine nu aştepta decât sărutarea noastră ca să adoarmă şi ea.

— Ştii ce sunt nevoit să fac ca să-mi pot săruta fetele? a bombănit el îndreptându-se de spate.

— Nu.

— Sunt silit să-mi spăl barba cu şampon pentru bebeluşi şi pe urmă s-o frecţionez cu un soi de loţiune de descâlcit care miroase a vanilie sintetică. E culmea culmilor… Îţi dai seama ce coşmar trăiesc?

Zâmbeam.

— Nu reuşesc să-ţi plâng de milă, Isaac.

— Şi-n plus, tu nu reuşeşti să-mi plângi de milă…

*

Când ne-am întors în bucătărie, Alice ţinea în mâini o ceaşcă aburindă.

Şi-a sărutat soţul pe frunte, mulţumindu-i că se gândise la ea, după care ne-a anunţat că îi pare rău să ne părăsească aşa, însă e obosită şi nu visează decât să se întindă.

(N-a zis „să se culce“, ci „să se întindă“ şi chestia asta m-a dat gata iar.) (Şi de parcă n-ar fi fost de-ajuns, în timp ce rostea vorbele astea, a tras de un ac de păr lung cu care îşi prinsese cocul, a scuturat din cap şi, ooo… era cu totul alta. O Alice cu plete.) (Mai dulce şi mai puţin impresionantă.) (Deja goală, ca să zic aşa…) (Şi în timp ce bâiguiam „ah“-uri, „oh“-uri şi „ăăă“-uri şi nu mai ştiu ce chestii şi mai sclipitoare, simţeam privirea ironică a iubitului ei sfredelindu-mi spinarea, chiar între omoplaţi.)

Cred că ea se aştepta s-o sărut de noapte bună, dar fiindcă eram mult prea extenuat ca să mă mai pot apleca în faţă, până la urmă mi-a întins mâna.

(Pe care i-am strâns-o şi care era foarte caldă.)

(Ăăă… de la ceai, îmi închipui.)

Deşi n-aveam nici un chef să plec, bruma de decenţă pe care alcoolul n-o distrusese în mine m-a făcut să mă îndrept, cam fără tragere de inimă, spre haina mea şi spre drumul purgatoriului.

— Ei… Yann, s-a văicărit Isaac, doar nu mă laşi să spăl vasele singur!

Doamne, îl adoram pe acest mic Mişa pitoresc.

Îl adoram.

— Hai, aşază-te la loc. Oricum, nici nu ţi-ai terminat clementina! Ce-i cu risipa asta?

*

În drum spre dormitor, Alice stinsese toate luminile, aşa că acum stăteam în bucătăria luminată doar de strălucirea lumânărilor şi de cea, mai vagă, a amintirii oraşului, care pătrundea prin fereastră.

Am rămas aşa, fără să vorbim, câteva clipe bune. Ne goleam paharele cât puteam de încet şi reflectam la experienţa prin care tocmai trecuserăm. Eram amândoi destul de chercheliţi şi de pleoştiţi în întuneric. El se aşezase din nou pe taburet şi stătea rezemat de perete, iar eu îmi mutasem scaunul cu 45° ca să-l pot imita. Auzeam în depărtare zgomotul abluţiunilor unei tinere femei şi visam.

Probabil că ne gândeam la acelaşi lucru: că petrecuserăm câteva clipe frumoase împreună şi că eram foarte norocoşi. Mă rog, eu la asta mă gândeam. Şi că ea se spăla cam repede pe dinţi, nu?

— Câţi ani ai? m-a întrebat el din senin.

— Douăzeci şi şase.

— Nu te-am mai văzut până acum. O cunoşteam pe doamna în vârstă care locuia în apartamentul în care stai tu, însă a plecat în provincie, cred…

— Da, era strămătuşa… prietenei mele. Ne-am mutat în apartamentul ei în luna octombrie.

Tăcere.

— Ai douăzeci şi şase de ani şi locuieşti în apartamentul strămătuşii unei tinere căreia nici măcar nu i-ai rostit numele

A spus cuvintele astea cu o voce absolut plată şi fără să pună nici un semn de punctuaţie. Suna groaznic.

N-am zis nimic.

— Al unei tinere fără nume, însă cu nişte idei foarte ferme despre curăţenia în curte şi locul cărucioarelor sub scară.

Ah… Vorbeam cu siguranţă despre aceeaşi persoană…

O spusese fără ironie sau agresivitate…

Doar o spusese, pur şi simplu. M-am întins după pahar, fiindcă dintr-odată mi se uscase puţin gâtlejul.

— Yann?

— Da.

— Cum o cheamă pe prietena ta?

— Mélanie.

— Mélanie… Bine-ai venit, Mélanie, a murmurat adresându-se unei fantome pierdute între aragaz şi chiuvetă. Uite, fiindcă eşti aici, trebuie să-ţi spun, domnişoară mereu un picuţ grăbită, că treburile astea cu pubelele şi furtunurile de grădină prost răsucite nu prea contează. Şi nici cărucioarele, şi nici trotinetele care zac sub scară, ei, nici ele nu prea contează… Mă auzi, Mélanie? În loc să suni dis-de-dimineaţă la asociaţie la fiecare patru zile şi să-i faci să-şi piardă vremea de pomană cu nişte mici nemulţumiri care nu interesează pe nimeni, vino să iei loc şi să bei ceva cu noi.

A ridicat paharul în penumbră şi a adăugat:

— Fiindcă, ştii… Toţi o să murim până la urmă, Mélanie, toţi… Toţi o să murim într-o zi…

Am închis ochii.

Băuserăm prea mult. Şi-apoi, n-aveam nevoie să aud toate astea. N-aveam chef să aud vorbindu-se de rău despre Mélanie, ştiam. Şi n-aveam chef să-l văd pe Isaac căzând de pe piedestal, îmi plăcea prea tare de el.

Am plecat capul.

— Yann, de ce mă laşi s-o bârfesc pe cea cu care-ţi împarţi viaţa fără să-i iei apărarea? La urma urmei, nu sunt decât un bătrân idiot. De ce nu mă pocneşti?

Tăceam. Nu-mi plăcea deloc turnura pe care o lua discuţia noastră. N-aveam chef să amestec viaţa mea cu toate lucrurile frumoase de care ne aduseserăm aminte, n-aveam chef să vorbesc despre mine, n-aveam chef să aud cuvintele „asociaţie“ sau „pubelă“ din gura unui om care mă făcuse să visez atât până atunci. Ca să ies din impas, am riscat să spun şi eu ceva jignitor:

— Pentru că sunt politicos.

Tăcere.

Nu ştiu la ce se gândea, însă eu încercam din răsputeri să mă întorc unde eram turnând în pahare vinul care mai rămăsese pe fundul sticlei şi împărţindu-l egal între ele. Nu mi-a mulţumit. Nici măcar nu sunt sigur că şi-a dat seama.

Nu mai eram aşa de fericit. Aveam chef de-o ţigară. Aveam chef să deschid fereastra şi să las aerul rece să ne distragă puţin. Dar nici asta nu îndrăzneam să fac. Aşa că beam.

Nu mă mai uitam la el. Mă uitam la lumânări. Mă jucam cu ceara topită, ca atunci când eram copil. O lăsam să mi se întărească pe vârful degetului şi-mi atingeam buza în scobitura îngerilor… Avea aceeaşi căldură, aceeaşi mireasmă şi aceeaşi dulceaţă ca altădată.

El îşi privea mâinile aşezate una peste alta.

Chiar venise timpul să plec. Vecinul meu era trist la beţie, iar mie îmi ajungea. Acumulasem prea multe emoţii. Mă adunam mental: cap, braţ, picioare, chei, haină, scară, pat, comă, când a căzut aşa, puf!, ca lama unei ghilotine foarte blânde:

— Poţi să-ţi ratezi viaţa din politeţe.

Mi-a căutat privirea şi ne-am uitat ţintă unul la altul o clipă. Eu făceam pe inocentul, iar el pe călăul, însă bineînţeles că eu aveam aerul cel mai ameninţător. De ce-mi spunea toate astea?

— De ce-mi spui toate astea?

— Din cauza păsărilor Dodo.

OK. Era beat criţă.

— Cum?

— Din cauza păsărilor Dodo. Ştii, păsările alea mari, cu ciocul încârligat, care trăiau în insula Mauritius şi pe care strămoşii noştri le-au exterminat…

Aha, bun, era momentul WWF[9].

A continuat:

— Nu exista nici un motiv ca păsările astea să dispară. N-aveau o carne bună de mâncat, cântecul şi penajul le erau lipsite de orice strălucire şi erau aşa de urâte, că nici o curte europeană nu le-ar fi vrut. Şi totuşi au dispărut. Toate… Trăiau acolo din timpuri imemoriale, şi în numai şaizeci de ani… progresul le-a şters definitiv de pe faţa pământului. Şi ştii de ce, micuţul meu Yann?

Am clătinat din cap.

— Din trei mici motive. Unu, pentru că erau politicoase. Nu erau sperioase şi veneau de bunăvoie la oameni. Doi, pentru că nu puteau zbura, aripioarele lor erau ridicole şi complet inutile. Trei, pentru că nu-şi apărau cuibul şi-şi lăsau ouăle şi puii la discreţia prădătorilor. Şi uite: trei mici greşeli şi gata, s-au dus. N-a mai rămas nici una.

Păi… ăăă… ce să zic? Povestea exterminării lui *Dodolus mauritius*, la ora unu şi zece noaptea, conform micului meu profet de buzunar, mărturisesc, la asta nu mă aşteptam.

Şi-a apropiat taburetul de masă şi s-a aplecat spre mine.

— Yann?

— Mhm…

— Nu-i lăsa să te distrugă.

— Cum?

— Apără-te. Apără-ţi cuibul.

Care cuib? am scrâşnit în sinea mea. Cei 80 m^2 ai strămătuşii Berthaud aflaţi la două etaje mai jos?

Probabil că ricanasem prea tare, fiindcă m-a auzit:

— Evident, nu-ţi vorbesc despre apartamentul mătuşii Ursule.

Tăcere.

— Păi, atunci, despre ce-mi vorbeşti, Isaac?

— Despre tine. Cuibul tău eşti tu. Ceea ce însemni tu. Trebuie să aperi lucrul ăsta. Dacă tu n-o faci, cine s-o facă în locul tău?

Şi fiindcă nu-i înţelegeam vorbele, a continuat ceva mai clar şi pe modul „încearcă din nou“:

— Eşti frumos, Yann, Eşti foarte frumos. Şi nu vorbesc de tinereţea ta, de părul tău ciufulit sau de ochii tăi mari şi limpezi, vorbesc de lemnul din care eşti făcut. E meseria mea să recunosc lucrurile frumoase, ştii doar. Să le recunosc şi să le apreciez valoarea. Azi nu mai alerg prin sălile de licitaţii, fiindcă mă sună oameni din lumea întreagă, care mă ascultă cu religiozitate. Nu c-aş fi aşa de deştept, dar *ştiu*. Ştiu valoarea tuturor lucrurilor.

— A, da? Şi eu cât valorez, după tine?

Regretam tonul pe care pusesem întrebarea. Ce jigodie mică eram! Dar îmi făceam degeaba atâtea scrupule, fiindcă nu părea să mă fi auzit.

— Vorbesc de privirea, de curiozitatea, de bunătatea ta… De felul ăsta al tău de-a te face îndrăgit de toată lumea din casa mea în mai puţin timp decât ţi-ar lua s-o spui, de-a le ţine pe fetele mele pe genunchi şi de-a te îndrăgosti nebuneşte de iubita mea, fără să-ţi treacă prin minte să mi-o furi. Vorbesc de atenţia pe care o acorzi detaliilor, lucrurilor, oamenilor. Lucrurilor pe care ţi le mărturisesc şi celor pe care ţi le ascund. A fost prima oară când am auzit-o pe Alice pomenind de maică-sa de la moartea ei, prima oară când şi-a amintit-o în viaţă şi plesnind de sănătate. Datorită ţie,

Yann, datorită ţie, Gabrielle s-a întors în seara asta şi ne-a cântat câteva note din Schubert… N-am visat, nu? Le-ai auzit şi tu?

Ochii îi sticleau în întuneric.

— Nu le-ai auzit?

I-am zis că da, da, le-am auzit, numai ca să mă lase-n pace. OK, sunt bine, doar n-o să mă pun iar pe bocit pentru o femeie pe care nici măcar n-o cunoşteam…

— Vorbesc de tandreţea cu care îi pomeneşti pe cei ce îţi sunt dragi şi cu care ocroteşti ce-i al tău, de cumpărăturile noastre pe care le urci pe scări în fiecare săptămână şi de bucăţile de carton pe care le strecori între batantele uşii de la intrare de când s-a făcut aşa de frig afară şi pe care eu le strâng în fiecare dimineaţă ca să nu te muştruluiască ceilalţi proprietari. Vorbesc de degetele tale de la picioare strivite, de lacrimile tale de copil mare istovit şi înfometat, de munca ta abrutizantă, de zâmbetele tale, de discreţia ta, în sfârşit, de luciditatea şi politeţea ta, pe care o insult, dar care stă la baza civilizaţiei ăsteia, de asta sunt conştient. Vorbesc de eleganţa ta, Yann… Da, de eleganţa ta… Nu-i lăsa să distrugă toate astea, fiindcă atunci ce-o să mai rămână din tine? Dacă tu şi semenii tău nu vă apăraţi cuiburile, atunci ce… Ce-o să se aleagă de lumea asta? (Tăcere.) Mă înţelegi?

— …

— Plângi? Păi… Păi, de ce? Ce îţi spun eu te face să plângi? Ei, hai, nu-i aşa de grav să fii atât de valoros, nu?

— Du-te naibii, Moïse.

A tresărit şi a scos un soi de chicotit încântat care a trezit peştele roşu.

— Ai dreptate, băiete, ai dreptate! Hai, a zis el atingându-şi paharul de al meu, pentru iubirile noastre!

Am ciocnit şi am băut zâmbindu-ne din ochi.

— E bun vinul ăsta al tău, am mărturisit eu, e chiar bun.

Isaac a încuviinţat, a aruncat o privire spre sticlă şi s-a întristat.

— Uite, o să-ţi dau un motiv bun ca să ai de ce plânge… Oamenii ăştia de pe etichetă, Pierre şi Ariane Cavanès, Alice şi cu mine îi admirăm cel mai mult pe lume. Grădina noastră din valea L'Hérault se termină unde începe via lor. Nu e cine ştie ce domeniu imens, abia dacă are treizeci de hectare, însă în fiecare an molanul lor are tot mai mult succes şi o să vezi că într-o zi o să ajungă printre cele mai bune. Tatăl lui Pierre era geolog, maică-sa avea ceva avere şi, prin anii '80, când nu era nimic acolo şi nimeni nu credea că ar fi posibil, nici podgorenii de prin partea locului, nici

viticultorii cu greutate, a avut curajul să-şi urmeze instinctul şi să planteze în valea aia sălbatică nişte butaşi de cabernet-sauvignon mai mult sau mai puţin căzuţi din camionul marelui producător de vinuri Le Médoc, dacă am înţeles bine… Pe urmă au construit o cramă şi o cameră de fermentare, s-au înglodat în datorii, au ascultat sfaturile unui amic enolog ieşit la pensie şi… şi îţi aminteşti ce ne povestea Alice mai devreme despre marii ceramişti? Despre acea obsesie aproape nebunească pentru încercări şi tentative şi despre toate acele combinaţii posibile între apă şi foc, între aer şi pământ, ei bine, cred că cu vinul e cam acelaşi lucru, doar că fructul ia locul focului şi că…

Şi Isaac mi-a împuiat capul.

Cu poveşti, anecdote, termeni tehnici, procedee viticole, fermentare, macerare, butoaie din lemn de stejar, cu Ariane, care venise din Normandia natală într-o vară, la douăzeci de ani, la culesul viei, fiindcă visa s-o şteargă în Bolivia, şi care nu mai plecase de-atunci, cu povestea lor de dragoste, oboseala, sacrificiile, fragilitatea lor, cu cerul care putea să distrugă în câteva secunde munca unui an întreg, cu degustări de neuitat, mese de neuitat, ghizi, note, clasamente, cu recunoaşterea pe care o căpătai la un moment dat, cu cei trei copii ai lor ţinuţi din scurt, crescuţi în aer liber şi în coşărci, cu speranţele lor şi în cele din urmă cu disperarea lor.

Un şuvoi neîntrerupt de vorbe din care pescuiam cuvinte: imens curaj, viaţă de trudă, reuşită excepţională şi scleroză în plăci.

— Vrea să vândă, a încheiat Isaac, vrea să vândă totul, şi chiar dacă mi se pare dezolant, îl înţeleg. Nici eu, dacă i s-ar întâmpla ceva lui Alice, nici eu n-aş mai continua. Tocmai de aia Pierre şi cu mine ne înţelegem aşa de bine, de altfel. Perorăm, perorăm, ne umflăm în pene şi suntem nişte micuţe belele teribile, dar aparţinem unei singure femei…

Ei, îmi pare rău, însă păsările Dodo încasaseră încă o lovitură în aripă. Nu ne mai păsa de ele. O greutate ca de plumb ne apăsa dintr-odată umerii, lumânările pârâiau şi Isaac, adâncit în gânduri, rătăcea prin lumea lui.

Singur, trist, necunoscut şi gârbovit.

Eu mă uitam în pahar. Câte guri de vin mai aveam? Trei? Patru?

Aproape nimic.

Aproape nimic şi ce îmi rămânea din una dintre cele mai minunate seri din existenţa mea improbabilă…

N-am avut inima să-l golesc.

Ofranda mea.

Ofranda mea pentru spiritele care vegheau asupra acelei Ariane necunoscute.

Să-mi fie recunoscătoare şi s-o lase să trăiască în pace.

Mi-am luat haina.

1. Aluzie la Sacha Guitry (1885-1957) – actor francez de teatru şi film, celebru pentru rolurile sale de teatru bulevardier.

2. Aluzie la tabloul *Natură moartă cu brioşă* al pictorului francez Jean-Baptiste-Siméon Chardin (1699-1779).

3. Ceşcuţă de metal pentru degustarea vinului.

4. În traducere, *ABC-ul preparatelor din burtă şi măruntaie*.

5. În traducere, *Dicţionarul numelor de soiuri de viţă-de-vie din Franţa*.

6. Personajele principale din seria de benzi desenate inspirate din mitologia scandinavă concepută de scriitorul belgian Jean Van Hamme şi de graficianul polonez Grzegorz Rosiński.

7. Nostalgie, melancolie (port.).

8. Alee denumită astfel pentru a aduce un omagiu celor care au salvat evrei în timpul ocupaţiei naziste.

9. World Wild Fund (WWF) – organizaţie neguvernamentală pentru conservarea naturii şi restaurarea ecologică a mediului natural.

şapte, coborârea

Nu ştiu câte trepte despart apartamentul lor de-al meu, dar la a doua deja mă trezisem.

Un martor, în caz că ar fi existat vreunul, ar fi zis că nu era adevărat, că minţeam. Că mă văzuse bine şi că mă clătinam. Mă clătinam, ţinându-mă de balustradă înainte de-a îndrăzni să fac un pas în gol.

Era aşa de clampă, ar fi adăugat, că în cele din urmă s-a lipit de perete şi s-a lăsat să alunece până în faţa uşii lui.

Turnător tâmpit…

Dacă ezitam era pentru că mă rostogoleam de fapt în gol, şi nu mă lipisem de perete, îl strângeam în braţe. Mă chinuiam să-l încălzesc ca să nu mă întorc singur acasă. Ca să-l bag în patul meu. Peretele ăsta, de care mă lovisem atât de des cu câteva ore şi o viaţă mai devreme, când strângeam la piept o mică marchiză, în compania unui baronet şi a două prinţese, peretele ăsta care făcuse să răsune în toată casa scărilor atâta spirit şi veselie, atâtea înjurături formidabile, râsete şi indignări copilăreşti, peretele ăsta care acum era aşa de încăpăţânat şi refuza să vină la mine să mai bem un pahar devenise ultimul meu prieten. Un tovarăş la fel de dezorientat ca şi mine pe umărul căruia puteam să plâng încă un pic înainte să mă întorc să înfrunt adevărata viaţă, pe adevăratul Yann şi adevărata negare.

Chiar admiţând că omul ăsta are dreptate, doamnă judecătoare, chiar admiţând lucrul ăsta, n-a durat mult, ştiţi… Abia am pus piciorul în casa mea, mă rog, casa mea… casa prietenei mele, casa mătuşii ei ramolite… abia am împins uşa, că m-am dezbătat dintr-odată, dintr-odată.

Am bâjbâit după întrerupător şi lumina era urâtă. Mi-am agăţat haina în cuier şi cuierul era urât. La fel şi oglinda. Oglinda era urâtă. Oglinda, posterul înrămat, covorul, canapeaua, măsuţa joasă, totul. Totul era urât.

M-am uitat în jur şi n-am recunoscut nimic. Cine ar putea trăi aici? m-am întrebat. Nişte figurine Playmobil? Vânzătorii unui apartament de prezentare? Nu tu haos, nu tu dezordine, nu tu fantezie, nu tu savoare,

nimic. Doar decoraţiuni. Mai rău chiar: chestii art deco. M-am dus în bucătărie şi nici acolo nu m-am regăsit. Nu-mi evoca nimic. Nu spunea nici o poveste. Totuşi am insistat. M-am lăsat pe vine, am deschis uşile, dulapurile, sertarele, însă nimic, categoric. Nimeni.

Poate în cameră? Am ridicat pilota, am luat o pernă, apoi pe cealaltă, mi-am îngropat faţa în ele, am cercetat cearşaful: canci. Nimic nu arăta că nişte oameni se întinseseră vreodată acolo. Nici cea mai mică urmă de parfum, darămite vreuna de sudoare, de salivă sau de albuş. Baia? Periuţele, cămaşa de noapte a lui Mélanie, prosoapele noastre de duş: toate mute. Cine erau zombii ăştia şi ce fel de viaţă duceam noi, la urma urmei?

Nu ştiam de ce să mă mai agăţ. După reprizele de plâns din lumea de deasupra, care îmi aduseseră oarecum uşurare, chiar nu mă simţeam în stare s-o iau de la capăt, ceva dinăuntrul meu, din nări şi din gâtlej, mi se punea împotrivă. Am strâns pumnii. Am strâns din dinţi. M-am încordat din cap până-n picioare. Eram ridicol. Ca un copil. Un drac de mucos răzgâiat şi supărat, dar mult prea mândru ca s-o arate.

Bun, ei, şi-acum? Ce puteam sparge ca să mă fac remarcat, ai?

În starea aia de nervi, de violenţă şi de neputinţă mă aflam când s-a auzit soneria.

Fir-ar să fie… ce oră era? *Ce mai era* şi asta?!

opt, politeţea

— Eşti bine?

Isaac părea să nu mă recunoască.

— Yann, eşti bine? Totul e în regulă?

Nu mai ştiu ce i-am răspuns. Că eram obosit, cred.

Şi nu minţeam. Eram obosit.

Foarte obosit.

Prea obosit.

Pe mine ar fi trebuit să mă fac zob. Ce păcat că locuiam doar la etajul al doilea.

— Ţine, a continuat prinzându-mă de încheietura mâinii, ţine… Am scos-o pentru tine. Ca suvenir. După asta, dacă vrei să comanzi înainte să… în sfârşit… În sfârşit, acum ori niciodată, ce mai…

Isaac al meu… Prinţul meu… L-am privit îndelung ca să mă liniştesc. Părea terminat.

Până şi aripile papionului i se pleoştiseră.

Adevărat, mă liniştea, însă, într-un sens, era şi el destul de debusolat. De ce-mi aducea eticheta asta acum, ai? Chiar aşa? Ca şi cum asta n-ar mai fi putut aştepta? Şi-apoi, de ce să comand eu vin? N-aveam nici pivniţă, nici bănet, nici pe Alice, nici migdale, nici oală de fontă, nici fetiţe, nici mirodenii, nici faţă de masă, nici pahare cu picior, nimic… Pentru un tip care se lăuda că intuieşte totul şi că nu-i scapă nimic, nu era o performanţă prea grozavă…

Bun, trebuie să recunosc că goliserăm împreună două sticle jumate. Asta te poate face să dai rateuri.

Stăteam pe palier, fiindcă, cu toată politeţea, nu puteam să-l invit înăuntru, şi exact în clipa aia, gândindu-mă la asta şi zicându-mi despre

Isaac Moïse, care devenise prietenul meu, comoara mea: „Cu toată politeţea, nu pot să-l invit înăuntru“, m-am maturizat în sfârşit:

— Îmi dai voie, te rog, să urc împreună cu tine şi să împrumut micul casetofon Fisher-Price al Misiei, care e în camera ei, între păpuşile Barbie?

nouă, traversarea

Aveam arma crimei, însă îmi lipsea glonţul. Adică, în cazul ăsta, o casetă. Acea relicvă din secolul trecut. Acea cutiuţă din plastic negru sau transparent ce conţine o bandă magnetică pe care poţi înregistra sunete. Acea altă lume.

Doar n-aveam să distrug cântecelele Misiei…

Sigur îmi mai rămăseseră una-două pe undeva, dar unde?

Diversiune:

Când am întâlnit-o pe Mélanie, stăteam împreună cu alţi doi indivizi într-un apartament de pe lângă boulevard Barbès. Camerele pe care le foloseam în comun erau adesea într-o debandadă de nedescris, însă îmi amintesc că dormitorul mi-l aranjasem foarte confortabil.

Multe cărţi, multă muzică, scrumiere, cutii eviscerate în care mama îmi trimitea pachet de-acasă în fiecare săptămână (cârnaţi afumaţi, kouign-amann şi galete cu unt, da-da, incredibil, dar aşa e mama, doar e bretonă), multe tricouri idioate, chiloţi murdari, şosete desperecheate, râgâieli, pârţuri, labe, glume îndoielnice şi chiar, ce minune, mult mai puţine, totuşi câteva, fete care se rătăceau pe-acolo, plus tot ce mă ţinea pe linia de plutire prins pe pereţi: mesaje, imagini, chipuri, chipuri de oameni care mi se păreau frumoşi sau pe care îi admiram, planuri arhitecturale, prototipuri, machete, idei, teme de şcoală, rapoarte de activitate, bilete de cinema, bilete de la concerte, chestii pe care le copiasem de prin cărţi, fraze care mă îmboldeau să ţin capul sus în viaţă, facsimile ale desenelor lui Leonardo da Vinci, Arne Jacobsen, Le Corbusier sau Frank Lloyd Wright… toate chestiile care te susţin atât de previzibile când încă îţi sorbi lăpticul Ribot cu paiul, când vii în capitală şi vrei să convingi pe toată lumea că eşti talentat – dar pe care eu nu le reneg, pe care n-am să le reneg niciodată –, poze cu familia mea, cu vaporaşele mele, cu prietenii mei, cu câinii mei morţi sau vii, afişe cu filme, expoziţii, graficieni, muzicieni, lideri charismatici, în fine, toată panoplia, ce mai…

Or, când am hotărât să ne mutăm împreună ca să economisim o chirie (Doamne, o las aşa, deşi sună sordid, pentru plăcerea de-a locui împreună, să zicem), ne-am înghesuit amândoi într-un apartament cu două camere minuscul de lângă Gare de l'Est, şi atunci a trebuit să mă restrâng.

Am trimis o mulţime de lucruri acasă la părinţii mei şi n-am păstrat decât strictul necesar ca să-mi pot termina studiile şi să am cu ce mă îmbrăca. Dar era OK, lucram amândoi şi ieşeam foarte des în oraş, ne iubeam, iar între timp internetul devenise un perete imens pe care puteam prinde, desprinde şi admira după pofta inimii tot ce mă inspira.

Apoi, când s-a pus problema să venim şi să stăm aici ca să economisim încă o chirie (dar, atenţie, plătim întreţinerea, nu!?), Mélanie mi-a triat din nou hainele. Ei, da, acum eram om în toată firea şi aveam o slujbă, aşa că de tricourile mele lăbărţate, vechea mea haină de marinar şi puloverele mele de cooperativă, de pantofii mei Clarks, mica mea trompetă, foiţele mele pentru ţigări, de şepcile mele marinăreşti şi cărţile mele de Tolkien nu mai aveam într-adevăr nevoie. Nu-i aşa, pisoiaş?

Bun. OK. Avea dreptate. De-acum locuiam într-un cartier drăguţ şi zău că era grozav de plăcut să nu mai auzi trenurile noaptea sau să nu mai fii taxat cu câte o ţigară din doi în doi metri, aşa că… dacă ăsta era preţul pe care trebuia să-l plătesc, atunci era rezonabil. Fără să mai pun la socoteală faptul că, dacă nu reuşeam să mă conving nici pe mine că sunt om în toată firea, cine m-ar mai crede? Deci, hop, din nou!, încă cinci cutii în minus. Sincer, asta nu m-a deranjat niciodată, mi-a plăcut mereu să călătoresc fără prea multe bagaje, însă chestia e că astăzi, ăăă… nu mai am nimic. Nici măcar o casetă audio.

Bah… cu atât mai rău pentru Misia, o să-i cumpăr alta.

Şi-apoi mi-am amintit. Anul trecut, când am dat-o la casare pe bătrâna mea Titine, am recuperat tot ce se găsea în compartimentul pentru mănuşi. Radioul auto preistoric nu mergea decât cu casete, trebuie să-mi mai fi rămas câteva, nu?

Caut.

Şi, chiar în fundul părţii de dulap care mi-a fost alocată, găsesc una. Una singură. N-o recunosc şi nu scrie nimic pe ea.

Bun. O să vedem.

*

Fac un duş şi reflectez. Trag pe mine o pereche de chiloţi, nişte şosete şi o pereche de blugi curaţi şi reflectez. Caut o cămaşă acceptabilă şi reflectez. Mă leg la şireturi şi reflectez. Îmi fac o cafea şi reflectez. După o clipă, încă reflectez. După trei, încă mai reflectez.

Reflectez. Reflectez. Reflectez.

Şi când, după atâta reflectat, nu mi-a mai rămas un gram de alcool în sânge, când sunt leoarcă de sudoare şi enervat la culme, mă liniştesc.

Mă instalez în bucătărie, aprind o lumânare, cum am văzut acasă la Alice, întrucât am remarcat că strălucirea lumânărilor face oamenii mai frumoşi şi mai inteligenţi (bun, evident, a mea e mai puţin şic, nu e lumânare de biserică, ci o porcărie „deco“ de-a lui Mélanie care pute a nucă-de-cocos de-ţi mută nasul) (dar o să meargă, o să meargă) (nu totul în aceeaşi seară, doamnă Viaţă) (te rog, mai lasă-mi ceva şi pentru restul), sting lumina, mă aşez şi pun micul casetofon plin de stickere cu Charlotte aux Fraises în faţa mea pe masă.

Bag înăuntru caseta veche şi ce-mi aud urechile: Massive Attack.

Ce-i mai place lui Dumnezeu să ne tachineze… Cu greu ne-am fi putut sincroniza mai bine. Aproape că-mi venea să râd, dacă n-aş fi fost atât de stresat. Derulez înapoi, iau microfonul şi… şi mă întorc ca să nu-mi văd imaginea oglindită în fereastră.

Pentru că sunt totuşi deplorabil cu cămaşa mea frumoasă de duminică, lumânarea mea cumpărată de la Teleshopping de pe M6 şi microfonul meu minuscul la capătul cordonului galben răsucit.

Îmi dreg glasul şi apăs pe butonul REC mare (cel albastru). Banda se derulează, eu îmi dreg din nou glasul şi… şi… ăăă… of, la naiba, o derulez de la capăt.

Aşa, băiete, acum trebuie să-i dai drumul…

Iau o gură mare de aer, ca pe vremea când încercam să străbat toată lungimea pontonului pe sub apă sub privirile fetelor din tabăra de vacanţă, şi apăs iar pe butonul albastru.

Plonjez:

Mélanie… Mélanie, nu pot să rămân cu tine. Eu… în fine, când o să asculţi mesajul ăsta, eu o să fiu deja plecat, pentru că nu… nu mai vreau să fiu cu tine.

(Tăcere.)

Ştiu că ar fi trebuit să-ţi las o scrisoare, însă mi-e teamă să nu fac vreo greşeală de ortografie, fiindcă te cunosc bine şi îmi dau seama că, de cum reperezi vreuna, îl dispreţuieşti imediat pe cel sau cea care a comis-o, aşa că prefer să nu risc.

Uite, înregistrez mesajul ăsta ca să-ţi dau explicaţii şi realizez că, de fapt, asta ar fi de-ajuns: Mélanie, te părăsesc pentru că dispreţuieşti oamenii care fac greşeli de ortografie.

Ţie, bănuiesc, n-o să ţi se pară cine ştie ce motiv, însă pentru mine e cât se poate de limpede. Te părăsesc pentru că nu eşti deloc indulgentă şi nu vezi niciodată ce contează la oameni. Sincer, ce importanţă are dacă scrii „é“ sau „er“ ori dacă spui „e puloverul surorii mele“ sau „ie puloverul sorei mele“, ai? Ce importanţă are? Sigur, chestia asta îţi zgârie puţintel urechile şi limba, dar… şi ce dacă? Nu distruge nimic altceva, din câte ştiu. Nu distruge nimic din oameni, din sufletul oamenilor, din avânturile şi intenţiile lor, în fine, ba da, asta strică totul, fiindcă îi dispreţuieşti înainte să apuce să-şi termine fraza… şi… ăăă… o… O iau pe arătură. N-am deloc de gând să-ţi vorbesc despre gramatică.

Dacă aş vrea s-o scurtez, ţi-aş spune că te părăsesc din cauza lui Alice şi a lui Isaac. Fiindcă aşa, da, ţi-aş spune totul dintr-odată. Te părăsesc pentru că am întâlnit nişte oameni care m-au făcut să înţeleg cât de tare ne-am înşelat, amândoi. Dar nu vreau să-ţi vorbesc despre asta. Mai întâi pentru că o să te porţi şi mai rece cu ei decât de obicei şi apoi pentru că n-am chef să-i împart cu tine.

(Pauză. Şuierul unei sirene în depărtare.)

Între mii de alte lucruri, m-au făcut să înţeleg că… că ne prefăceam, că minţeam, că ascundeam totul sub preş.

Îţi vorbesc de iubire, Mélanie. De când nu ne mai iubim? Nu cu-adevărat, vreau să zic. Tu ştii? De când ne futem în loc să facem dragoste? E mereu la fel, eu ştiu cum să-ţi ofer plăcere şi ţi-o ofer, tu ştii cum să-mi întorci favoarea şi mi-o întorci, dar… Dar ce? Ce-i asta? Ne descărcăm şi pe urmă adormim? Nu, nu da ochii peste cap… Ştii bine că am dreptate. Ştii.

Patul nostru e un loc trist.

Totul… totul a devenit trist…

Şi-apoi, nu e numai asta. Cum te cunosc bine, ştiu că o vreme o să repeţi pe toate tonurile şi cui o să vrea să te-asculte că sunt un ticălos, un

ticălos nenorocit, şi că, pe bune, când te gândeşti la tot ce-ai făcut pentru mine, la tot ce-a făcut familia ta pentru mine, apartamentul, chiria, vacanţele şi restul, şi că o să-mi ţiuie urechile întruna, o să-ţi dau trei motive pentru care vreau s-o şterg. Trei mici motive extrem de clare şi de sincere. Aşa, cel puţin, ticălosul n-o să fie vorbit numai de rău… Nu ţi le dau ca să mă justific, ţi le dau ca să ai ce toca mărunt. Fiindcă îţi place la nebunie chestia asta, să toci totul mărunt. Să bombăni, să mormăi şi să repeţi ad nauseam[1] *că oamenii sunt chiar idioţi şi că chiar nu meriţi ce ţi se întâmplă şi… Da, la asta te pricepi de minune, să dai vina pe alţii mai degrabă decât să-ţi pui vreo întrebare. Nu-ţi port pică şi chiar te invidiez, ştii… Mi-ar plăcea şi mie să fiu aşa din când în când. Asta mi-ar simplifica viaţa. Şi-apoi, ştiu că e din cauza educaţiei tale, că eşti singură la părinţi, că părinţii tăi te-au adulat mereu, că ţi-au făcut toate mofturile şi că… că, uite, până la urmă asta te-a stricat de tot…*

Au închis ochii până şi la micuţul tău breton tâmpit, ce mai! Nu, ştiu că nu eşti fată rea. Dar, în fine. O să ţi le dau oricum, ca să ai ocupaţie. Ca să aveţi ocupaţie, tu şi maică-ta.

(Tăcere.)

Te părăsesc pentru că îmi distrugi tot timpul sfârşitul filmelor la cinema… De fiecare dată… De fiecare dată îmi faci chestia asta…

Cu toate că ştii cât de important e pentru mine să mai rămân puţin în întuneric ca să-mi revin după atâta emoţii citind pe ecran valurile alea de nume necunoscute care pentru mine sunt ca un fel de sas vital între vis şi stradă… Asta te scoate din sărite, OK, dar ţi-am spus, ţi-am spus de o sută de ori: pleacă înainte, aşteaptă-mă în hol, aşteaptă-mă într-o cafenea sau du-te la film cu prietenele tale, însă nu-mi mai face chestia asta, nu mă mai întreba la ce restaurant mergem după aceea sau nu-mi mai vorbi de colegele tale şi de pantofii care te strâng când filmul abia s-a terminat.

Da, chiar dacă e unul prost. Puţin îmi pasă. Dacă tot am rămas până la capăt, nu plec înainte să mă asigur că şi-au amintit să-i mulţumească primarului de la Cucuieţii-din-deal şi că am citit cuvintele „Dolby“ şi „Digital“ la sfârşit. Chiar dacă e un film danez sau coreean şi nu pricep nimic, am nevoie de asta. Se fac aproape trei ani de când mergem împreună la cinema şi se fac aproape trei ani de când simt că te crispezi, te crispezi fizic, de la primele rânduri ale genericului şi… şi… ei bine, ia mai du-te naibii, Mélanie. Du-te la cinema cu altcineva. Nu-ţi ceream mare lucru, ba

chiar cred că e singurul lucru pe care ţi l-am cerut vreodată şi… şi nu s-a putut…

(Tăcere.)

Altă chestie e că-mi mănânci tot timpul moţul prăjiturilor şi nici lucrul ăsta nu mai pot să-l suport. Sub pretextul că ai grijă la siluetă, nu comanzi niciodată desert şi, imediat ce soseşte al meu, îmi iei linguriţa şi îi haleşti moţul. Ei… asta pur şi simplu nu se face. Chiar dacă, inevitabil, cunoşti răspunsul, ai putea să-mi cer voie, fie şi doar ca să-mi dai un pic iluzia că exist. În plus, vârful e tot ce-i mai bun la o prăjitură. Mai ales la tartele cu lămâie, la plăcintele cu brânză şi la flanuri, care sunt, aşa cum ştii sau cum, probabil, ai ştiut odată, cele trei deserturi preferate ale mele.

Deci, uite, ai putea să le spui amicilor tăi: „Vă daţi seama? După tot ce-am făcut pentru el, idiotul ăsta mă părăseşte pentru o bucăţică de tartă!“, fiindcă o să fie adevărul gol-goluţ. Totuşi, nu uita să le zici că e vorba despre vârf. Gurmanzii o să aprecieze.

Ultima chestie – şi cea mai importantă, cred – plec pentru că nu-mi place cum te porţi cu părinţii mei. Deşi Dumnezeu ştie că nu ţi i-am vârât pe gât prea des. De câte ori i-am vizitat de când suntem împreună? De două ori? Trei, poate? Nu contează, prefer să nu-mi amintesc, m-aş amărî prea tare.

Ştiu că sunt mai puţin cultivaţi decât ai tăi. Mai puţin inteligenţi, mai puţin frumoşi, mai puţin interesanţi. Că acasă la mine e cam strâmt şi că sunt o grămadă de milieuri şi de buchete de flori uscate, dar, vezi, asta e exact la fel ca cu greşelile de ortografie… Nu spune nimic despre ei. Nimic important, în tot cazul. Broderiile, rulota din fundul grădinii şi măştile veneţiene, toate astea arată că n-au pic de bun-gust, clar, însă nu spun nimic despre cine sunt cu-adevărat. Despre toleranţa şi bunăvoinţa lor. OK, mama mea nu-i aşa de stilată ca a ta, OK, n-are habar cine e Glenn Gould, OK, îi confundă tot timpul pe Monet şi Manet şi se teme să conducă prin Paris, însă când ai catadicsit să vii s-o vezi, Mélanie, s-a dus la coafor în cinstea ta. Nu ştiu dacă tu ţi-ai dat seama, dar eu – da, şi de fiecare dată am… de fiecare dată asta m-a… nu ştiu… m-a atins la coarda sensibilă. Felul ăsta servil în care se poartă cu tine fiindcă eşti suplă şi elegantă şi îl iubeşti pe fiul ei… şi, e o prostie, dar toate astea îţi dau o aură extraordinară… Pentru tata nu se duce niciodată la coafor, însă pentru tine, pentru a-ţi arăta cât respect îţi poartă, da, se face frumoasă… Şi nici nu-ţi dai seama cât mă emoţionează lucrul ăsta. Pe tine nu, aşa-i? Tu

mănânci din vârful buzelor şi strâmbi din nas de fiecare dată când privirea rafinată îţi cade pe micile lor bibelouri din scoici sau pe volumele din Encyclopedia Universalis *aranjate în ordine şi nedeschise vreodată, dar, ştii, eu… eu, când eram puşti… n-am văzut-o niciodată pe maică-mea distrându-se sau colindând buticurile împreună cu prietenele, fiindcă bunicii mei stăteau cu noi şi ea se ocupa de ei non-stop. Iar când a terminat cu ei şi n-a mai trebuit să-i tundă sau să le taie unghiile şi să le dea în fiecare zi munţi de cartofi, fasole sau mai ştiu eu ce de curăţat ca să-i facă să creadă că sunt încă utili, când s-a liniştit în sfârşit după ce i-a dus pe rând la cimitir, paf!, le-au luat locul copiii soră-mii. Şi ştii ce? N-am auzit-o niciodată plângându-se. Niciodată. Am văzut-o mereu veselă. Îţi dai seama de asta?*

Mereu fericită… Îţi imaginezi ce forţă şi ce curaj trebuie să ai pentru ca aceste două cuvinte să se îmbine în aceeaşi persoană o viaţă întreagă? Să mă ia naiba dacă asta nu-i culmea stilului! O să-ţi mărturisesc o chestie, Mélanie: între veselia maică-mii şi Variaţiunile Goldberg *interpretate de Gould al tău, eu nu văd nici o diferenţă. E acelaşi geniu. Ei, femeia asta, regina asta, regină între oameni, de fiecare dată când mă sună, mă întreabă de tine şi… şi uneori o mint, ştii… Uneori, înainte să închid, îi spun „Mélanie te sărută“ sau „Mélanie vă sărută“ şi… ăăă… nu mai am chef să mint, uite.*

STOP (butonul roşu).

U-haaaaaa…

Scot capul de sub apă şi mă scutur, aşa cum fac băieţii drăguţi în bazinele olimpice.

Ei? L-am traversat, nu-i aşa?

Unde-s micile încrezute de la clubul Balou? Sunt încă acolo? Măcar m-au văzut?

1. Până când ţi se face rău, până când te saturi (lat.).

zece, malul celălalt

Asta da ispravă…

Derulez un picuţ înapoi ca să verific dacă planul meu demonik nik nik a funcţionat bine, fac un test şi ce-mi aud urechile? Un glas de răţoi constipat care vorbeşte de-o rulotă…

O, Doamne! Îi iau piuitul imediat.

E dezolant.

Sunt dezolat.

Ai-ai-ai… Ce greu e să fii tu însuţi când sinele nu te inspiră deloc. Ce greu e…

E trei şi un sfert. Am nevoie de încă o cafea.

Îmi spăl ceaşca, ridic capul şi, ia te uită, îmi văd imaginea reflectată, o văd…

O privesc.

Mă gândesc la Isaac, mă gândesc la Alice, mă gândesc la Gabrielle, mă gândesc la Schubert, la Sophia Loren, la popoul lui Jacqueline şi la zidul alinărilor.

Mă gândesc la Drepţi şi mă gândesc la părinţii mei.

Mă gândesc la munca mea, la viaţa mea, la bonurile mele de masă, la confortul meu, la siguranţa mea, la noţiunea de angajament, la noţiunea mea de angajament, la material, mălai, caşcaval, bani, capital, la avantajele mele, la colegii mei, la şeful meu, la promisiunile lor şi la contractul meu de muncă pe durată nedeterminată.

Nedeterminată… Cum a reuşit un cuvânt atât de laş să capete o asemenea valoare?

Cum?

Apoi mă uit la jucăria aşezată pe masă, care a devenit un soi de bombă cu efect întârziat, şi plec din nou capul.

Nu-mi place ideea de-a o răni pe Mélanie.

N-o mai iubesc îndeajuns ca să mă prefac în continuare că suntem un mic cuplu drăguţ, însă iubesc prea mult oamenii ca să risc să rănesc pe vreunul dintre ei, chiar şi pe cel, pe cea care îmi mutilează filmele, deserturile şi copilăria.

Da. Chiar şi pe ea.

Ce greu e să fii răutăcios când eşti un tip de treabă. Ce greu e să părăseşti pe cineva. Ce greu e să te aduni ca lumea, să te aşezi în rând şi să-ţi vorbeşti pe un ton autoritar când nu poţi suferi lucrul ăsta.

Ce greu e să-ţi acorzi atâta importanţă încât să decizi unilateral să schimbi viaţa altui om şi ce jalnic e să foloseşti un cuvânt ca „unilateral" la douăzeci şi şase de ani, în bucătăria micului apartament burghez al bătrânei mătuşi a prietenei tale absente din cauza jobului ei la trei dimineaţa.

Bun.

Mă simt cam fără vlagă…

Ce fac?

Ce fac cu viaţa mea?

Ce fac cu Ham-Ham-urile mele?

A, fir-ar să fie… Asta mă scoate din sărite.

Şi-n plus, mă face să fiu grobian.

Ei, drăcie… Asta mă contrariază.

Să rezumăm: trebuie să fii egoist. Măcar un piculeţ. Dacă nu, nu trăieşti cu-adevărat, şi în cele din urmă mori oricum.

Mda…

Hai, micuţul meu Yannou, curaj! Arată-ţi colţii!

Dacă n-o faci pentru tine, fă-o pentru plăcintele tale cu brânză.

OK, o întrebare absolut stupidă: cum faci ca să fii egoist când nu eşti? Când ai fost crescut într-o lume în care ceilalţi contau mai mult decât tine? Şi-n plus, dinaintea unui ocean? Trebuie să te forţezi, aşa-i? Degeaba am încercat din răsputeri să mă agăţ de noţiunea asta: Eu, Eu, Eu, Eul meu, viaţa Mea, fericirea Mea, cuibul Meu, nu-mi intră în cap. Nu mă interesează. Exact ca coada lui Mickey Mouse[1]: ridicam braţul ca s-o liniştesc pe mama, dar nu voiam s-o prind cu-adevărat. Mi se părea hidoasă.

Cu capul plecat, fălcile strânse, umerii aduşi, braţele încrucişate şi pieptul încordat, reflectez.

Sunt complet chircit înăuntrul meu, nimic din lumea de-afară nu răzbate până acolo, îmi aud bătăile inimii, respir rar şi încerc să nu mă las păcălit de oboseală şi complezenţă, care s-au invitat, evident, la această întrunire ridicolă.

Mă gândesc.

Mă gândesc la Isaac.

Nu văd pe altcineva în afară de el, Isaac Moïse, care m-ar putea scoate la liman. Îmi amintesc chipul lui, poveştile lui, tăcerile lui, privirile lui, rânjetele lui de fauneşti sau feciorelnice, reaua lui credinţă, egoismul lui, mărinimia lui, pretextul superficial al etichetei de adineaori şi felul cum mă prinsese de încheietură într-un moment în care aveam atâta nevoie.

Îmi amintesc vorbele lui despre politeţe şi tonul pe care le rostise. Blândeţea aceea… blândeţea aceea şi cruzimea aceea…. şi mă agăţ de ele cu toate puterile.

Mă cramponez de ele fiindcă sunt singura certitudine pe care mai reuşesc s-o salvez din cloaca asta, singura. Da, da, aşa sunt eu: politicos.

Şi pentru că sunt politicos, în cele din urmă mă destind şi mă eliberez în sfârşit de mine însumi şi apăs pentru ultima oară pe butonul albastru înainte să pun micul casetofon al Misiei pe raftul de jos al frigiderului.

Sper ca Mélanie să nu simtă nevoia să-şi bată joc de muzica mea de puştan coşuros pe lângă lipsa mea de energie. De „Paradise Circus“ şi de „Unfinished Sympathy“[2] ale mele.

Şi în timp ce banda veche înregistrează sunetul răcelii, îmi strâng lucrurile.

*

Sacul meu de marinar e pregătit. Lenjerie curată, lenjerie murdară, pantofi, aparat de ras, cărţi, computer, boxe, totul e înăuntru.

Avantajul faptului că nu te iubeşti deloc…

Scot casetofonul din frigider şi apăs în sfârşit pe butonul EJECT.

Trapa se deschide cu un zgomot ca de cleşte. Ciac! S-a zis cu fierăraia.

Scriu numele ei mic pe casetă şi i-o las pe pernă.

Mai bine nu… Pe masa din bucătărie.
Dacă-mi lipseşte măreţia, măcar decenţa să mi-o păstrez.

*

Las cheia, trag uşa după mine şi urc la etajul al patrulea.
Îmi pun casa portabilă la picioare, mă închei la haină, îmi scot mănuşile, mă aşez şi mă lipesc iar de zid.
Mă destind.

Aştept ca Alice şi Isaac să deschidă uşa.

Trebuie să le înapoiez jucăria micuţei şi să le pun o ultimă întrebare.

1. În timpul rotirii caruselului, copiii trebuiau să prindă coada lui Mickey pentru a câştiga o rundă gratis.
2. Melodii ale formaţiei englezeşti Massive Attack.

unsprezece, orizontul

Mă numesc Yann, André, Marie Carcarec, m-am născut la Saint-Brieuc, în câteva luni împlinesc douăzeci şi şapte de ani, am 1,82 m, păr negru, ochi albaştri, n-am cazier judiciar şi nici un semn particular.

Am fost un copil obişnuit, cuminte ca o icoană la prima comuniune, mascota clubului meu de optimişti, un licean liniştit, care şi-a luat bacul cu felicitări, un student serios, un fluşturatic în dragoste şi un îndrăgostit fidel.

Îmi găsisem un job fără să-mi fi descoperit vreo pasiune sau să fi prins gustul vreunei meserii, semnasem un contract pe durată nedeterminată care mi-ar fi permis să mă îndatorez puţin ca să mă pot îndatora mai tare puţin mai târziu şi ieşeam cu o fată dintr-un mediu mult mai rafinat decât al meu. O fată care mi-a arătat punctele bune ale burgheziei, dar şi limitele sale. Care m-a şlefuit oarecum, recunosc, însă fără să ştie m-a şi făcut să mă simt bine în grosolănia mea confortabilă de nepot al unui căpitan de pescador. Care m-a ajutat să-mi dau seama că familia mea nu e aşa de înstărită ca a ei, dar se poartă mult mai frumos. Că nu avem cine ştie ce ţtaif, însă îţi lăsăm mai multă libertate şi te poţi baza întotdeauna pe noi. Şi că nu-i bârfim atâta pe ceilalţi. Că nu ne obsedează ceilalţi în asemenea măsură. Poate fiindcă suntem prea prostănaci ca să vedem mai departe de lungul nasului sau poate fiindcă tocmai la capătul nasului nostru se întinde orizontul.

Poate că acea linie, acea dungă nesfârşită ce desparte uscatul de mare încă din negura timpurilor, modelează oameni mai puţin îngâmfaţi…

Poate… N-am de unde să ştiu… Greşesc, cu siguranţă, generalizând, însă… tatăl ei îmi stâlcea întotdeauna numele când îmi strângea mâna, o dată era Yvan, altă dată era Yvon, o dată era Erwann, până la urmă devenea dubios.

Pe ea, pe fiică-sa, am iubit-o. Jur pe viaţa mea că am iubit-o. Dar nu mai pricepeam ce spera. Eu o dezamăgeam, ea mă dezamăgea. Nu îndrăzneam să ne-o mărturisim, însă trupurile noastre erau mai puţin politicoase şi îşi spuneau unele lucruri în momentele de intimitate. Mirosul,

gustul, răsuflarea, sudoarea ei, toate se coalizau împotriva mea. Totul se schimbase parcă special ca să mă zăpăcească. Şi cred că la fel era şi pentru ea. Că săpunul, pasta de dinţi şi *Eau sauvage* nu reuşeau tot timpul să-mi ascundă stânjeneala.

Nu, nu-mi închipui toate astea, le ştiu.

Le-am ştiut.

Ieri-seară eram singur. Trebuia să mă duc la cinema, dar pe palierul meu era o mobilă care-mi bloca trecerea. A unor vecini pe care abia dacă îi cunoşteam. Nişte oameni care locuiau cu două etaje mai sus. Un cuplu cu două fetiţe. Le-am propus să-i ajut să-l care până la ei în apartament şi am rămas acolo până a doua zi dimineaţă.

A doua zi dimineaţă, adică în dimineaţa asta, am luat TGV[1]-ul, în care am dormit aproape tot drumul, apoi un autocar. O oră mai târziu, am coborât într-o piaţetă mărginită de platani şi am intrat într-o cafenea. Una care mă inspira şi care probabil servea băuturi de consolare multor jucători de *pétanque*[2] când era cald. După ce mi-am băut paharul, am scos o bucăţică de hârtie din buzunar şi am dat-o din mână în mână ca oamenii să-mi arate în ce direcţie s-o iau sau pe ce drum s-o apuc.

Au luat-o, şi-au dat cu părerea, s-au pus de acord şi au cam boţit-o între timp.

Parc-ar fi fost un fel de hartă. O hartă a unei comori cu Crucea Sudului desenată în mijloc. Când le-am mulţumit, mi-au răspuns, sau mai degrabă au replicat: „Cu plăcere". Şi am tresărit.

N-am aşteptat prea mult. Un tip tinerel m-a luat în camioneta lui. Era zidar. Construia piscine, însă deocamdată era sezon mort, aşa că repara cavouri în schimb. Cu degetul mare şi arătătorul ridicate în chip de pistol, ţintea ciorile din depărtare şi le dobora cu un „Bang!" sonor. Când îşi rula o ţigară, strângea volanul cu genunchii şi accelera ca să „stabilizeze vehiculul". Urma să devină tată. Chiar în seara aia, de fapt. „Dang", repeta întruna, „dang, devine cam periculos…"

Zâmbeam. Tot ce spunea el mă încânta. Îmi plăceau vocea, accentul, limbuţia lui. Stilul lui de Al Pacino de maquis. Probabil că era cam de aceeaşi vârstă cu mine şi avea deja o camionetă cu numele şi prenumele lui scrise pe ea, contribuţii sociale şi o familie. Toate astea erau ceva foarte exotic.

M-a lăsat la o intersecţie. Îi părea rău că nu mă putea duce până la capăt, însă era vina puştiului… Era chiar acolo, după dealul ăla. Puteam să

merg pe drum, însă ajungeam mai repede dacă o tăiam de-a dreptul prin câmp. I-am mulţumit. Mă bucuram că trebuia să merg. Aveam trac. Îmi spuneam că greutatea sacului înmulţită cu numărul de paşi avea să mă calmeze până la urmă.

Şi nu era decât o presupunere printre altele mii care îmi înceţoşau vederea.

Reflectam, mergeam, puneam la cale planuri.

Născoceam dialoguri şi replici şi înaintam din ce în ce mai repede încercând să scap de orice obiecţii.

Sacul îmi tăia umărul. La marginea drumului era un fel de căbănuţă de piatră. Uşa se deschidea uşor. Mi-am lăsat cărţile acolo.

O să mă întorc.

Nimeni nu fură vreodată cărţi.

Am recunoscut casa. Era aceeaşi ca pe bucăţica mea de hârtie. Mi-am lăsat sacul afară, lângă unul dintre stâlpii portalului, am intrat într-o curte şi m-am îndreptat spre partea cea mai cochetă a grupului de clădiri. Acolo unde se zăreau cizme în faţa uşii şi perdele la ferestre. Am ciocănit. Nici un răspuns. Am ciocănit ceva mai tare. Tot nimeni.

La naiba! S-a zis cu comoara.

M-am uitat în jur. Mă chinuiam să-mi dau seama unde sunt, cum se legau toate şi ce căutam în văgăuna aia. Eram în ceaţă de-a binelea.

În sfârşit, uşa s-a deschis în spatele meu. M-am întors cu un zâmbet larg în chip de buchet de flori. Dar, vai, s-a ofilit pe drum.

Rahat, la asta chiar nu mă aşteptam.

Era deja în punctul ăla?

A arătat cu bărbia spre o şură. Dacă nu-l găseam, n-aveam decât să merg până la capătul cărării şi să mă uit după o siluetă printre costişe.

— O siluetă sau un câine! Dacă te ţii după coada câinelui, omul nu poate să fie departe!

Se amuza copios.

Abia apucasem să fac trei paşi când a adăugat:

— Adu-i aminte-i că Tom are antrenament la şase! O să-nţeleagă! Mulţumesc!

Eram tulburat. Eu, care sunt atât de atent la oameni, n-aş fi în stare să v-o descriu. Să spun ceva despre chipul, înfăţişarea sau culoarea părului ei. Nu-mi aminteam din ea decât ceea ce mă ferisem cu disperare să privesc: o pereche de cârje.

1. Train à grande vitesse (TGV) – tren electric ce atinge viteze de până la 320 km/h şi care leagă Parisul de mari oraşe din ţară sau de dincolo de graniţă.

2. Joc cu bile metalice al cărui scop este să arunci bila cât mai aproape de o ţintă de lemn colorată numită *cochonnet* („purcica“).

doisprezece, pământ stabil

Ce speram, de fapt?
Nu ştiu…
Ceva mai impresionant…

O scenă.
O scenă frumoasă.
Ca într-un film sau într-o carte.

O lumină, un cer maiestuos şi un bărbat în picioare.
Da, asta e: un bărbat în picioare cu un… ăăă… un fel de foarfecă de grădină în mână.
Şi chiar o orchestră, dacă tot eram la capitolul ăsta. Trompetele din *Star Wars*, *Cavalcada walkiriilor*[1] sau mai ştiu eu ce tâmpenie.
În schimb, stăteam în pragul unei şuri luminate de un neon, cu un câine care îmi amuşina părţile ruşinoase şi cu neisprăviţii de la *Grosses Têtes*[2] drept fond sonor.
Bună treabă, Yannou, bună treabă…
Hei, viaţa ta nu e o cămilă, i-o mare corcitură!

Degeaba tot clipeam, nu vedeam nimic.
— E cineva?
Deasupra capotei unui tractor (habar n-am dacă tractoarele au capotă şi nu sunt sigur nici că vehiculul în chestiune era un tractor), o siluetă hirsută s-a îndreptat de spate înjurând.
— 'Ziua, a mormăit, eşti tipul de la asigurări, aşa-i? Parker! Culcat, ce mama naibii!

O, Doamne!
Ăăă… Putem s-o luăm de la capăt fără potaie?

M-a ţintuit cu privirea. Se simţea că are îndoieli. Eram un flăcău cam şleampăt pentru un agent de la Groupama, aşa-i?

Fiindcă nu ziceam nimic, până la urmă mi-a întors spatele:

— Pot să te-ajut cu ceva?

Şi-atunci…

Atunci mi-am luat avânt:

— Nu, i-am răspuns, nu. Dumneata, nu, dar pot eu să te-ajut… Pentru asta am venit. Să te-ajut. Scuze. Bună ziua. Numele meu e Yann. Eu… ăăă… (se întorsese) ieri-seară l-am cunoscut pe Isaac Moïse. M-a invitat la cină şi, cum beam din vinul vostru, mi-a vorbit despre voi. Mi-a spus povestea voastră şi… despre boala soţiei şi… şi toate celelalte. Mi-a zis că nu mai crezi în asta, că ai obosit şi ai hotărât să vinzi afacerea şi că… (acum mă privea stăruitor, iar eu mă uitam în altă parte ca să nu mă înmoi, număram petele de unsoare de pe salopeta lui) şi… şi, nu. N-o să vinzi, fiindcă mi-am lăsat slujba pentru voi. Slujba, viaţa, prietena, totul… Mă rog, nu… nu pentru voi, pentru mine, şi… Soţii Moïse îmi împrumută casa lor până în vară, am două mâini, două picioare, vaccinurile la zi, sunt breton, deci încăpăţânat, şi nu ştiu nimic despre vin, dar am să învăţ. Să ştii că învăţ repede când mă interesează ceva. Şi-apoi, am permis. Pot să conduc. Pot să fac comisioane. Pot să gătesc. Pot să-l duc chiar acum pe Tom la antrenament, dacă vrei. Pot să fac tot ce făcea so… tot ce făcea Ariane şi nu mai poate face deocamdată. Iar părinţii mei o să vă ajute şi ei. Tatăl meu era expert contabil, acum e la pensie, dar calculează la fel de repede şi o să vă ajute cum poate mai bine, sunt sigur. În plus, el şi mama fac parte dintr-un soi de club al bătrânilor care călătoresc prin Europa cu rulotele şi în perioada culesului o să vină toţi încoace, o să vezi… Ei şi amicii lor englezi, italieni, olandezi, toată banda. Şi pot să-ţi garantez că o să meargă repede şi că oamenii ăştia n-o să-ţi ceară nici un ban, că o să fie chiar mândri să te-ajute! Nu trebuie să vinzi, Pierre… Ce-ai clădit până acum e prea frumos… Nu trebuie să depui armele.

Tăcere.

Tăcere apăsătoare.

Tăcere cumplită.

Tăcere mormântală sub lumina alburie a neoanelor.

Uriaşul mă privea drept în ochi. Faţa nu-i trăda nici o emoţie. Mă credea într-o ureche? Se dăduse bătut de mult? Semnase deja ceva? Ar fi preferat să fiu agent de asigurări? Lichidator? Funcţionar de notariat? Căuta o replică usturătoare ca să mă trimită de unde venisem? Se căznea să găsească cuvintele potrivite ca să-mi atragă atenţia cât de arogantă şi de vanitoasă era postura mea de micuţ burghez stingher din capitală aflat în căutarea bio-aventurii?

Era surd? Idiot? Ăăă… era chiar patronul? Pierre Cavanès? Măcar îi cunoştea pe vecinii mei de bloc? Era un muncitor agricol? Sau poate un mecanic de tractoare?

Vorbea franceza?

Iu-hu, nobil băştinaş, pricepi la tine ce spune eu aici?

A durat o grămadă. „Dang, devenea cam periculos“, cum ar fi zis zidarul meu. Nu ştiam ce-ar fi trebuit să fac: să mă apropii sau s-o iau la fugă.

Chestia e că nu aveam chef deloc să plec. Venisem de prea departe şi bătusem prea mult drum de-aseară. Nu puteam.

Neoanele bâzâiau, radioul pârâia, câinele număra petele şi eu, eu aşteptam. Ţineam încă eticheta de la vinul lui în mână şi urmam instrucţiunile prietenului meu Isaac: distram destinul.

Oare eram ridicol? Sau situaţia era ridicolă? Cu atât mai rău. Cu atât mai rău pentru mine. S-ar fi putut să-mi iau câteva bucăţi, dar n-aveam să-mi părăsesc cuibul. Nu din nou. Niciodată.

Mă săturasem până-n gât să fiu politicos. Nu-mi folosea la nimic.

— Şi cam… cam cât vin aţi băut? m-a întrebat el într-un târziu.

Faţa îi era încă impasibilă, totuşi de semnul întrebării se agăţase cea mai fină, mai subtilă nuanţă de zeflemea.

Am zâmbit.

M-a privit încă o clipă înainte să se întoarcă la motorul lui.

— Deci Moïse te-a trimis…

— Chiar el…

Tăcere. Tăcere îndelungată.

Grosses Têtes.

Stânjeneală.

După… nu ştiu… zece, cinşpe, douăzeci de minute, poate, a ridicat capul şi a arătat spre volan:

— Hai. Porneşte, doar ca să vedem ce poţi.

Şi am pornit.

Doar ca să vedem ce pot.

1. *Ritt der Walküren* – preludiul actului al III-lea din opera *Walkiria* de Richard Wagner.

2. Emisiune umoristică şi culturală lansată în 1977.

Table of Contents

1. Mathilde 2. Yann
Mathilde
- actul întâi
  - 1.
  - 2.
  - 3.
  - 4.
  - 5.
  - 6.
  - 7.
  - 8.
  - 9.
  - 10.
  - 11.
  - 12.
  - 13.
  - 14.
  - 15.
  - 16.
- actul al doilea
  - 1.
  - 2.
  - 3.
  - 4.
  - 5.
- aparteu
  - 1.
  - 2.
  - 3.
  - 4.
- actul al treilea
  - 1.
  - 2.
  - 3.

4.
5.
actul al patrulea
1.
2.
3.
4.
5.
6.
ultimul act
1.
2.
3.
Yann
unu, coiul
doi, demonii
trei, biscuiţii Chamonix
patru, marchiza
cinci, microundele
şase, debandada
şapte, coborârea
opt, politeţea
nouă, traversarea
zece, malul celălalt
unsprezece, orizontul
doisprezece, pământ stabil